

NOTA: VERSLAG VAN RESULTATEN

HAACHT, KLEIN TERBANKSTRAAT 65

D. KEIJERS, G. BERVOETS & A. DEVROE
FEBRUARI 2023

COLOFON

Project

Nota – Haacht, Klein Terbankstraat 65

ID bekrachtigde archeologienota

ID 22147

Opdrachtnemer

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie BV

Schaapsweg 106

3550 Heusden-Zolder

0472/59.31.41

annika.devroe@gmail.com

BE 0680.617.128

Erkende archeoloog: Annika Devroe, OE/ERK/Archeoloog/2015/00085

© 2023 Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijk toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

Inhoud	0
1. Inleiding	2
2. Proefsleuvenonderzoek.....	3
2.1. Beschrijvend gedeelte	3
2.1.1. Administratieve gegevens	3
2.1.2. Onderzoeksopdracht	4
2.1.3. Werkwijze en onderzoeksstrategie	7
2.2. Assessmentrapport	13
2.2.1. Aardkundige opbouw	13
Doel en werkwijze	13
Bevindingen en conclusies	13
2.2.2. Grondsporen.....	25
De noordelijke buitengracht en mogelijke wal	25
De binnengracht	28
Greppel?	29
Stenen constructies en/of vloeren	30
Overig	35
2.2.3. Vondsten	36
2.2.4. stalen	37
2.2.5. Conservatie.....	37
3. Synthese: datering en interpretatie van het onderzochte gebied.....	38
3.1.1. De noordelijke buitengracht.....	38
3.1.2. De binnengracht	40
3.1.3. Het zuidoostelijke “eiland”	40
3.1.4. Het noordwestelijke “eiland”	40
4. Aanpassingen werkzaamheden.....	45
5. Besluit: Archeologische verwachting en noodzaak verder onderzoek	53
6. Samenvatting.....	57
7. Bibliografie	59
7.1. Literatuur	59
7.2. Websites	59
8. Figurenlijst.....	60

9.	Bijlagen	62
9.1.	Profielbeschrijvingen	62
9.2.	Plannenlijst proefsleuvenonderzoek	69
9.3.	Fotolijst proefsleuvenonderzoek.....	71
9.4.	Sporenlijst proefsleuvenonderzoek	76
9.5.	Vondstenlijst proefsleuvenonderzoek	79
9.6.	Monsterlijst proefsleuvenonderzoek	79
9.7.	Tekeningenlijst proefsleuvenonderzoek	80
9.8.	Tekeningen proefsleuvenonderzoek	81
9.9.	Dagrapporten	83
9.10.	Overzicht archeologische periodes	85

1. INLEIDING

Aan de Klein Terbankstraat te Haacht is nieuwbouw en herinrichting in en in de omgeving van het erfgoedobject “Hof ter Elst” gepland. De geplande werkzaamheden kunnen leiden tot de verstoring van eventuele archeologische resten.

Op basis van een archeologisch bureauonderzoek¹ werd geconcludeerd dat het projectgebied een lage tot middelhoge potentie heeft op het voorkomen van steentijdsites. Voor het drogere uiterste noordelijke deel van het projectgebied geldt een middelhoge potentie voor bewoningsresten van landbouwende gemeenschappen uit de pre-/protohistorie tot en met de volle Middeleeuwen. Het overige deel van het projectgebied heeft een lage tot middelhoge potentie

Vanaf de late middeleeuwen tot in de 20e eeuw kende het gebied overwegend een agrarisch gebruik. In het nattere deel langs de zuidwestelijke grens van het projectgebied is echter een site met walgracht (Hof ter Elst) bekend die al zeker aanwezig was in de 15de eeuw. Hoe de site met walgracht er precies uitzag is moeilijk te achterhalen. In 1837 brandde Hof Ter Elst af, maar in 1848 werd een nieuw gebouw geregistreerd dat nog enkele uitbreidingen kende in de daaropvolgende jaren. In 1981 werd deze villa afgebroken.

Gezien de eeuwenlange activiteiten op een relatief klein oppervlak heeft deze site met wal/gracht dan ook een zeer hoog archeologisch potentieel. Ook de zone ten noorden van het Hof heeft gezien zijn ligging nabij de drogere gronden en toegang tot het complex een iets hoger archeologisch potentieel.

Waar verwacht werd dat de geplande ingrepen mogelijk een relevant en intact archeologisch niveau kunnen verstoren, werd een bijkomend landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd.² Uit dit onderzoek bleek dat het projectgebied van nature gekenmerkt wordt door relatief natte omstandigheden en niet zo geschikt was voor bewoning. Ook bleken grote dele opgehoogd waardoor de geplande bodemingrepen het natuurlijke niveau niet of nauwelijks zullen bereiken. Op basis van deze vaststellingen werden de bepaalde zones vrijgegeven voor verder onderzoek.

Ter hoogte van het voormalige het Hof ter Elst kunnen echter wel belangwekkende archeologische niveaus bedreigd worden. Voor deze omgrachte site werd een vervolgonderzoek aangeraden in de vorm van een gericht puttenplan ter hoogte van de toekomstige bodemingrepen. Huidige nota geeft de resultaten van het proefsleuvenonderzoek weer.

¹ Keijers & Devroe, 2022a en 2022b

² Keijers & Devroe 2022b

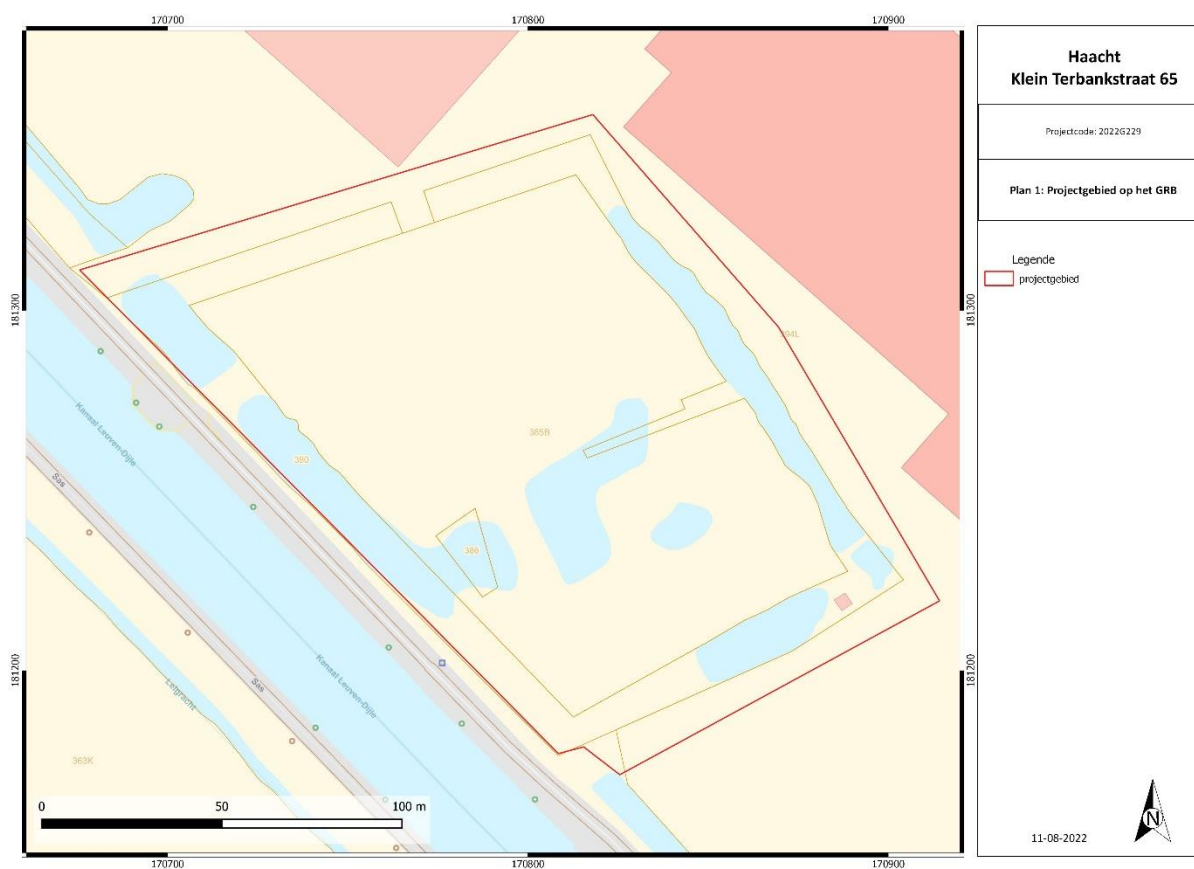
2. PROEFSLEUVENONDERZOEK

2.1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

2.1.1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Het projectgebied proefsleuven (ca. 22.876 m²) ligt ten zuidoosten van Haacht en ten oosten van Tildonk. In het zuidwesten grenst het terrein aan het Kanaal Leuven-Dijle. Het projectgebied is deels bebost en verhard.

- Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2022G229
- Locatie: Haacht, Klein Terbankstraat 65
- Gemeente: Haacht
- Provincie: Vlaams-Brabant
- Toponiem: Hof ter Elst
- Kadastrale gegevens: Haacht, afd. 2, Tildonk, sectie B, percelen 385B, 386, 390
- Oppervlakte projectgebied: ca. 22.876 m²
- Lambert coördinaten Bounding box:
 - Punt 1 (NW) X: 170675,857 Y: 181354,145
 - Punt 2 (ZO) X: 170914,172 Y: 181171,265
- betrokken actoren: Annika Devroe (erkend archeoloog), Danny Keijers (archeoloog), Gerben Bervoets (veldwerkleider)
- geraadpleegde personen buiten het project: dhr. T. Vanderbeken (WinAr)

Figuur 1: Kadasterkaart met aanduiding projectgebied. © AGIV

2.1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT³

Doel

Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven en proefputten is een archeologische evaluatie van het terrein en het bepalen van de impact van de geplande werkzaamheden.

Onderzoeksvragen

De volgende onderzoeksvragen dienen beantwoord te worden:

- Hoe is de opbouw van de bodemprofielen? Hoe is de stratigrafie in archeologische (antropogene) zin?
- Zijn er bodemsporen aanwezig en zo ja, op welk(e) niveau(s) manifesteren de archeologische sporen zich?
- Maken de antropogene sporen deel uit van één of meerdere structuren? Behoren de aangetroffen sporen tot de site met walgracht of wijzen deze op andere bewoning/activiteit?
- Wat is de conservering en gaafheid van de archeologische vondsten/sporen?
- Kan op basis van sporen en gerecupereerd materiaal uitspraak gedaan worden over de datering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes? Is er sprake van een fasering?
- Wat is de breedte en diepte van de buitengracht? Zijn restanten van een wal bewaard?
- Worden sporen/lagen bedreigd door de geplande werkzaamheden? Is behoud in situ op basis van de resultaten van het vooronderzoek mogelijk?
- Geven de resultaten aanleiding tot vervolgonderzoek? Zo ja, wat is de ruimtelijke afbakening van de zone(s) voor vervolgonderzoek? Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

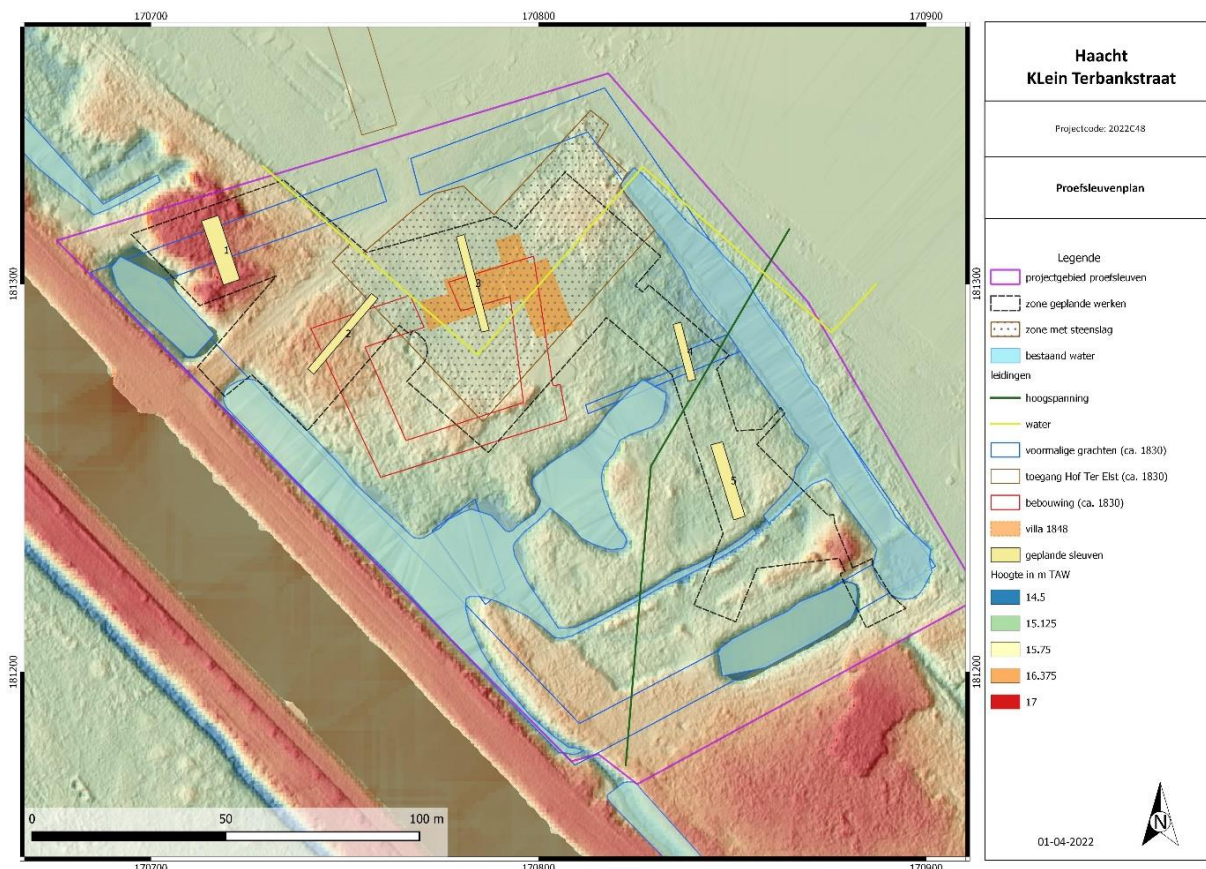
Methodiek

Voor het onderzoeksgebied wordt een gericht proefsleuvenonderzoek voorgesteld. Dit betekent dat geen 10% van het onderzoeksgebied middels sleuven onderzocht zal worden.

De ligging sleuven zijn gepland op basis van de gekende structuren van het Hof Ter Elst, de diverse terreinomstandigheden en de gekende verstoringen (leidingen). In totaal werden 5 sleuven gepland:

- Een sleuf (ca. 175 m lang) is gepland dwars over de gedempte noordelijke gracht daar waar deze terug uitgegraven wordt als bekken. Doelstelling van deze sleuf is het verkrijgen van een doorsnede van de gedempte gracht en te bepalen of een oud wallichaam bewaard is gebleven. Omwille van veiligheidsredenen werd gekozen voor een 4,5 m brede sleuf die indien nodig getrapt wordt aangelegd.
- Een sleuf (ca. 25 m x 2 m) is geplaatst ter hoogte van de noordwesthoek van het voormalige gebouw. Doelstelling van deze sleuf is het bepalen van de aanwezigheid, diepteligging en gaafheid van eventuele sporen.
- Een sleuf (25m x 2m) dient aangelegd ter hoogte van de zone met steenslag en over de noordoostelijke vleugel van het voormalige gebouw. Ook de binnenkoer van het voormalige hof en restanten van de in 1981 afgebroken villa worden deels in deze sleuf betrokken. Behalve de aanwezigheid, diepteligging en gaafheid van eventuele sporen dient ook de dikte van de steenslag en de impact bepaald te worden.
- Een sleuf (15m x 2m) is geplaatst ter hoogte van een binnengracht. Op basis van historische kaarten kan ook niet uitgesloten worden dat zich hier een gebouwtje heeft bevonden.
- Een sleuf (20m x 3 m) dient aangelegd in de voormalige tuin/boomgaard van het complex ter hoogte van de geplande nieuwbouw.

³ Keijers & Devroe 2022b

Figuur 2: Voorstel proefsleuvenplan Programma van Maatregelen.⁴

Op basis van praktische omstandigheden (begroeiing, exacte ligging leidingen,...) kunnen de sleuven deels verplaatst worden. Indien tijdens het proefsleuvenonderzoek zou blijken dat delen van het terrein alsnog verstoord zijn, wordt overgeschakeld op proefputten of kortere proefsleuven om deze verstoring te kunnen afbakenen. Een keuze voor of tegen het aanleggen van dwarssleuven en/of kijkvensters wordt gemotiveerd in het verslag van resultaten van het proefsleuvenonderzoek.

De aanleg van de sleuven gebeurt met een graafmachine met een niet-getande graafbak van 2 m breed, onder begeleiding van de veldwerkleider. Er wordt laagsgewijs verdiept. Momenteel wordt er van uitgegaan dat met uitzondering van de grachten het om een site zonder complexe verticale stratigrafie gaat en er maar één niveau aanwezig is. Indien er buiten de grachten ook meerdere archeologische niveaus aanwezig zijn, wordt alleen het eerste niveau gewaardeerd. Veiligheid primeert. Indien ter hoogte van de gracht(en) de omstandigheden te onveilig zijn om diepere niveaus te waarden, wordt in overleg met WinAr bepaald hoe alsnog een afdoende waardering bekomen kan worden. Eventueel kan er tot een dieper niveau geboord worden.

Per sleuf wordt een representatief kolomprofiel opgeschaafd, gefotografeerd en/of getekend. Ter hoogte van de buitengracht wordt het volledige profiel beschreven, gefotografeerd en digitaal ingemeten of getekend (schaal 1:20). Indien de praktische omstandigheden alsnog te nat en/of te onveilig zijn worden profielen gedeeltelijk gedocumenteerd al of niet aangevuld met boringen.

Het onderzoeksdoel is bereikt wanneer op basis van het vooronderzoek met ingreep in de bodem een voldoende gefundeerde uitspraak gedaan kan worden over de aard en omvang van de archeologische

⁴ Keijers & Devroe 2022b

waarden in het projectgebied en wanneer een eenduidig advies kan gegeven worden voor vrijgave van het terrein, behoud in situ of vervolgonderzoek door middel van een opgraving.

2.1.3. WERKWIJZE EN ONDERZOEKSSTRATEGIE

Het veldwerk werd op 3, 4 en 5 augustus 2022 uitgevoerd. Het onderzoek werd uitgevoerd door Danny Keijers, Gerben Bervoets en Annika Devroe (erkend archeoloog).

Sleuven, oppervlakte en wijzigingen t.o.v. Programma van Maatregelen

In totaal zijn 5 werkputten aangelegd. Omwille van de praktische omstandigheden (bomen, storthopen) dienden diverse sleuven aangepast te worden.

- Werkput 1 ligt over de noordwestzijde van het oude gebouw en heeft een zuidwest-noordoost oriëntatie. Vanwege de aanwezigheid van bomen diende deze sleuf ca. 2 m zuidwaarts verplaatst te worden. De werkput heeft een geplande lengte van 29 m maar diende over een afstand van 6 m onderbroken te worden wegens een plaatselijk groot betonblok. De 23 m lange en 2 m brede sleuf heeft een totale oppervlakte van 46,1 m².
- De meest zuidelijke werkput (WP 2) is geplaatst ter hoogte van de geplande nieuwbouw. Vanwege de begroeiing is de sleuf lichtjes ingekort. De noordwest-zuidoost georiënteerde werkput (ca. 18m x 3 m) heeft een oppervlakte van 53,55 m².
- Werkput 3 is geplaatst over de vermoedelijke binnengracht. Omwille van enkele bomen is de sleuf lichtjes geheroriënteerd en ingekort. De put (14m x 2m) heeft een oppervlakte van ca. 27,32 m².
- Werkput 4 is geplaatst over de noordelijke buitengracht. Door de dichte begroeiing (bomen) diende de put ca. 9 m meer oostelijk aangelegd te worden. Om zowel de aanwezigheid van een gracht (noorden) als mogelijke wal (zuiden) te kunnen vaststellen heeft deze sleuf ook een meer noord-zuid georiënteerde ligging. De aangelegde put heeft een oppervlakte van ca. 70 m² (ca. 20m x 3,5 m).
- De geplande sleuf ter hoogte van de zone met steenslag en over de noordoostelijke vleugel van het voormalige gebouw kon wegens de aanwezigheid van storthopen niet als dusdanig aangelegd worden. Een west-oost georiënteerde sleuf (WP5) over de oostelijke vleugel van het gebouw kon wel worden aangelegd. Deze sleuf ligt ook ter hoogte van de zone met steenslag en ter hoogte van de voormalige villa. De put die over een lengte van ca. 5 m onderbroken is, heeft een totale oppervlakte van 33,9 m².

Opgravingsvlakken

Met behulp van een rupskraan met gladde bak is laagsgewijs verdiept tot onder recente ophoging- en slooplagen. De diepte van dit eerste archeologisch leesbare vlak kon (mede door landschappelijke verschillen, ophogingslagen en aanwezigheid van relictten) per put variëren.

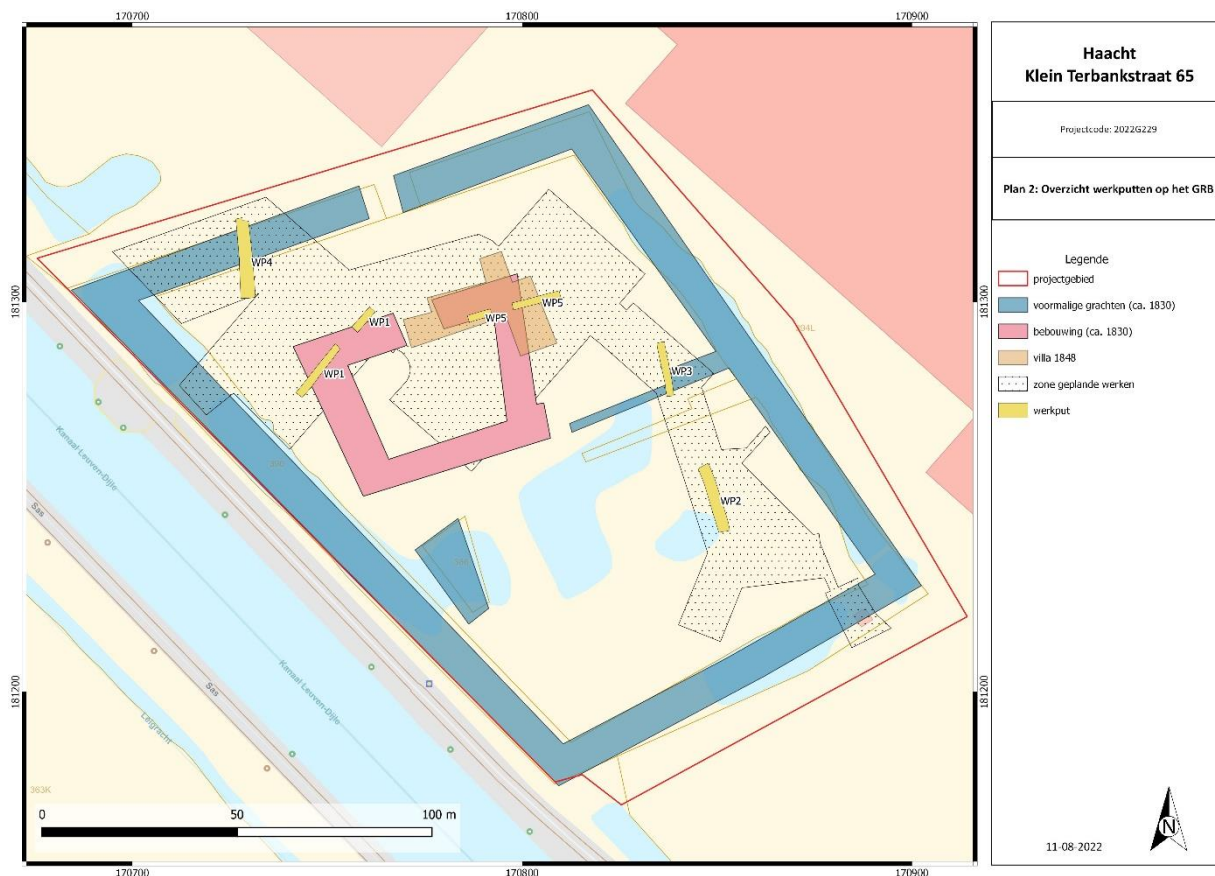
In de werkputten 1, 3 en 5 is niet meer verder verdiept ook al bevindt het vlak zich grotendeels niet in de onverstoorde natuurlijke ondergrond. De specifieke vraagstellingen van het onderzoek konden op basis van dit eerste vlak beantwoord worden.

In werkput 2 is een tweede vlak aangelegd onder een vermoedelijke ophogingspakket. In werkput 4, ter hoogte van de noordelijke buitengracht, is eveneens een tweede vlak geregistreerd.

Documentatie vlakken

Alle vlakken zijn gefotografeerd en ingemeten met behulp van een GNSS RTK GPS. Dit omvat het digitaal inmeten van de put, sporen, spoornummers, vondsten, kolomprofielen, coupelijnen, vlakhoogten en maaiveldhoogten (x- en y- coördinaten, ingemeten in het Lambertcoördinatenstelsel; hoogte ten opzichte van TAW). Alle vlakken zijn met een metaaldetector onderzocht.

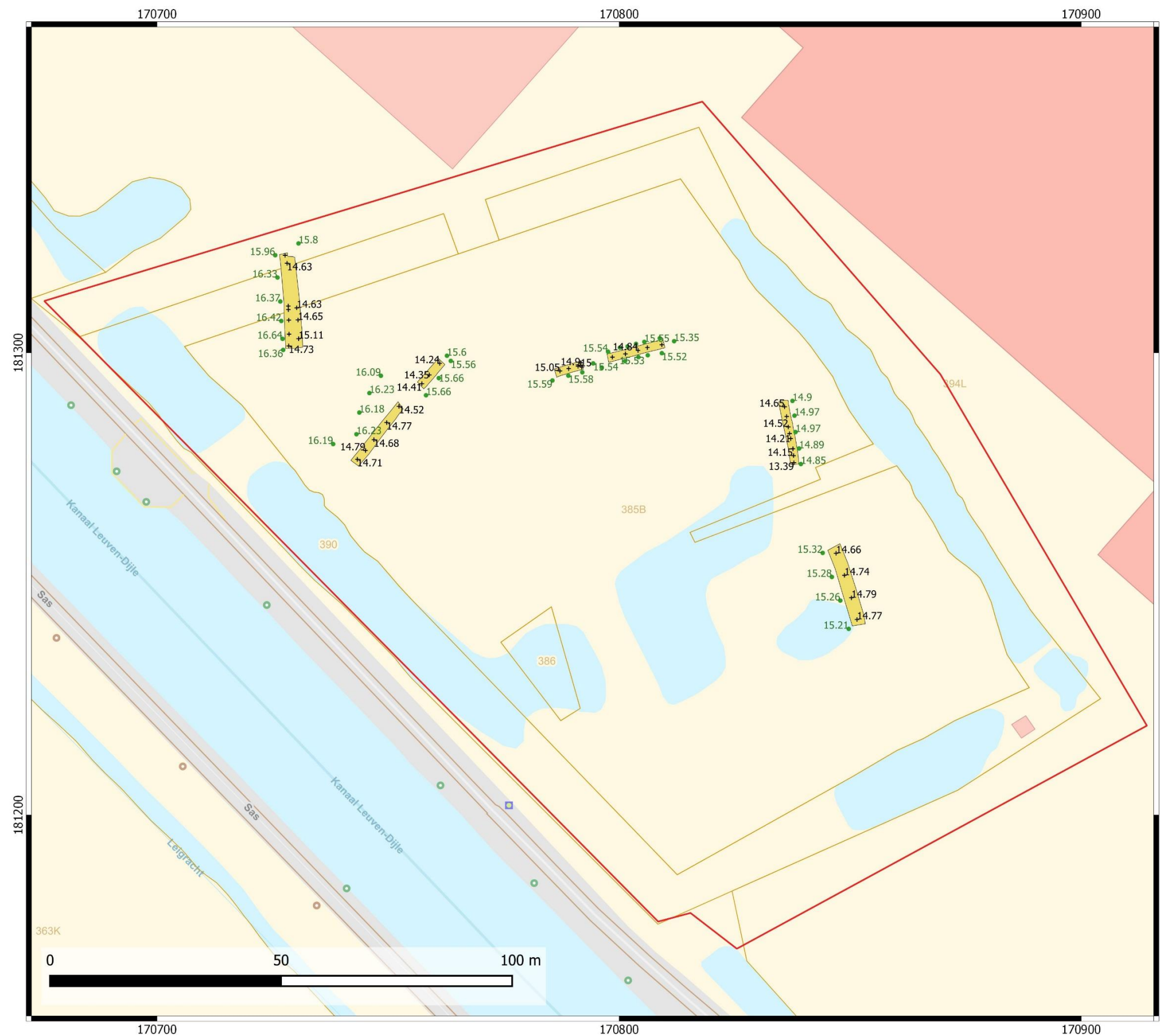
Alle sporen en bodemlagen zijn in een reeks genummerd en tijdens het veldwerk beschreven. De beschrijving en interpretatie van sporen en lagen is opgenomen in de sporenlijst.

Figuur 3: Inplanting aangelegde werkputten in overlay op het GRB.

Projectcode: 2022G229	oppervlakte				hoogtes maaiveld (m TAW)	hoogtes vlak (m TAW)	
projectgebied	2.2876 m ²						
	vlak 1		vlak 2			vlak 1	vlak 2
werkput WP1	46,1	m ²		m ²	15,6 – 16,23	14,24 – 14,79	
werkput WP2	53,55	m ²	51,58	m ²	15,2 – 15,32	14,66 – 14,79	14,12 – 14,31
werkput WP3	27,32	m ²		m ²	14,85 – 14,97	13,39 – 14,70	
werkput WP4	69,8	m ²	17,40	m ²	15,96 – 16,64	13,92 – 15,11	13,11
werkput WP5	33,9	m ²		m ²	15,50 – 15,59	14,60 – 15,12	
proefsleuven totaal	230,67	m²	68,98	m²	14,826 – 16,64	13,39 – 15,12	13,11 – 14,31

Figuur 4: Tabel met aangelegde oppervlaktes en de hoogte van de aangelegde niveaus.

Figuur 5: Maaiveldhoogtes en hoogtes vlak 1.

Haacht Klein Terbankstraat 65

Projectcode: 2022G229

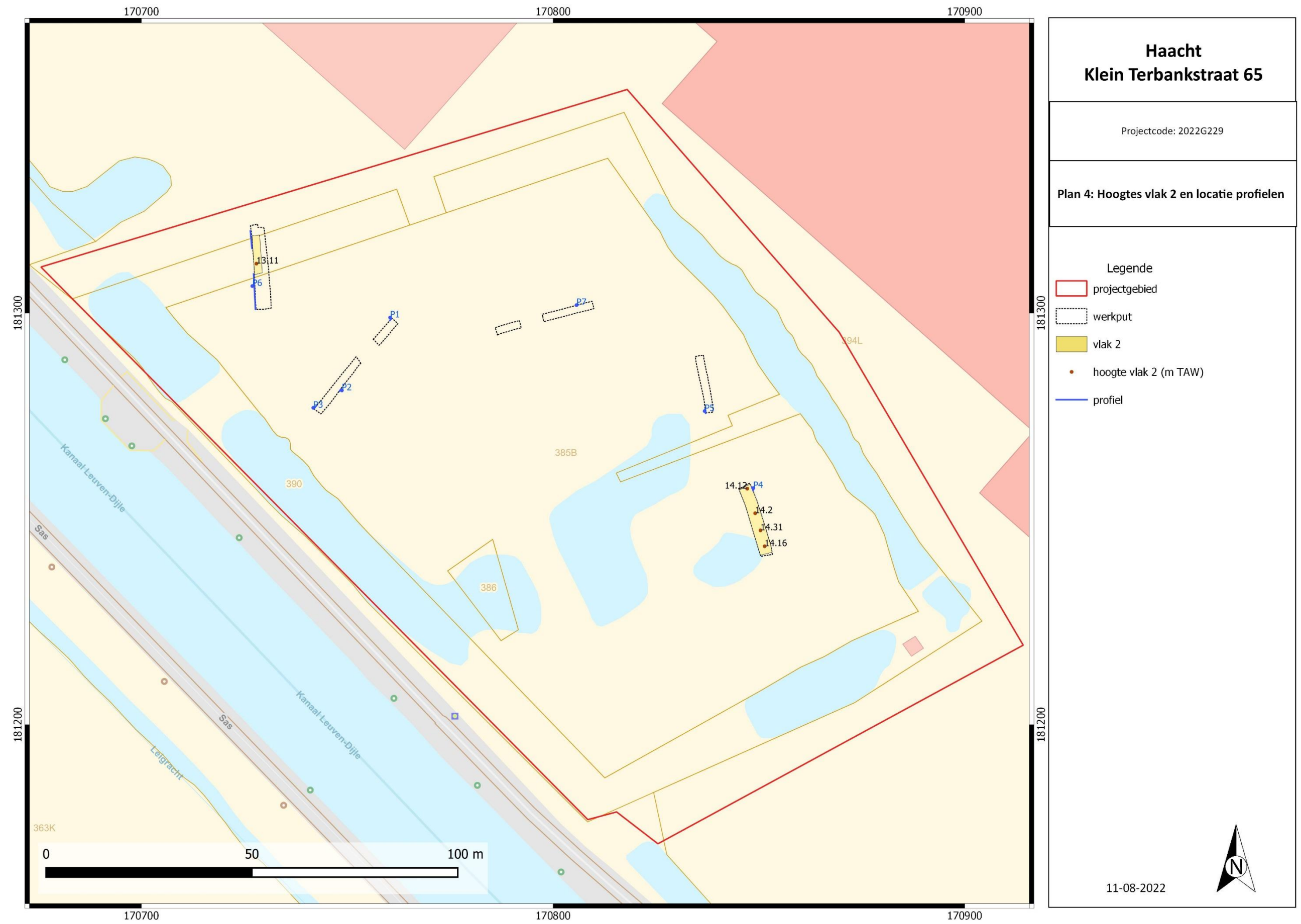
Plan 3: Maaiveldhoogtes en hoogtes vlak 1

Legende

- projectgebied
- werkput
- hoogte maaiveld (m TAW)
- + hoogte vlak 1 (m TAW)

11-08-2022

Figuur 6: Hoogtes vlak 2 en locatie profielen.

Profielen

Tijdens het onderzoek zijn 6 kolomprofielen en één langer profiel (noordelijke gracht) opgeschaafd, gefotografeerd, getekend en gedocumenteerd.

- Kolomprofiel P1 (ca. 1 m): noordwestelijke zijde put 1; buiten oude gebouw.
- Kolomprofiel P2 (ca. 1 m): zuidoostelijke zijde put 1; in het oude gebouw.
- Kolomprofiel P3 (ca. 1 m): zuidwestelijke zijde put 1; buiten oude gebouw.
- Kolomprofiel P4 (ca. 1 m): noordoostelijke zijde put 2;
- Kolomprofiel P5 (ca. 1 m): noordoostelijke zijde put 3; registratie diepte binnengracht.
- Profiel 6: westelijke zijde van WP 4 ter hoogte van noordelijke buitengracht en wal. Omwille van veiligheidsredenen (scheuren profiel) kon alleen de noordelijke zijde (ca. 5 m) en zuidelijke deel (ruim 9 m) getekend en gedocumenteerd worden.

Figuur 7: Documenteren van profiel 6 in werkput 4.

- Kolomprofiel P7 (ca. 1 m): oostelijke zijde put 5;

Afwerking en behandeling van sporen en vondsten

Tijdens het onderzoek zijn diverse sporen geregistreerd door middel van een putwandprofiel.

Verder zijn 5 vondstnummers uitgedeeld. De vondsten aangetroffen in de sporen zijn per spoor en vulling geregistreerd. Gezien de goede bewaringstoestand werden geen conservatiemaatregelen getroffen.

Bemonstering

Er werden geen monsters genomen.

Afronding en uitwerking

Na afloop van het onderzoek werden alle proefsleuven gedicht.

De digitale meetgegevens werden verder verwerkt in QGis. De sporen-, foto-, tekeningen-, vondsten- en plannenlijst werden opgemaakt in Microsoft Excel.

2.2. ASSESSMENTRAPPORT

2.2.1. AARDKUNDIGE OPBOUW

DOEL EN WERKWIJZE

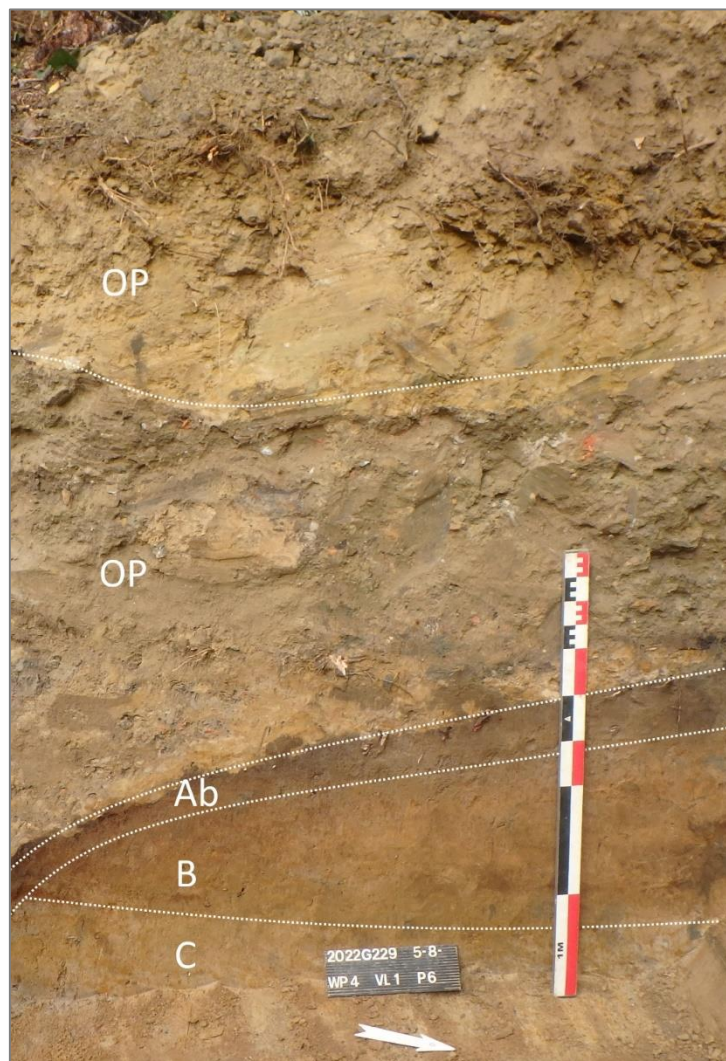
Tijdens het proefsleuvenonderzoek is de bodemopbouw in het projectgebied beschreven via diverse kolomprofielen. De beschrijving en foto's van deze profielen zijn weergegeven in bijlage.

BEVINDINGEN EN CONCLUSIES

De bodems in het projectgebied vertonen gelijkenissen met de bodemprofielen die tijdens het landschappelijk bodemonderzoek zijn gedocumenteerd. De kolomprofielen vullen de landschappelijke gegevens deels aan.

De zone direct ten noorden van de omgrachting (kolomprofiel 6)

De zone direct ten noorden van de omgrachting ligt merkkelijk hoger dan de zone binnen de omgrachting. Deze hogere ligging blijkt voor een groot deel te wijten aan een ophoging met puinrijk materiaal.

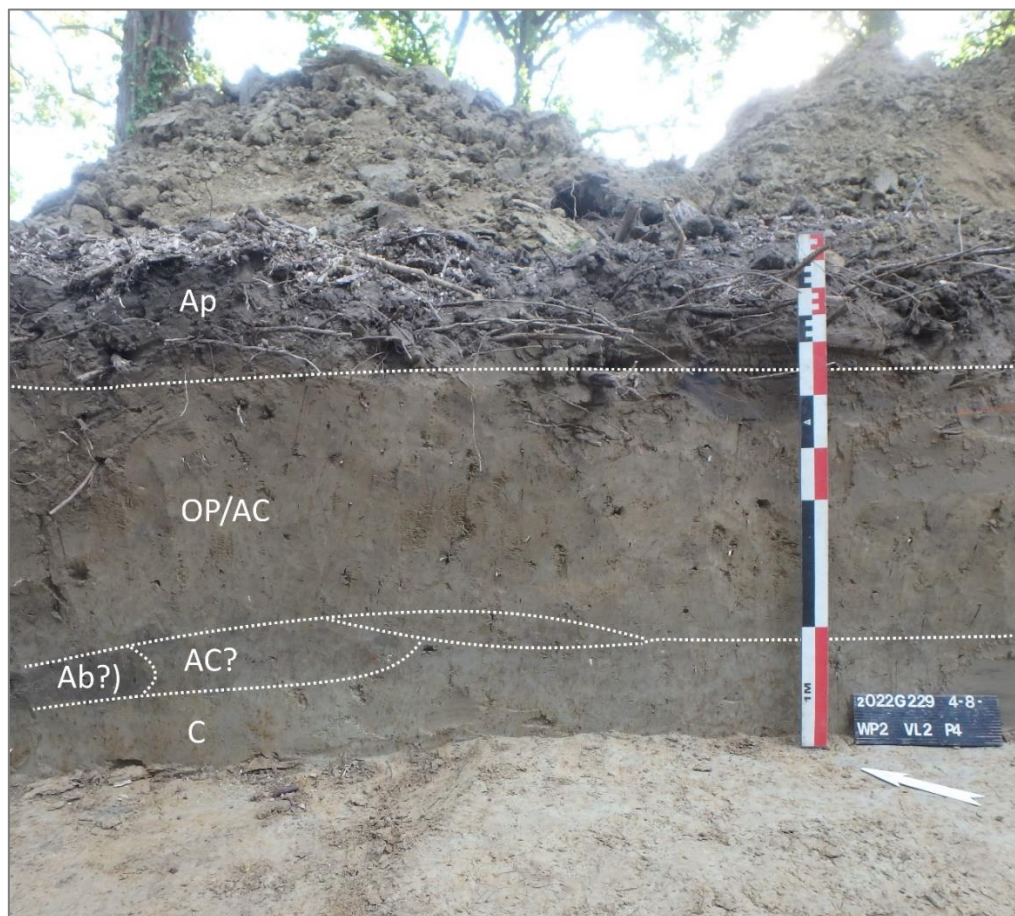
Figuur 8: Kolomprofiel (noordelijk deel P6) direct ten noorden van de omgrachting.

In kolomprofiel 6 is deze ophoging direct ten noorden van de gracht zeer duidelijk vastgesteld. De ophogingslagen (tot ca. 1,2 m dik) die gekenmerkt worden door puin- en betonbrokken blijken voor een groot deel gelijktijdig aangebracht met de demping van de buitengracht.

Onder de ophoging bevindt zich de natuurlijke bodem (ca. 14,85 m TAW) die van nature gekenmerkt wordt door (een beperkte) bodemontwikkeling. Onder een ca. 10 cm dik restant van de begraven A-horizont is een duidelijke ca. 30 cm dikke inspoelingshorizont van ijzer en een beetje lutum (B/Bt-horizont) vastgesteld. De B-horizont gaat direct over in de C-horizont.

De onbebouwde zone binnen de omgrachting (kolomprofiel 4)

In het zuidoostelijke deel van het projectgebied blijkt de natuurlijke bodem binnen de omgrachte zone gekenmerkt door nattere leembodems. Bodemvorming heeft hier nauwelijks plaats gevonden.

Figuur 9: Profiel P4.

In kolomprofiel 4 (WP3, maaiveld 15,3 tot 15,2 m TAW) is onder de A-horizont een lichtgeelbruine laag vastgesteld die gekenmerkt wordt door ijzervlekken en enkele puinpartikels. Ogenschijnlijk gaat het hier om het moedermateriaal. Op een dieper niveau (ca. 80 cm -Mv; ca. 14,4 m TAW) gaat deze laag over in de lichtgrijze C-horizont waarin zich eveneens enkele puinpartikels bevinden.

Merkwaardig is dat zeer plaatselijk op de overgang van de twee lagen een grijze zeer zwak humeus bandje aanwezig is. Het kan hier gaan om een natuurlijk verschijnsel (boomval, bodemprocessen op textuursprong) maar het is zeker niet uitgesloten dat hier om een restant van een oude begraven A-horizont gaat.

Een begraven A-horizont zou betekenen dat het bovenste pakket, ogenschijnlijke moedermateriaal, is opgebracht. Mogelijk is het oostelijke deel van het omgrachte terrein bij de inrichting tot het hof

(omgrachting) opgehoogd om het terrein geschikt te maken tot tuin en/of boomgaard. De these van ophoging lijkt gestaafd door het aantreffen van een greppel die op een hoger niveau niet waarneembaar was. Een uitloging van sporen op een hoger niveau is evenwel niet geheel uitgesloten.

De voormalig bebouwde zone

Ook ter hoogte van de voormalige bebouwing zijn duidelijke antropogene pakketten aanwezig.

Werkput 1 (kolomprofielen 1, 2, 3)

In werkput 1 blijkt over de gehele sleuflengte een ophoogpakket aanwezig. De dikte van het puin- en betonbrokken bevattende ophoogpakket varieert. In het zuidwestelijk deel van de sleuf (P1) is deze ophoging ruim 110 cm dik, in het centrale deel (P2) 130 cm en in het noordoosten (P3) 80 cm.

Figuur 10: Profiel P3, P2 en P1 in werkput 1.

De ophoging is van relatief jonge oorsprong (laatste kwart 20ste eeuw). In het zuidwestelijke deel van werkput 1 bleek een omgevallen boom gewoon mee bedolven onder het ophoogpakket.

Figuur 11: Omgevallen boom in het zuidwestelijk deel van werkput 1.

Onder het ophoogpakket is nog een restant van een begraven A-horizont bewaard die wordt gekenmerkt door vele baksteenfragmenten. De top van het bewaarde niveau varieert van ca. 15,05 m TAW (P3: zuidwesten), 14,95 m TAW (P2: centraal) tot 14,75 m TAW (noordoosten: P1). Op basis van dit oude maaiveld lijkt het geroerde pakket aangetroffen in de landschappelijke boringen 8 en 9 voornamelijk een ophoogpakket te betreffen.

Van enige bodemontwikkeling zijn geen duidelijke aanwijzingen aangetroffen. Over het algemeen gaat de A-horizont over in de C-horizont. Opmerkelijk is dat dit moedermateriaal onder de oude bebouwing gekenmerkt wordt door een sterk blauwe tint (zie P3). Waarschijnlijk heeft de voormalige bebouwing hier gezorgd voor een onttrekking aan zuurstof (verstikking).

Onder de bebouwing bevat het moedermateriaal ook nog vele fragmenten baksteen. Het is mogelijk dat ten gevolge van bodemleven dergelijke fragmenten tot grotere diepte in de bodem zijn verspreid. Met name in kolomprofiel 2, onder de daadwerkelijke bebouwing, wordt echter niet uitgesloten dat ten gevolge van eeuwenlange activiteit er nog een geroerd pakket aanwezig is.

Werkput 5

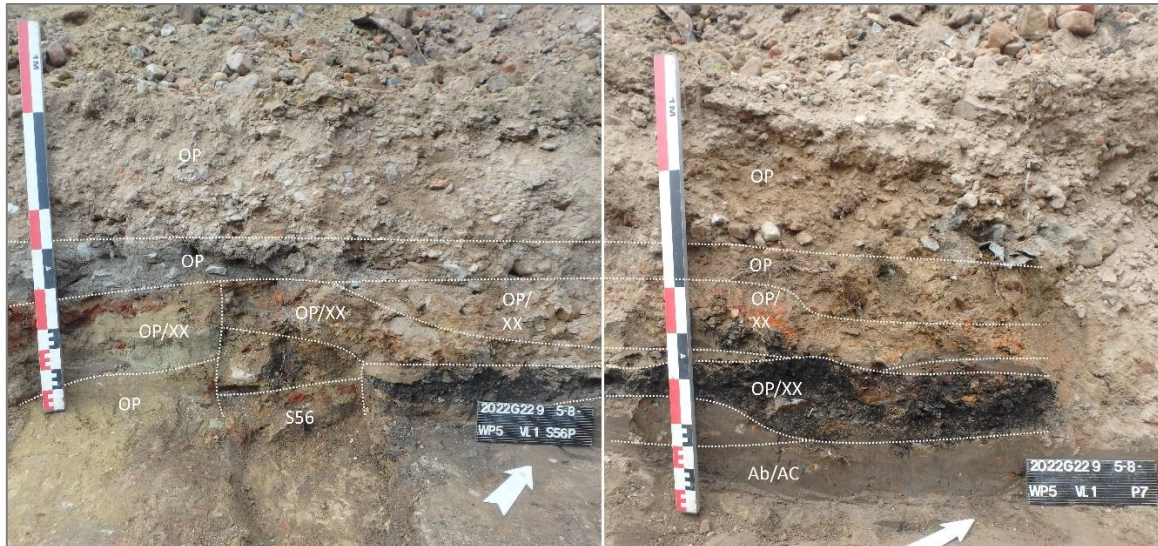
Werkput 5 bevindt zich, net als het noordoostelijke deel van werkput 1, ter hoogte van de huidige verharding waar het maaiveld zich situeert rond 15,55 tot 15,6 m TAW. Ook hier is een duidelijk antropogeen pakket aanwezig.

Figuur 12: Profielen in het westelijke en centrale deel van werkput 5.

In het westelijke (S44P en S47P) en centrale deel (S51P) van de put bestaat het antropogeen pakket uit een ophoging met cement en keien. Deze plaatselijk zeer harde ophogingslaag varieert van 35 tot 50 cm dikte en ligt direct op het eerste archeologische niveau waar nog muurresten aanwezig zijn.

In het uiterste oostelijke deel van werkput 2 worden de antropogene pakketten iets dikker. Onder de recente verhardingspakketten (OP) liggen hier nog antropogene lagen (OP/XX) die zowel ophogingspakketten of oudere slooplagen kunnen betreffen.

Figuur 13: Profielen in het oostelijke deel van werkput 5.

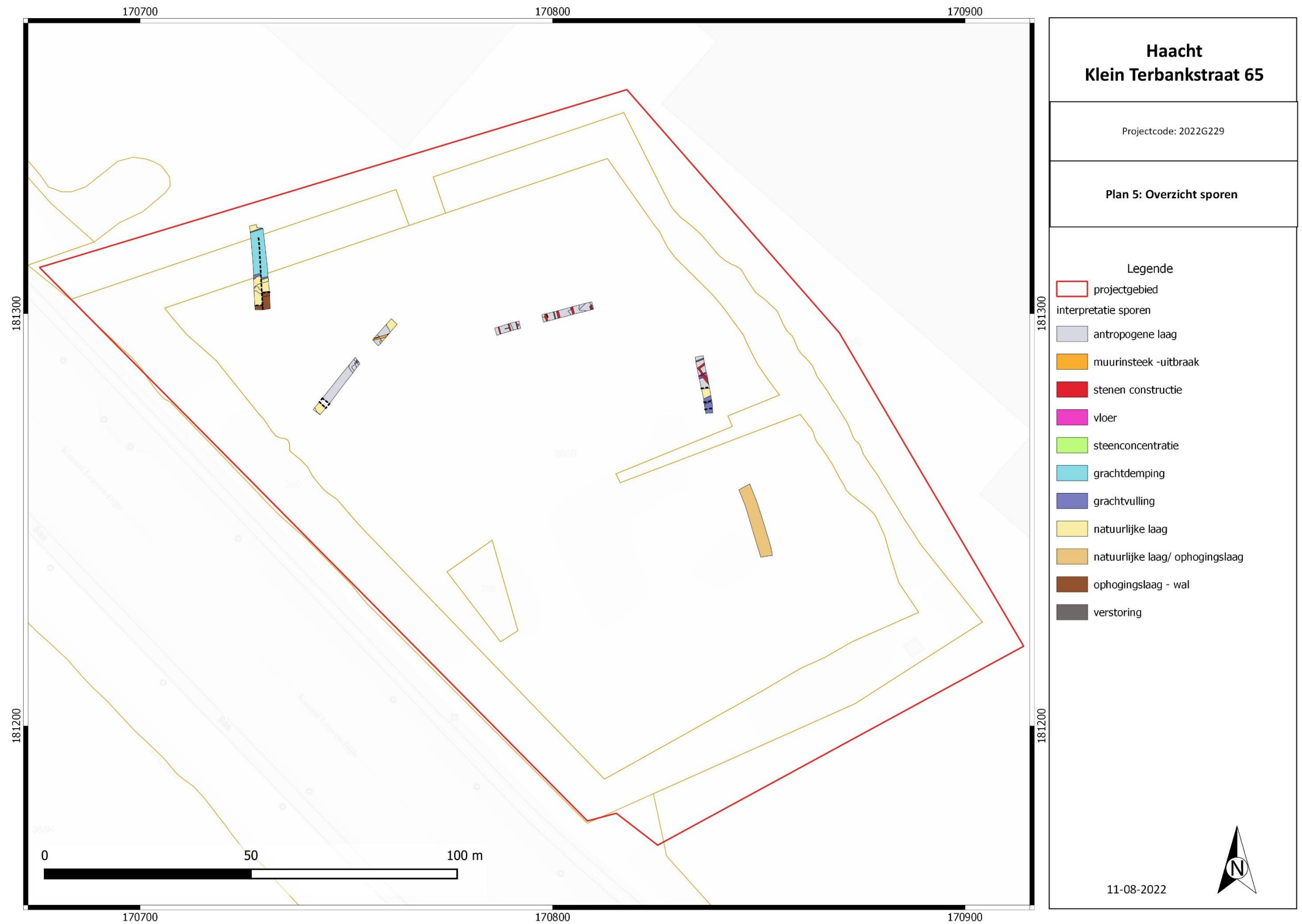
Besluit

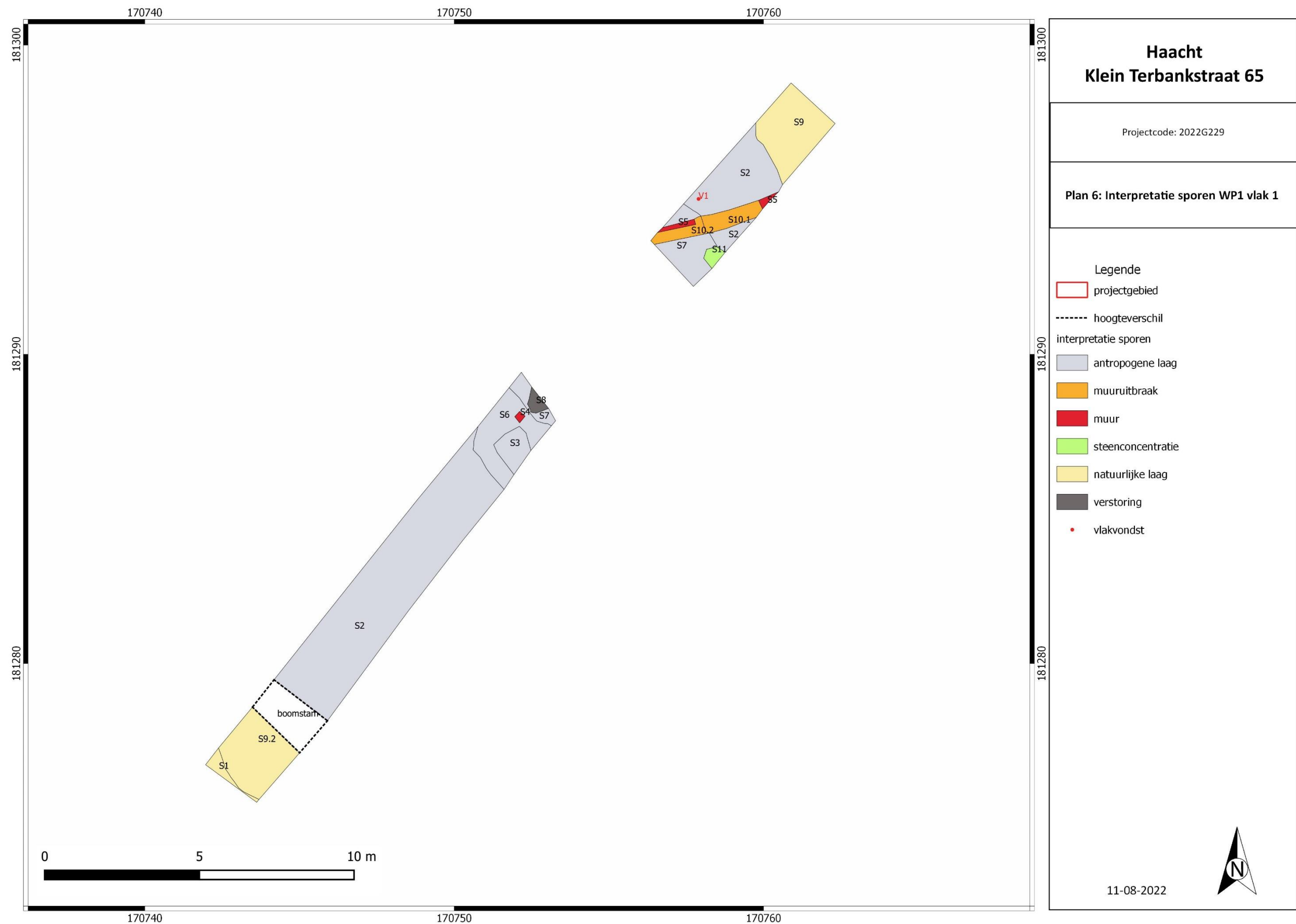
Als besluit kan er gesteld worden dat:

- Grote delen van het projectgebied zijn in de 20ste eeuw opgehoogd. Het natuurlijk maaiveld golft lichtjes en varieert van ca. 15,30 m TAW tot 14,85 m TAW.
- Ten noorden van de omgrachting is onder de ophoging een leembodem (14,85 m TAW) aanwezig die gekenmerkt wordt door (een beperkte) bodemontwikkeling. Een inspoelingshorizont is hier aanwezig.
- In het zuidoostelijke deel van het projectgebied komen van nature leembodems voor waar nauwelijks bodemvorming heeft plaats gevonden. Het is niet uitgesloten dat hier een oud ophogingspakket is aangebracht bij de inrichting tot hof Ter Elst.
- Ter hoogte van de voormalige bebouwing zijn recente antropogene lagen aanwezig.

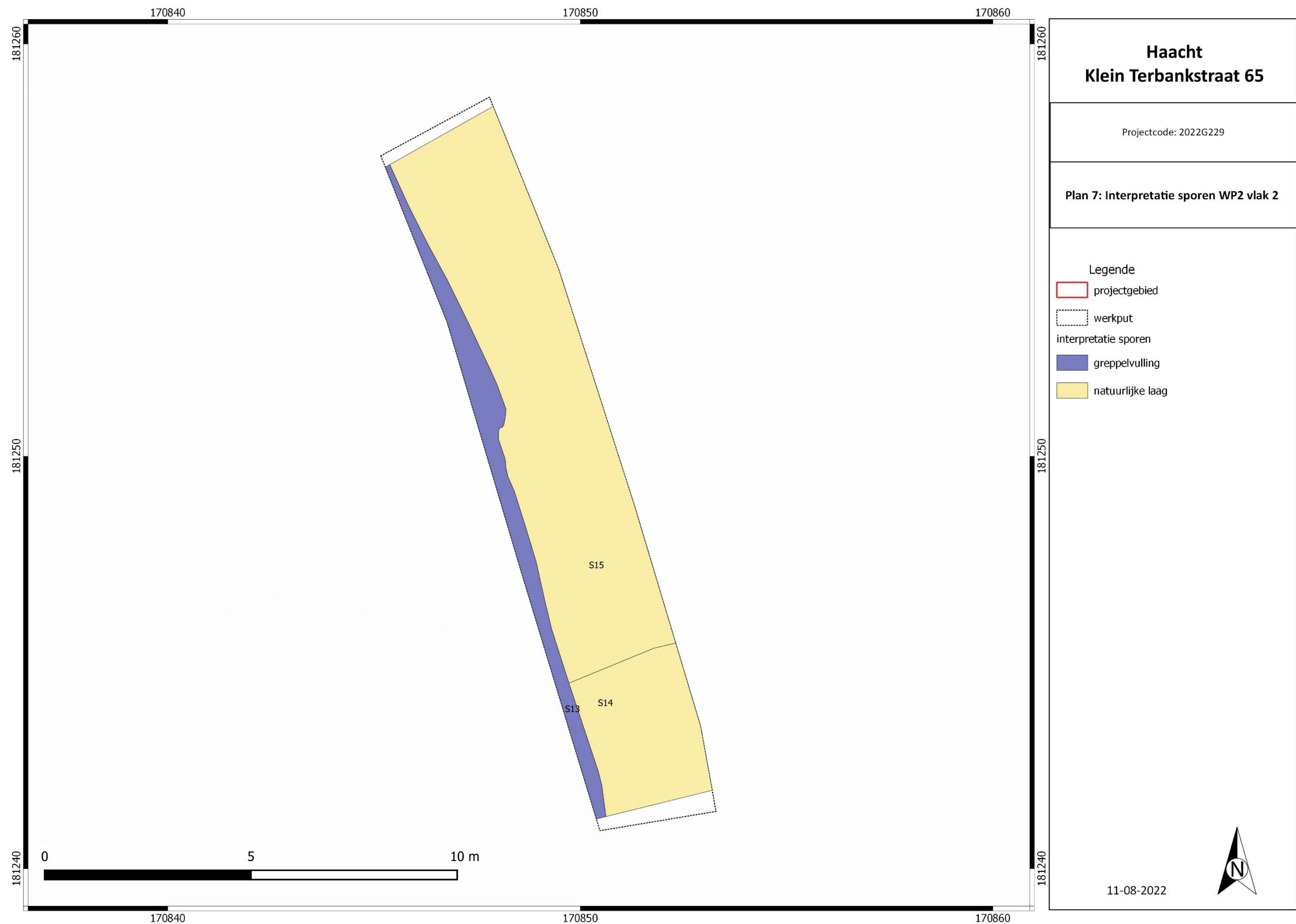
In het westen (WP1) is onder het ophoogpakket nog een restant van een begraven A-horizont bewaard. De bewaarde top van dit oude niveau varieert van ca. 15,05 m TAW (P3: zuidwesten), 14,95 m TAW (P2: centraal) tot 14,75 m TAW (noordoosten: P1). Ten gevolge van de bebouwing komen in de natuurlijke leembodem (AC-profiel) nog veel baksteenfragmenten voor en is de bodem verstikt. Plaatselijk worden oudere geroerde pakketten niet uitgesloten.

In het oosten (WP5), ter hoogte van de huidige verharding, komt een zeer hard ophogingspakket voor dat varieert van 35 tot 50 cm dikte. Het pakket ligt in het westelijke en centrale deel van de werkput direct op het eerste archeologische niveau (ca. 15,2 tot 15 m TAW) waar nog muurresten aanwezig zijn. In het oostelijke deel van de werkput komen onder de recente verhardingslagen ook nog oudere ophogingslagen of slooplagen voor. Het archeologisch niveau situeert zich hier iets dieper (ca. 14,9 tot 14,75 m TAW).

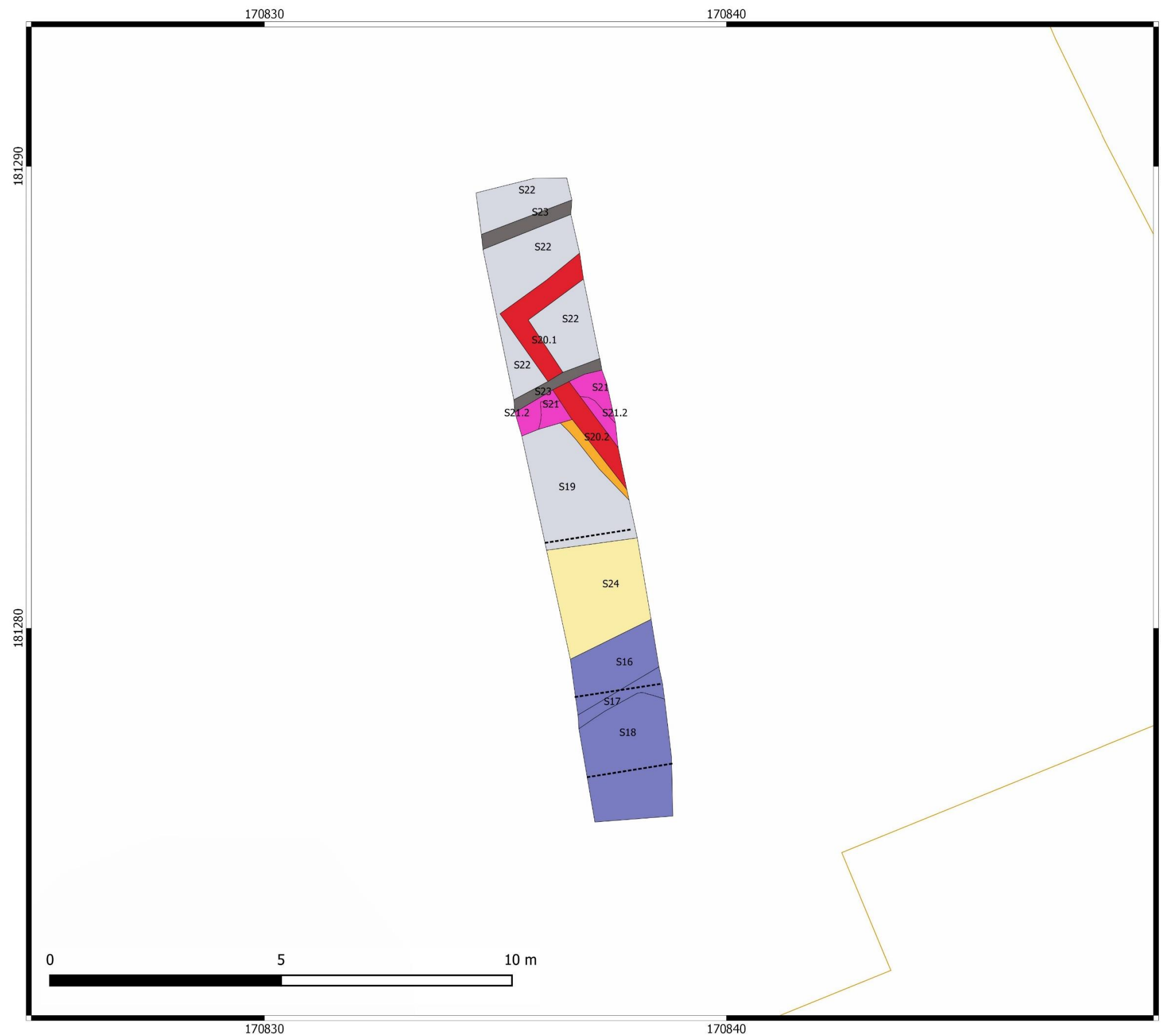

Figuur 15: Interpretatiesporen werkput 1.

Figuur 16: Interpretatie sporen vlak 2 van werkput 2.

Haacht
Klein Terbankstraat 65

Projectcode: 2022G229

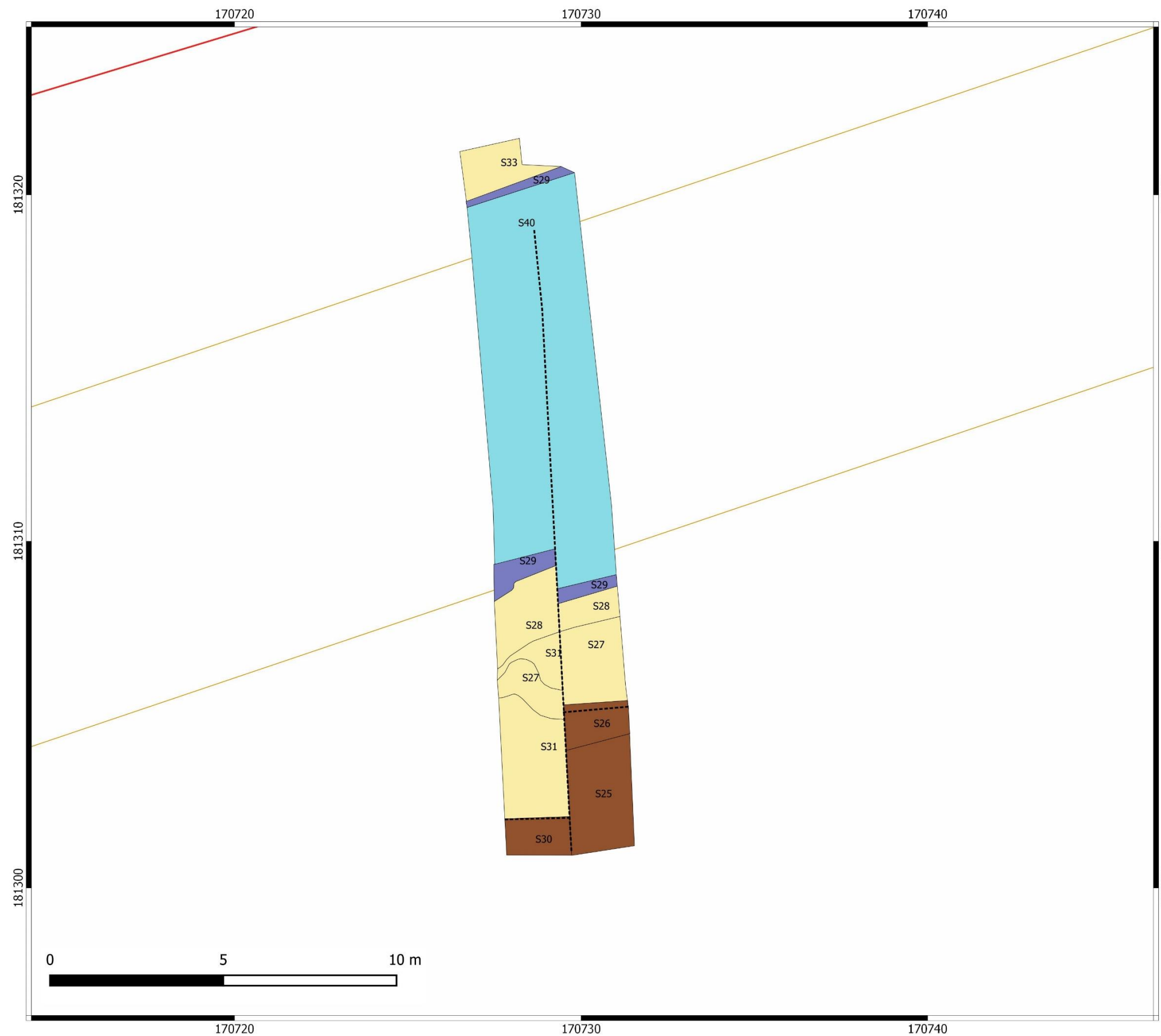
Plan 8: Interpretatie sporen WP3 vlak 1

Legende

- projectgebied
- interpretatie sporen
- antropogene laag
- muurinsteek?
- muur
- lemen vloer?
- grachtvulling
- natuurlijke laag
- recente verstoring
- hoogteverschil

11-08-2022

Figuur 17: Interpretatie sporen werkput 3.

Haacht Klein Terbankstraat 65

Projectcode: 2022G229

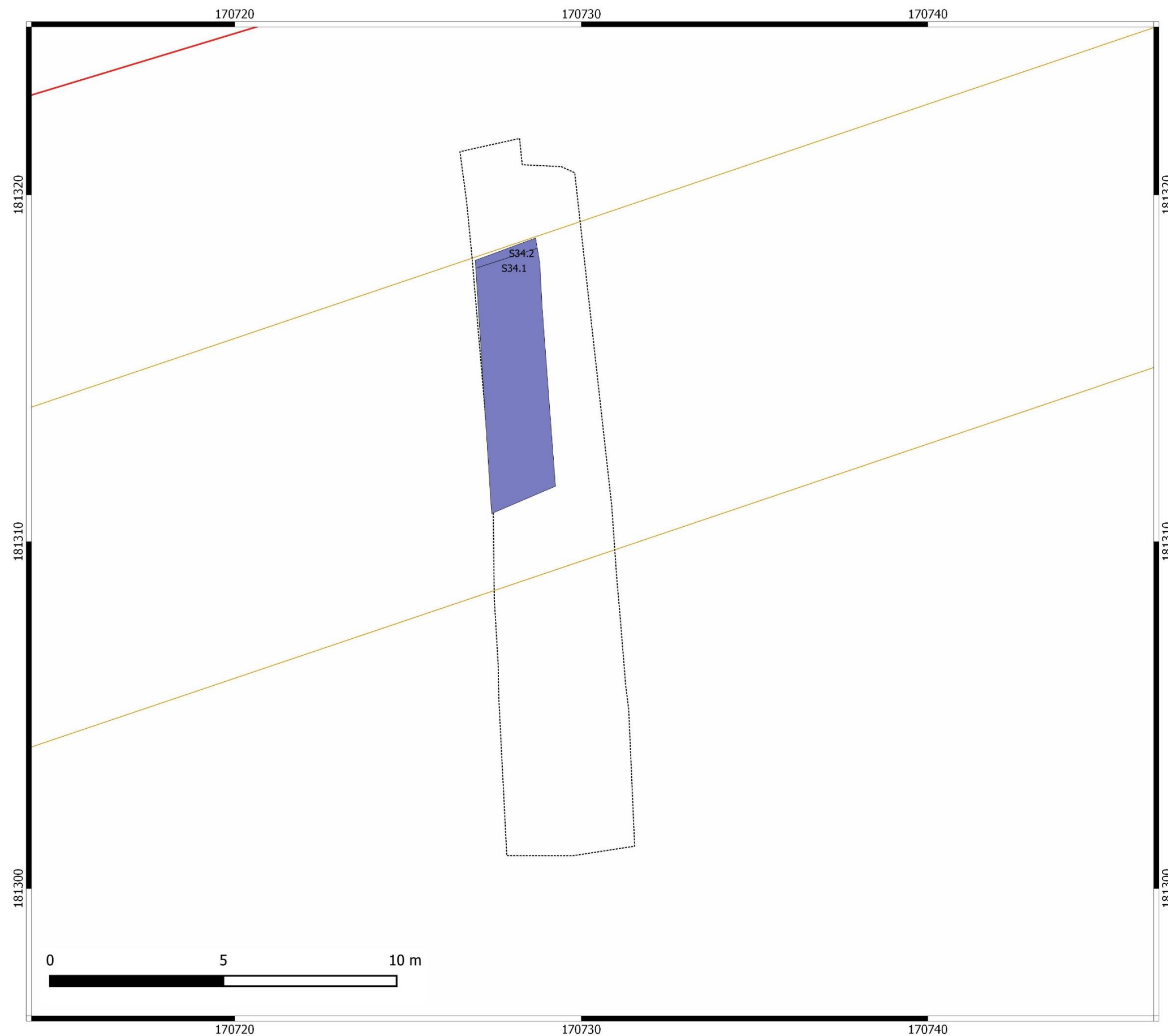
Plan 9: Interpretatie sporen WP4 vlak 1

- Legende
- projectgebied
 - interpretatie sporen
 - grachtdemping
 - grachtvulling
 - natuurlijke laag
 - ophogingslaag - wal
 - hoogteverschil

11-08-2022

Figuur 18: Interpretatie sporen vlak 1 van werkput 4.

**Haacht
Klein Terbankstraat 65**

Projectcode: 2022G229

Plan 10: Interpretatie sporen WP4 vlak 2

Legende

- projectgebied
- werkput
- interpretatie sporen
- grachtvulling

11-08-2022

Figuur 19: Interpretatie sporen vlak 2 van werkput 4.

2.2.2. GRONDSPOREN

Er werden in totaal 72 spoornummers uitgedeeld. Hiervan zijn 38 spoornummers omwille van vulling en/of vorm geïnterpreteerd als onderdeel van natuurlijke lagen (N=12), cultuurlagen (N=7) en relatief recente antropogene lagen (N=19). Deze lagen zijn al globaal gesproken.

De 34 overige spoornummers hebben hoofdzakelijk betrekking op antropogene sporen en lagen die te maken hebben met het Hof Ter Elst uit de late middeleeuwen t/m de nieuwste tijd. Het gaat hierbij om oudere lagen (ophoging, gracht-/greppelvullingen) en stenen constructies. Van een enkele vulling is onduidelijk of het natuurlijke of antropogene afzettingen betreft.

spoor	Aantal spoornummers
Grachtdemping	2
grachtvulling	7
greppel	1
boomval	1
Muur/fundering/ muuruitbraak/muurinsteek	14
Natuurlijke laag/ ophogingslaag	1
Ophogingslaag- mogelijke wal	5
steenconcentratie	1
vloer	2
Totaal	34

De belangrijkste sporen worden hier globaal besproken naargelang de structuur waartoe ze behoren.

DE NOORDELIJKE BUITENGRACHT EN MOGELIJKE WAL

In werkput 4 is een doorsnede gemaakt ter hoogte van de noordelijke buitengracht. Hoewel de werkput de gracht niet loodrecht doorsneed kan afgeleid worden dat de gracht een breedte had van ca. 11,5 m en ten opzichte van de natuurlijke bodem (ca. 14,85 m TAW) grofweg 2 m diep was ingegraven.

Op basis van een dwarsdoorsnede kunnen diverse fasen onderscheiden worden:

- De bovenste vullingen betreffen grachtdempingen en ophogingen (S35, S36, S39 en S40) die tot stand zijn gekomen in de 20ste eeuw. Ze bevatten diverse puin- en betonbrokken. De bovenste ophogingslagen zijn ook aanwezig ten noorden van de gracht.
- De laatste grachtbodem (S29.2) wordt gekenmerkt door een humeuze zwartgrijze laag die met name langs de zijanten van de gracht aanwezig is. In deze laag bevond zich nog plastic wat aangeeft dat deze grachtvulling uit de 20ste eeuw dateert. Deze laag gaat aan de noordzijde geleidelijk over in de afgedekte A-horizont.
- De oudere grachtvullingen (S34 en S42) zijn sterk gelaagd. In deze lagen werd onder meer een oesterschelp en een kastanje aangetroffen. De kastanje duidt mogelijk op de aanwezigheid van kastanjabomen in de nabijheid van de gracht. De lagen kunnen niet nader gedateerd worden dan de periode late middeleeuwen t/m nieuwste tijd.

Figuur 21: Overzicht van de aanzet van het zuidelijke deel van de buitengracht

Figuur 22: Overzicht van het noordelijke deel van de buitengracht.

Terwijl de laatste puinhoudende grachtdempingen zich voortzetten aan de noordzijde van de gracht en hier het terrein hebben opgehoogd, komen aan de zuidzijde van de gracht lemige, relatief schone ophoogpakketten, voor die een schuine gelaagdheid vertonen richting de gracht.

Figuur 23: Overzicht van de ophoogpakketten aan de zuidzijde van de buitengracht.

Diverse ophogingslagen kunnen van boven naar onder onderscheiden worden:

- Onder de A-horizont (S36) bevindt zich een lichtbruingeel leempakket. De precieze relatie van dit relatief zuiver leempakket met de grachtvulling is niet duidelijk door de aanwezigheid van een boomval (S37). Duidelijk is evenwel dat het om een oudere ophoging gaat aangezien de grachtdemping deze laag (en de Ap) deels overdekt. Nabij de gracht rust het pakket op de Ab/AC-horizont.
- In het zuiden zijn nog diverse schuine ophogingslagen herkenbaar. Het bovenste schuin gelaagd ophogingspakket is gevormd door lichtbruingrijze (S38.1) en bruine (S38.2) leem dat sporadisch enkele kalkbrokjes bevat.
- In de onderliggende, naar het zuiden dikker wordende, lagen (S25) nemen de kalkbrokken toe. In het bovenliggend schuin gelaagd bruin leempakket (S25.1) zijn deze brokken echter nog relatief beperkt.
- De kern van de ophoging wordt gevormd door een naar het zuiden steeds dikker wordend bruin pakket met kalkbrokken (S25.2).
- De dunne basis van de diverse ophoogpakketten (S25.3) wordt gekenmerkt door zeer veel kalkbrokken.
- Opmerkelijk is dat de diverse ophogingspakketten in het centrale deel van de ophoging niet op de begraven A-horizont liggen. Hier is deze deels weggegraven en opgevuld door een bruingeel leempakket (S30).

De ophogingslagen zijn duidelijk ouder dan de puin- en betonhoudende ophoogpakketten die over het terrein veelvuldig zijn vastgesteld. Hoewel de zuidelijke begrenzing van de ophogingslagen niet is vastgesteld, lijkt een walvormig patroon aannemelijk. Op basis van het DHM en de landschappelijke boring 7 is deze walvormige ophoging nog verder westwaarts te vervolgen langs de zuidzijde van de

buitengracht.

Hoewel een directe relatie met de gracht aannemelijk is (gracht-wal site), is over het overige deel van het terrein geen duidelijke wal herkenbaar nabij de voormalige grachten (vergraven?). In de relatief schone ophogingslagen zijn ook geen vondsten aangetroffen die meer duidelijk kunnen scheppen over de ouderdom.

Dat de buitengrachten van het hof Ter Elst (alleszins gedeeltelijk) vergezeld waren door een ca. 11 m brede gracht en (in laatste fase) ca. 2m hoge wal (gracht/wal site) is echter zeker niet uitgesloten.

DE BINNENGRACHT

In werkput 3 is de centrale binnengracht van het Hof ter Elst aangetroffen. Hoewel de zuidelijke begrenzing van deze gracht niet is vastgesteld, is de gracht hier minstens 4 m breed en ca. 1,45 m diep.

Figuur 24: Globale impressie van de binnengracht (blauw lijn) in werkput 3.

Ook deze gracht wordt gekenmerkt door diverse vullingen. Ter hoogte van het diepste grachtniveau kunnen volgende vullingen onderscheiden worden:

- De meeste recente vullingen van de greppel betreft lichtgrijze (S66) en lichtgeelgrijze leem (S18.2). Het gaat hier om 19de- of 20ste-eeuwse pakketten die behoren tot de demping van de gracht en/ of een plaatselijke ophoging.
- De onderliggende blauwgrijze klei met grijze vlekken (S18.1) behoort tot de laatste grachtvullingen.
- Op het diepste niveau komt matige humeuze donkergrijze klei voor (S17). Deze vulling is op een iets hoger niveau ook nog nabij de grachtrand aangetroffen. In de vulling werden enkele randscherven aangetroffen die algemeen gedateerd kunnen worden in de periode 15de t/m 17de eeuw (V4).

Figuur 25: Diepste deel van de binnengracht (P5).

In het vlak is nog een lichtblauwgrijs leempakket met puinpartikels (S16) aangetroffen die de noordelijke grachtrand markeert. Ook deze vulling bevatte diverse scherven die niet nader gedetermineerd kunnen worden dan de periode late middeleeuwen en/of nieuwe tijd (V3). Op basis van de ingemeten grachtrand lijkt de gracht een iets andere oriëntatie te hebben dan op de historische kaarten aangegeven.

GREPPEL?

In werkput 2 is in het tweede vlak langs de gehele westrand van de put een vage verkleuring aanwezig (S13) die niet herkenbaar was in het eerste vlak. Een uitloging van sporen op een hoger niveau is niet geheel uitgesloten. Het is echter ook niet geheel uitgesloten dat het terrein bij de inrichting van het Hof ter Elst is opgehoogd (S12). In deze mogelijke ophoging is ter hoogte van de verkleuring een scherf aangetroffen die algemeen te dateren is in de periode late middeleeuwen-nieuwe tijd (V2).

Het is bijgevolg mogelijk dat de vage verkleuring een restant van een oudere greppel is. Een oudere greppel kan in relatie staan met een perceelscheiding of met een zogenaamde beemdenstructuur die bij de inrichting van het Hof ter Elst uit gebruik is geraakt. Opmerkelijk is evenwel dat de greppel geen landschappelijke relatie heeft en vrijwel de gehele noordwest-zuidoost georiënteerde putrand volgt. Mede gezien de aanwezigheid van een westwaarts gelegen poel moet ook een natuurlijke oorsprong (bodemprocessen) niet geheel uitgesloten worden.

Figuur 26: Overzicht van vlak 2 in werkput 2 met links de mogelijke restanten van een oudere greppel.

STENEN CONSTRUCTIES EN/OF VLOEREN

In werkput 1, 3 en 5 zijn diverse stenen constructies aangetroffen.

Stenen constructies in werkput 1

In het westelijk deel van werkput 1 is een kleine vierkante (ca. 25cm x 25cm) bakstenen constructie (S4) aangetroffen (ca. 14,55 m TAW). De met kalkmortel gemetste constructie, mogelijk een restant van een poertje, bestaat uit 2 halve en een hele baksteen.

In het oostelijke deel van werkput 1 zijn de overblijfselen van een west-oost georiënteerde muur aanwezig (ca. 14,4 m TAW). De muur bleek grotendeels uitgebroken (S10). Aan de westzijde was nog één rij halve bakstenen overgebleven die de noordelijke begrenzing van de muur vormden (S5.2). Langs de oostzijde bleken nog over de volledige muurbreedte de bakstenen bewaard. De nog aanwezige bakstenen vormden de onderzijde van het fundament aangezien slechts één laag bakstenen bewaard gebleven was. Het muurfundament had een oorspronkelijke breedte van ca. 50 cm.

Figuur 27: Kleine vierkante bakstenen constructie in het westelijke deel van werkput 1.

Figuur 28: Uitbraakspoor en muurrestanten in het oostelijk deel van werkput 1.

Stenen constructies in werkput 3

In het noordelijk deel van werkput 3, direct ten noorden van de binnengracht, zijn al in de onderzijde van de A-horizont (S22) bakstenen muurrestanten (S20; top ca. 14,55 tot 14,7 m TAW) aangetroffen.

Het betreft een zuidoost-noordwest georiënteerde muur (ca. 0,4 tot 0,5 m breed) die in het noordelijk

deel van de put een haakse bocht richting het noordoosten maakt. De rechthoekige constructie met ca. 0,4 tot 0,5 m dikke muren was minstens 4,7 m lang en 2 m breed. In het zuidelijk deel van de constructie is mogelijk nog een smalle muurinsteek (S20.2) bewaard gebleven. Centraal is de top van de muur doorsneden door een smalle lineaire verstoring (S23) die veel glasfragmenten uit de 20ste eeuw bevat.

Figuur 29: Overzicht bakstenen constructie in werkput 3.

Figuur 30: De bakstenen muur met de 20ste-eeuwse verstoring en restanten van verbrande leem.

Ten zuiden van de verstoring is de muur geflankeerd door verbrande leem die zowel rood (S21.1) als zwart (S21.2) gekleurd is. Het is niet geheel uitgesloten dat het hier om restanten van een vloer(fundament) betreft. De verbrande leem komt echter aan weersijden van de muur voor. Het is bijgevolg mogelijk dat de constructie zich ook aan de westzijde voortzet maar de verbrande leem kan ook via een andere wijze (brand?,...) tot stand zijn gekomen.

Stenen constructies in werkput 5

In werkput 5 werden al relatief dicht onder het maaiveld 9 stenen structuren aangetroffen. Het gaat hier vooral om restanten van muren (N=8) en een gootje. Verder bleek in de werkput ook nog een tegelvloer bewaard.

Muurrestanten

De bakstenen constructies uit werkput 5 hebben overwegend een gelijkaardige noordwest-zuidoost oriëntering (S44, S47, S51, S54, S56, S59/S60 en S61). Alleen muur S46 heeft een haakse zuidwest-noordoost-oriëntering.

Het gaat overwegend om gemetste bakstenen constructies (S44, S46, S47, S51, S59/S60 en S61) met een dikte variërend van 10 cm (S46) tot plaatselijk 54 cm (S51). De constructie bestaande uit de sporen S59 en S60 is bijna 60 cm dik maar het wordt hier niet uitgesloten dat het gaat om diverse fasen of zelfs een gedeeltelijk bakstenen vloerrestant (S59). Bij diverse muren was aan één (S51.2 en S61) of beide zijden (S44) plaatselijk een 1,5 tot 3 cm dikke cementering herkenbaar.

Figuur 31: Muren 44 (links), 46 (rechts) en 47 (recht).

Figuur 32: Fundamenten en/of muuruitbraken (S54 (links) en S56 (rechts)).

Bij twee structuren is geen gemetste constructie meer aanwezig. Structuur S54 bestaat vooral uit bakstenen brokken en is geïnterpreteerd als een muurfundament. Structuur S57 bestaat uit brokken van baksteen en ijzerzandsteen. Ook hier kan het gaan om een fundament hoewel een muuruitbraak

vooralsnog ook aannemelijk is.

Gootje

Direct ten oosten van muur S51 is een bijna identiek georiënteerd gootje aangetroffen. De ca. 17 cm brede constructie had een opening met een breedte van ca. 7 cm. Plaatselijk was nog de afdekking door een tegel aanwezig. Hoewel de precieze functie onbekend blijft, dateert de constructie vermoedelijk uit de nieuwste tijd.

Figuur 33: Muur S51 en een gootje (S63).

Vloer

Onder de puinlaag direct ten oosten van muur S61 is plaatselijk nog een vloerrestant (S62) blootgelegd. De vloer is van vierkante tegels van ca. 16cm lengte. De cementtegels vormen diverse geometrische motieven.

De top van de vloer bevindt zich op ca. 14,9 m TAW en is vermoedelijk nog over een grote oppervlakte onder de puinlaag (S49) bewaard gebleven. Mogelijk bevinden er zich ook nog op meerdere plaatsen onder de puinlagen bewaard gebleven vloerniveaus.

Figuur 34: Muur S61 en restant van een vloer (S62).

OVERIG

Zoals vermeld zijn er in de werkputten 5 nog diverse puin- en ophooglagen bewaard gebleven. Ook in werkput 1 zijn nog enkele verkleuringen met een hogere puinconcentratie (S3 en S6) aangetroffen. Ten zuiden van de oost-west georiënteerde muur is hier een natuursteenconcentratie (S11) aanwezig. Vermoedelijk houden deze concentraties verband met de voormalige bebouwing en de 19de-eeuwse sloop hiervan. De aanwezigheid van een plaatselijk keldertje kan echter niet geheel uitgesloten worden.

2.2.3. VONDSTEN

Er zijn tijdens het proefsleuvenonderzoek 5 vondstnummers uitgedeeld die in totaal betrekking hebben op 10 vondsten. Het verzamelde materiaal bestaat uit keramiek. Voor de precieze determinatie wordt verwezen naar de bijlage.⁵ In het onderstaande hoofdstuk wordt per vondstcategorie ingegaan op de algemene kenmerken, eventuele noemenswaardige vondsten, de datering en de mate van conservering.

Vondstcategorie	soort	aantal	context
gebruiksaardewerk	roodbakkend aardewerk	6	menglaag en gracht
	steengoed	2	menglaag en gracht
	Maaslands witbakkend?	1	Greppel?
keramisch bouwmateriaal	dakpan	1	menglaag
totaal		10	

Gebruiksaardewerk

Tijdens het onderzoek zijn 8 fragmenten van gebruiksaardewerk geborgen. De vondsten zijn relatief goed geconserveerd. Slechts enkele vondsten laten een bepaalde mate van verwerking zien. De scherven behoren tot diverse aardewerkcategorieën.

Roodbakkend aardewerk vormt met 6 fragmenten de grootste component binnen het vondstcomplex. De fragmenten zijn deels of volledig geglaazuurd.

Uit de vullingen van de binnengracht zijn 5 fragmenten verzameld. Een wandscherf uit de rand van de gracht (S16: V3) bevat slibversiering. Een zeer fors randfragment met dekselgeul uit dezelfde vulling heeft boogvormige (nagel)indrukken aan buitenzijde onder de rand. De fragmenten zijn globaal te dateren in de periode late middeleeuwen en nieuwe tijd.

Uit de oudste grachtvullingen (S17: V4) zijn twee randfragmenten van een teil en papkom verzameld. Deze fragmenten kunnen algemeen gedateerd worden in de periode van de 15de t/m 17de eeuw.

Eén overig fragment roodbakkend aardewerk komt uit een menglaag van werkput 5. Het betreft een bodemfragment van een pot met standring (V5) dat verzameld werd in een begraven A-horizont (S57). De scherf kan niet nader gedateerd worden dan de periode late middeleeuwen -nieuwe tijd.

Steengoed is zowel verzameld uit de randzone van de binnengracht (VS16, V3) als uit een menglaag in werkput 1 (S2: V1). Het fragment uit de menglaag behoort tot een kan die algemeen gedateerd kan worden in de periode 15de t/m 17de eeuw.

Uit de mogelijke ophogingslaag in werkput 2 (S12) is een witbakkend randfragment met handvat van een vermoedelijke grape verzameld (V2). De pot is voorzien van een lichtgroene tot gele loodglazuur. Slechts een algemene datering in de late middeleeuwen – nieuwe tijd is vooralsnog mogelijk.

Keramisch bouwmateriaal

In de menglaag in werkput 1 (S2) die een steengoedfragment uit de 15de t/m 17de eeuw bevatte, werd ook een dakpanfragment uit de nieuwste tijd aangetroffen (V1). Het fragment is mogelijk bij de ophoging van het terrein in de 20ste eeuw in deze laag terecht gekomen.

⁵ Het vondstmateriaal is gedetermineerd door R. Vervoort.

2.2.4. STALEN

Er zijn tijdens het onderzoek geen stalen genomen.

2.2.5. CONSERVATIE

Het aangetroffen materiaal is in goede staat. De scherven werden gereinigd met water en een zachte borstel en werden aan de lucht gedroogd. De objecten zijn niet uitzonderlijk. Er zijn derhalve geen bijkomende conservatiemaatregelen nodig.

3. SYNTHESE: DATERING EN INTERPRETATIE VAN HET ONDERZOCHE GEBIED

De bodems in het projectgebied vertonen grote overeenkomsten met de waargenomen bodemprofielen van het landschappelijk bodemonderzoek. Grote delen van het projectgebied zijn in de 20ste eeuw opgehoogd. Het natuurlijk maaiveld golft lichtjes en varieert van ca. 15,30 m TAW tot 14,85 m TAW.

Ten noorden van de omgrachting is onder de ophoging een leembodem (14,85 m TAW) aanwezig die gekenmerkt wordt door (een beperkte) bodemontwikkeling. Een inspoelingshorizont is hier aanwezig. In het zuidoostelijke deel van het projectgebied komen van nature leembodems voor waar nauwelijks bodemvorming heeft plaats gevonden. Ter hoogte van de voormalige bebouwing zijn dikke antropogene lagen aanwezig.

Door de ophogingspakketten kunnen archeologische grondsporen nog relatief goed bewaard zijn. Het proefsleuvenonderzoek leverde dan ook vondsten en sporen op uit de periode late middeleeuwen/nieuwe tijd tot en met de nieuwste tijd. Vrijwel alle aangetroffen sporen en vondsten kunnen in verband gebracht worden met het Hof ter Elst.

3.1.1. DE NOORDELIJKE BUITENGRACHT

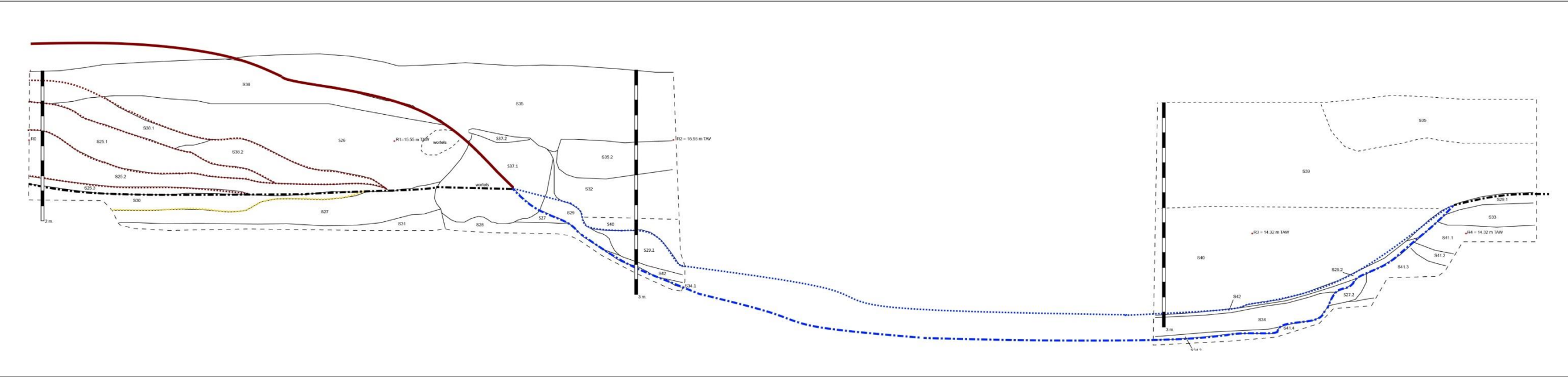
In werkput 4 is een doorsnede gemaakt ter hoogte van de noordelijke buitengracht. Hoewel de werkput de gracht niet loodrecht doorsnijdt, kan afgeleid worden dat deze gracht een breedte had van ca. 11,5 m en ten opzichte van de natuurlijke bodem (ca. 14,85 m TAW) grofweg 2 m diep was ingegraven.

Er kunnen diverse grachtvullingen onderscheiden worden. De bovenste vullingen betreffen grachtdempingen en ophogingen die tot stand zijn gekomen in de 20ste eeuw. De puinhoudende ophogingslagen zijn ook aanwezig ten noorden van de gracht. Onder de 20ste-eeuwse grachtdempingen bevinden zich oudere sterk gelaagde grachtvullingen. Deze lagen kunnen niet nader gedateerd worden dan de periode late middeleeuwen t/m nieuwste tijd.

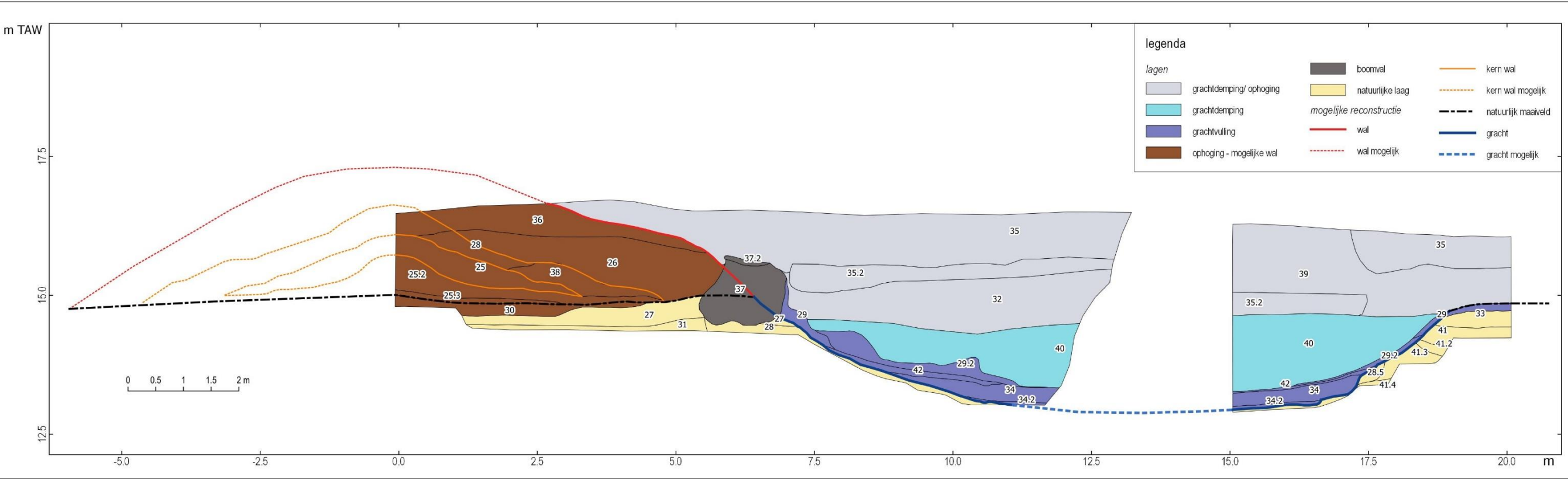
Langs de zuidzijde van de gracht zijn lemige, relatief schone ophoogpakketten aanwezig die een schuine gelaagdheid vertonen richting de gracht. De ophogingslagen zijn duidelijk ouder dan de puin- en betonhoudende ophoogpakketten die over het terrein veelvuldig zijn vastgesteld. Hoewel de zuidelijke begrenzing van de ophogingslagen niet is vastgesteld, lijkt een walvormig patroon aannemelijk. Op basis van het DHM en de landschappelijke boring 7 is deze walvormige ophoging nog verder westwaarts te vervolgen langs de zuidzijde van de buitengracht.

Hoewel een directe relatie met de gracht aannemelijk is (gracht-wal site), is over het overige deel van het terrein geen duidelijke wal herkenbaar nabij de voormalige grachten (vergraven?). Dat de buitengrachten van het hof Ter Elst (alleszins gedeeltelijk) vergezeld waren door een ca. 11 m brede gracht en (in laatste fase) ca. 2m hoge wal (gracht/wal site) is echter zeker niet uitgesloten. Dergelijke wal heeft mogelijk ook diverse (constructie)fasen gehad. In het centrale deel van de wal is dan de oorspronkelijke humeuze ondergrond verwijderd en vervangen door een schoon leempakket om een stabiele ondergrond te verkrijgen. Deze methodiek is ook bekend van Romeinse wegen en diverse wallen van versterkingen (*oppida*) uit de IJzertijd. Ook de leempakketten die de basis (en kern) van de wal vormen, zijn mogelijk bewust vermengd met kalk om een stabiel en harder pakket te verkrijgen dat beter bestand is tegen afschuiving.

In hoeverre het bovenste leempakket (S26) tot de oorspronkelijk wal heeft behoord of een latere ophoging betreft, is onbekend. Het pakket dat direct grenst aan de gracht lijkt ook deels aan afspoeling onderhevig geweest. Om het mogelijk deels tegen afspoeling te beschermen zijn op de overgang van gracht en wal (kastanje)bomen geplant.

Figuur 35: Profiel 6: gracht (blauw) en mogelijke wal (bruin).

Figuur 36: Reconstructie gracht en mogelijke wal.

3.1.2. DE BINNENGRACHT

Een restant van de binnengracht is aangetroffen in het zuidelijk deel van werkput 3. Op basis van de ingemeten noordelijke grachtrand lijkt de gracht een iets andere oriëntatie te hebben dan op de historische kaarten aangegeven. Hoewel de zuidelijke begrenzing van deze gracht niet is vastgesteld, is de gracht hier minstens 4 m breed en ca. 1,45 m diep.

Ook deze gracht wordt gekenmerkt door diverse vullingen. De meeste recente vullingen van de greppel betreffen 19de- of 20ste-eeuwse pakketten die behoren tot de demping van de gracht en/of een plaatselijke ophoging.

Op een dieper niveau komen oudere kleiige grachtvullingen voor met vondstmateriaal uit de nieuwe tijd. In de oudste grachtvullingen werden enkele randscherven aangetroffen die algemeen gedateerd kunnen worden in de periode 15de t/m 17de eeuw (V4). Het geeft alleszins aan dat de gracht al zeker in de 17de eeuw aanwezig was.

3.1.3. HET ZUIDOOSTELIJKE “EILAND”

Werkput 2 bevindt zich ter hoogte van het zuidelijke eiland dat op basis van historische bronnen vooral in gebruik was als tuin en boomgaard. Op basis van de bodemprofielen komen hier van nature nattere bodems voor met een beperkte bodemontwikkeling. Het is niet uitgesloten dat hier een oud, schoon lemig en grofweg 80 cm dik ophogingspakket is aangebracht bij de inrichting tot hof Ter Elst.

Op een dieper niveau (ca. 14,3 m TAW) is langs de gehele westrand van de put een vage verkleuring aanwezig die niet herkenbaar was in het eerste vlak. Een uitloging van sporen op een hoger niveau is niet geheel uitgesloten.

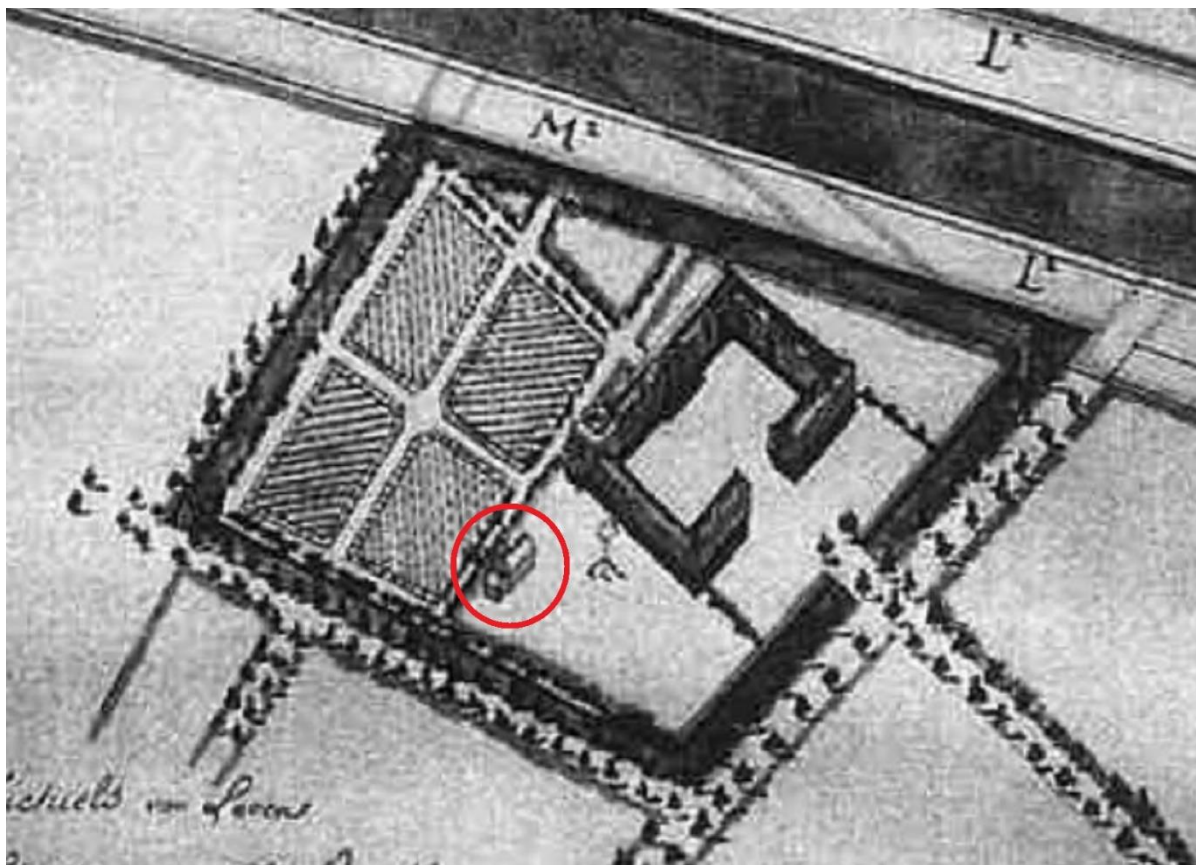
Indien het terrein echter vanouds is opgehoogd kan de vage verkleuring ook een restant van een oudere greppel zijn. Deze kan in relatie staan met een perceelscheiding of met een zogenaamde beemdenstructuur die bij de inrichting van het Hof ter Elst uit gebruik is geraakt. Opmerkelijk is evenwel dat de greppel geen landschappelijke relatie heeft en vrijwel de gehele noordwest-zuidoost georiënteerde putrand volgt. Mede gezien de aanwezigheid van een westwaarts gelegen poel moet ook een natuurlijke oorsprong (bodemprocessen) niet geheel uitgesloten worden.

3.1.4. HET NOORDWESTELIJKE “EILAND”

Ter hoogte van het noordelijke eiland lag de voormalige bebouwing.

Direct ten noorden van de binnengracht (WP3) zijn al in de onderzijde van de A-horizont (S22) bakstenen muurrestanten (top ca. 14,55 tot 14,7 m TAW) bewaard die deel uitmaken van een rechthoekige constructie van minstens 4,7 m lang en 2 m breed. De vrijwel parallel aan de binnengracht gelegen constructie houdt waarschijnlijk verband met een gebouw die op figuratieve kaarten uit de 18de eeuw ter hoogte van werkput 3 staat aangegeven. De precieze oorsprong en functie van de constructie blijft onbekend.

In het zuiden is een muur van de constructie geflankeerd door verbrande leem. Het is niet geheel uitgesloten dat het hier gaat om restanten van een vloer(fundament). De verbrande leem komt echter aan weersijden van de muur voor. Het is bijgevolg mogelijk dat de constructie zich ook aan de westzijde voortzet maar de verbande leem kan ook via een andere wijze (brand?,...) tot stand zijn gekomen.

Figuur 37: De rechthoekige structuur (rode cirkel) op een figuratieve kaart uit ca. 1760. Bron: Gordts 2002.

Verder noordwaarts op het noordelijk eiland zijn dikke recente antropogene lagen vastgesteld.

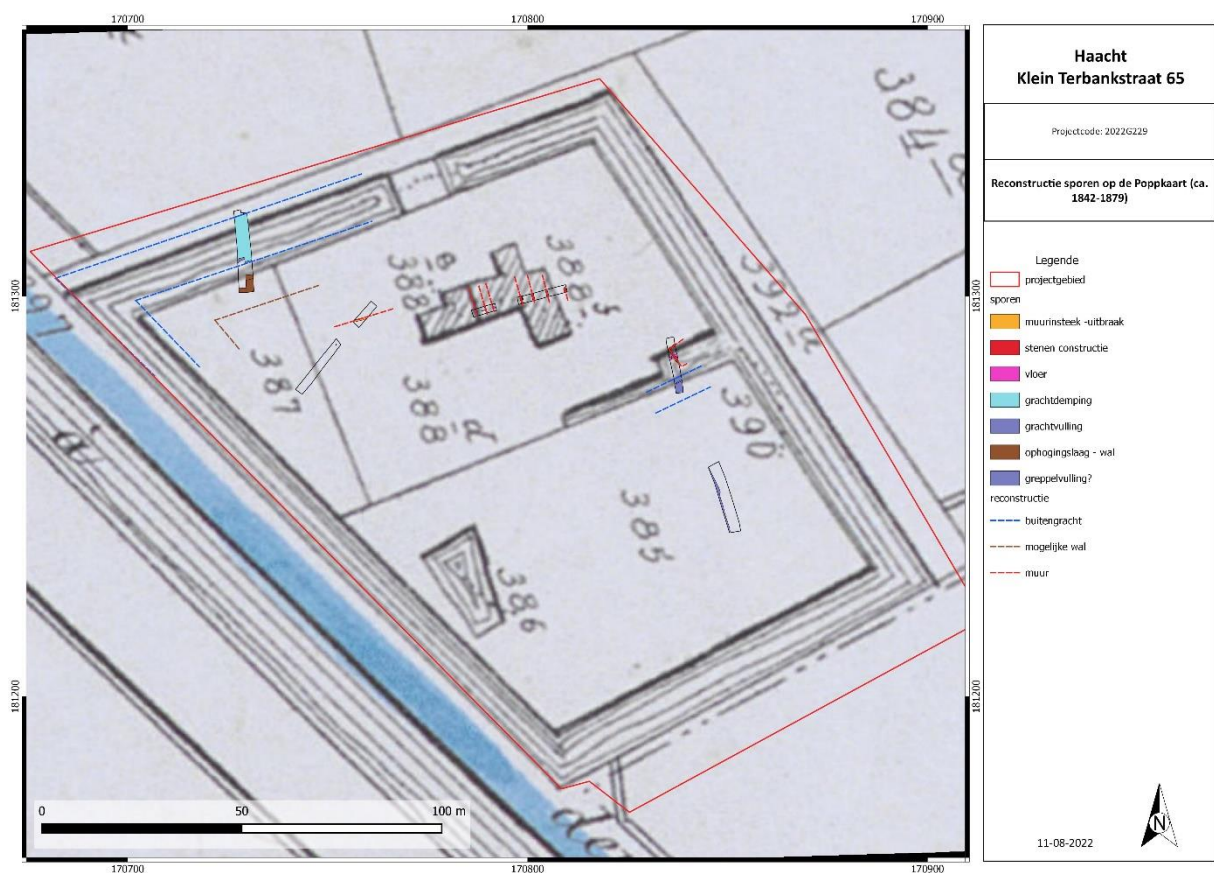
In het westen van het noordelijke eiland (WP1) zijn dikke recente ophogingspakketten aanwezig waaronder nog een restant van een begraven A-horizont bewaard is gebleven. De bewaarde top van dit oude niveau varieert van ca. 15,05 m TAW (zuidwesten) tot 14,75 m TAW (noordoosten). Ten gevolge van de bebouwing komen in de natuurlijke leembodem (AC-profiel) nog veel baksteenfragmenten voor en is de bodem verstikt. Plaatselijk worden oudere geroerde pakketten niet uitgesloten.

In het oostelijke deel van werkput 1 zijn er overblijfselen van een west-oost georiënteerde muur (ca. 14,4 m TAW). De nog aanwezige bakstenen vormden de onderzijde van het fundament aangezien slechts één laag bakstenen bewaard is. De muur bleek ook grotendeels uitgebroken (S10).

Uit vergelijking met het primitief kadaster blijkt het hier te gaan om de noordmuur van de noordwestvleugel van de oude gesloten hoeve. De westelijke begrenzing van deze vleugel is niet aangetroffen en mogelijk volledig uitgebroken. Wel is binnen de hoeve een kleine vierkante (ca. 25cm x 25cm) bakstenen constructie aangetroffen (ca. 14,55 m TAW). Het betreft hier mogelijk een poertje.

Figuur 38: Resultaten onderzoek geprojecteerd op het primitief kadaster (ca. 1830).

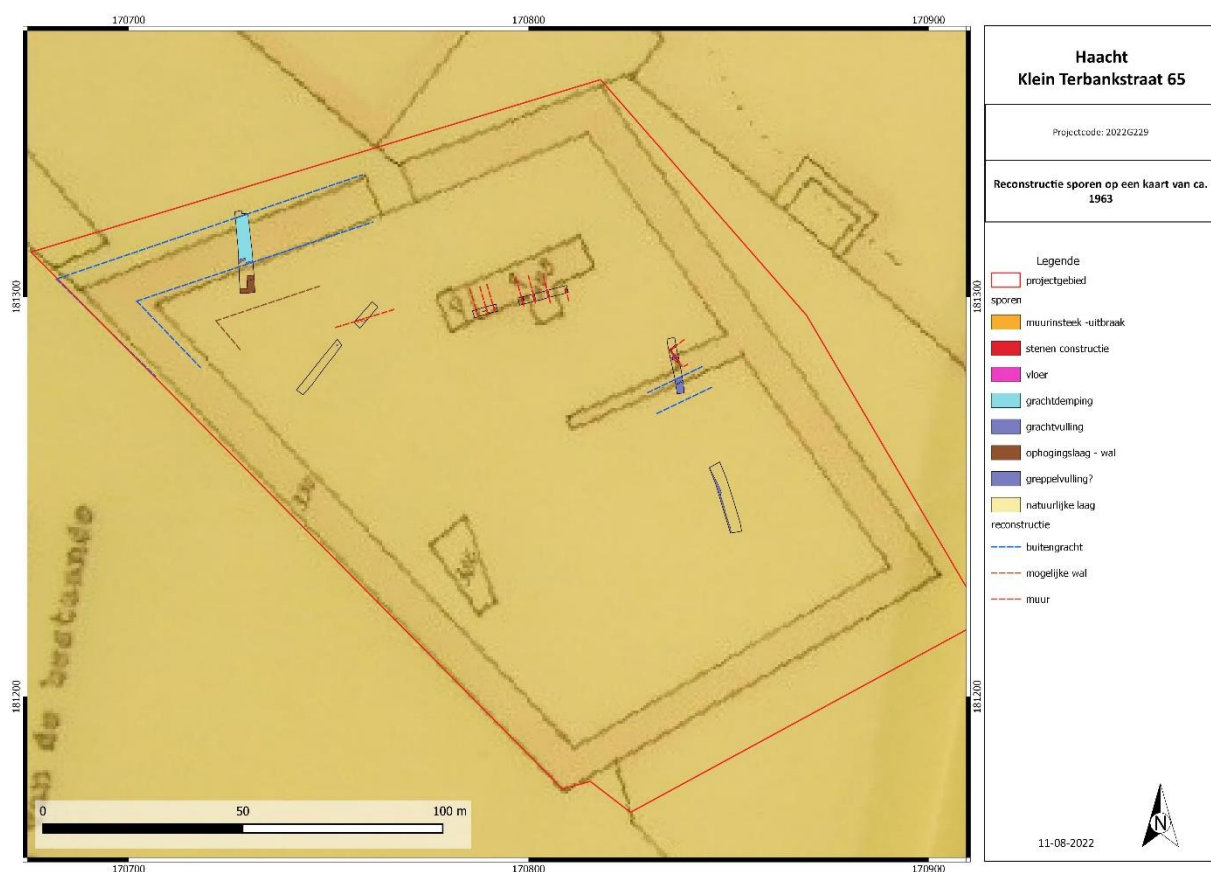
Figuur 39: Resultaten onderzoek geprojecteerd op de Poppkaart (ca. 1842 -1879).

In het oostelijk deel van het noordelijk eiland (WP5), ter hoogte van de huidige verharding, komt een zeer hard ophogingspakket voor dat varieert van 35 tot 50 cm dikte. Het pakket ligt in het westelijke en centrale deel van de werkput direct op het eerste archeologische niveau (ca. 15,2 tot 15 m TAW). In het oostelijke deel van de werkput komen onder de recente verhardingslagen ook nog oudere ophogingslagen of slooplagen voor en situeert het archeologisch niveau zich iets dieper (ca. 14,9 tot 14,75 m TAW).

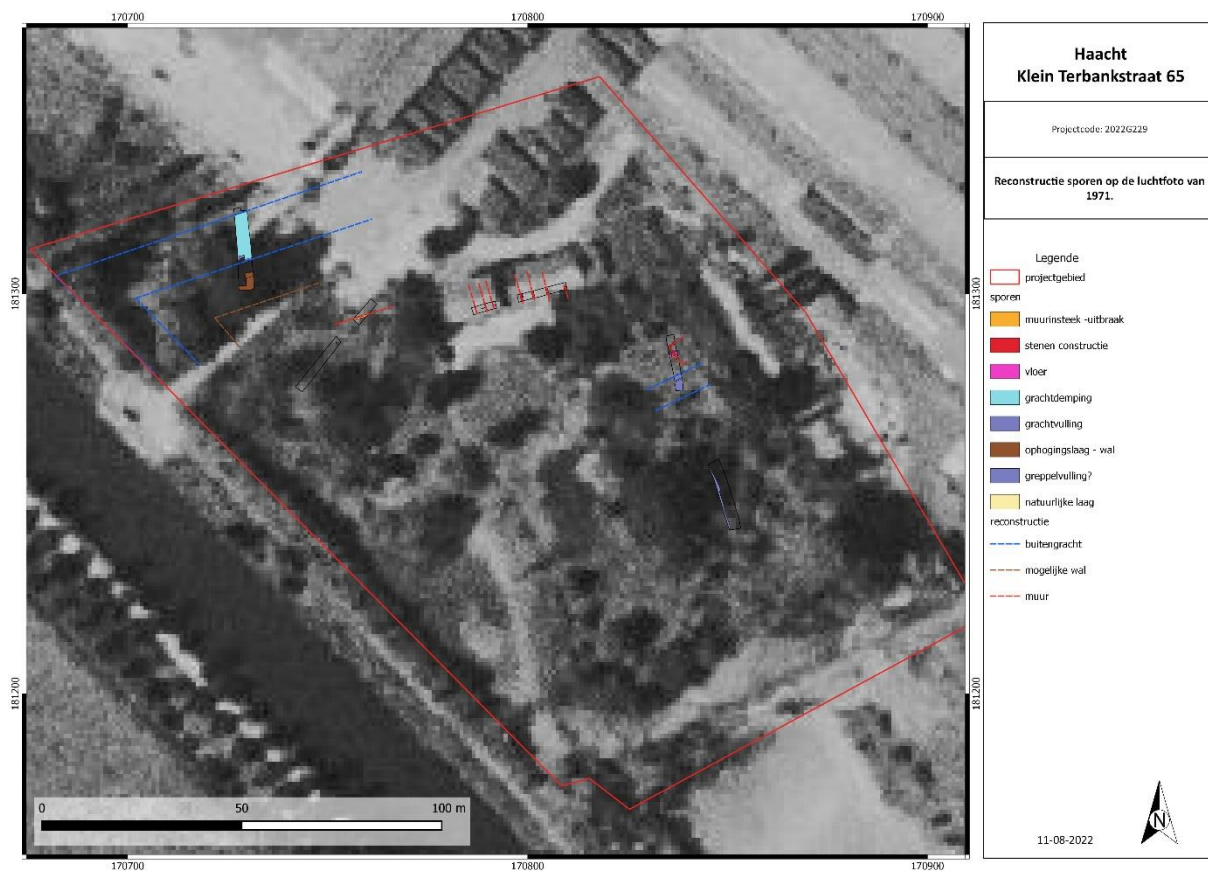
Relatief dicht onder het maaiveld werden stenen structuren aangetroffen. Het gaat hier vooral om muurrestanten (N=8) met noordwest-zuidoost oriëntering. Eén muur heeft een haakse zuidwest-noordoost-oriëntering. De meeste muurrestanten bestonden uit een gemetste bakstenen constructie waar soms aan één of beide zijden plaatselijk een cementering herkenbaar was. Bij twee structuren is geen gemetste constructie meer aanwezig. Het kan hier gaan om een fundament en/of een muuruitbraak.

Behalve de muurrestanten is ook nog een bakstenen gootje en een vloerrestant blootgelegd. De tegels vormen diverse geometrische motieven. De vloer (top ca. 14,9 m TAW) is vermoedelijk nog over een grote oppervlakte onder de puinlaag bewaard gebleven. Mogelijk zijn er nog op meerdere plaatsen onder de puinlagen vloerniveaus bewaard gebleven.

Het is mogelijk dat de aangetroffen muurrestanten in het westelijk deel van de werkput nog deel uitmaken van de oostelijke vleugel van de oude gesloten hoeve. Uit projectie met historische kaarten lijken de meeste muren (zeker in het oosten) in verband te staan met de omstreeks 1848 nieuw gebouwde villa en de latere aanpassingen. Restanten van de oude hoeve bevinden zich hier mogelijk op een dieper niveau.

Figuur 40: Resultaten onderzoek geprojecteerd op een kaart van ca. 1963.

Figuur 41: Resultaten onderzoek geprojecteerd op de luchtfoto van 1971.

4. AANPASSINGEN WERKZAAMHEDEN

De geplande werkzaamheden ter hoogte van het onderzoeksgebied (Hof ter Elst) zijn als volgt:⁶

- de bestaande grachten en vijverstructuren worden geprofileerd en gebruikt als hybride infiltratie-/bufferbekkens. Een zeer klein deel wordt gedempt.
- Het bestaande grachten-/vijverstelsel wordt slechts plaatselijk onderbroken ten behoeve van een laad- en loszone voor scheepverkeer en twee smalle overgangen voor fietsers en voetgangers.
- Op enkele plaatsen wordt het grachten-/vijverstelsel rond het erfgoedobject opnieuw in ere hersteld.
- In het westelijk deel van het voormalige Hof zal verharding ten behoeve van een parking en voor een laad- en loszone te behoeve van het scheepverkeer worden aangebracht. In het zuidelijke deel wordt een nieuwbouw voor burelen (ca. 750 m²) gepland.

De oude grondplannen van de geplande inplanting blijft onveranderd. Op basis van de resultaten van huidig proefsleuvenonderzoek is wel de opbouw van deze werken zodanig aangepast om het archeologisch erfgoed zo veel mogelijk *in situ* te beschermen.

Noordelijke waterbuffer

De nieuw uit te graven noordelijke waterbuffer bevindt zich ter hoogte van de noordelijke buitengracht. De nieuwe waterbuffer heeft aan de top een breedte van ca. 7,8 m. De gracht wordt middels een schuin talud uitgegraven tot een niveau van ca. 15,22 m TAW. Hierdoor blijven de graafwerkzaamheden ruim binnen de 20ste-eeuwse ophoogpakketten waardoor geen belangwekkende sporen/vullingen worden aangetast.

Ingrepen noordwestelijke eiland:

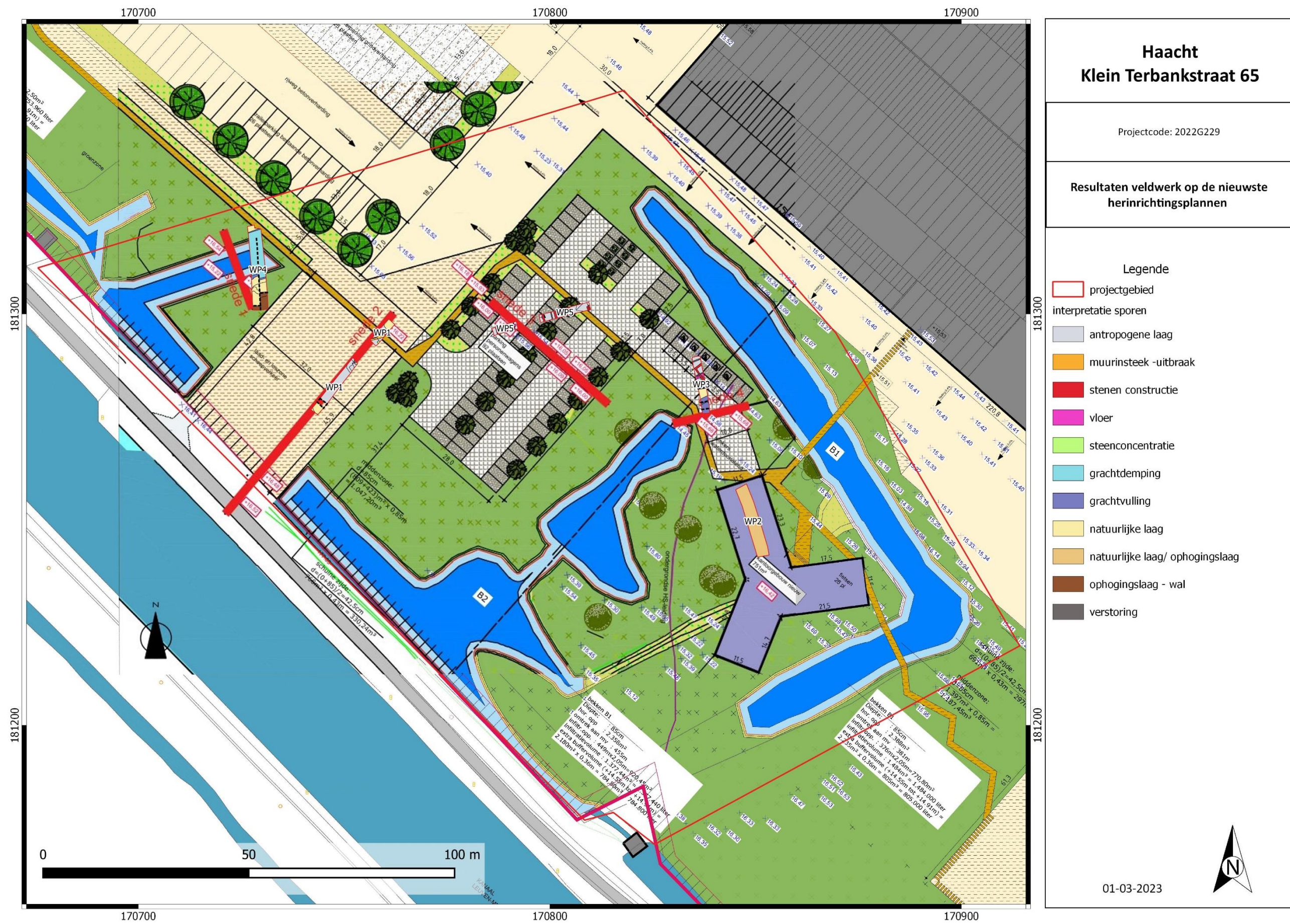
- Ten behoeve van de laad en loskade wordt een ca. 20 cm dikke betonplaat op een 40 cm dikke onderfundering aangebracht. Uit de doorsnedes (snede 2) blijkt dat alleen nabij de zuidelijke gracht (die hier opgevuld wordt) het huidige maaiveld tot 60 cm diep wordt afgegraven. Uit werkput 1 kan echter afgeleid worden dat het archeologisch niveau zich hier op een merkkelijk dieper niveau situeert. Alleen in het uiterste noordwestelijke deel kan een stukje van een mogelijk walrestant geraakt worden. De wal is hier echter al grotendeels verdwenen waardoor de informatiewaarde gering is. Meer zuidwestelijk, waar de vermoedelijke wal beter bewaard is gebleven, zijn geen graafwerkzaamheden gepland.
- Ten behoeve van de parking zullen de te realiseren verhardingen boven het huidige maaiveld (ca. 15,59 m TAW) worden aangebracht (snede 3). Het archeologisch niveau blijft hierdoor behouden.
- Richting het oosten, nabij de binnengracht waar het archeologisch niveau al zeer dicht nabij het maaiveld begint, zal de geplande rijweg verwezenlijkt worden door middel van ophoging boven het huidige maaiveld. Deze ophoging bestaat uit een ca. 30 cm dikke onderfundering met hierboven een ca. 4 cm dikke straatlaag en een 8 cm dikke beklinking.

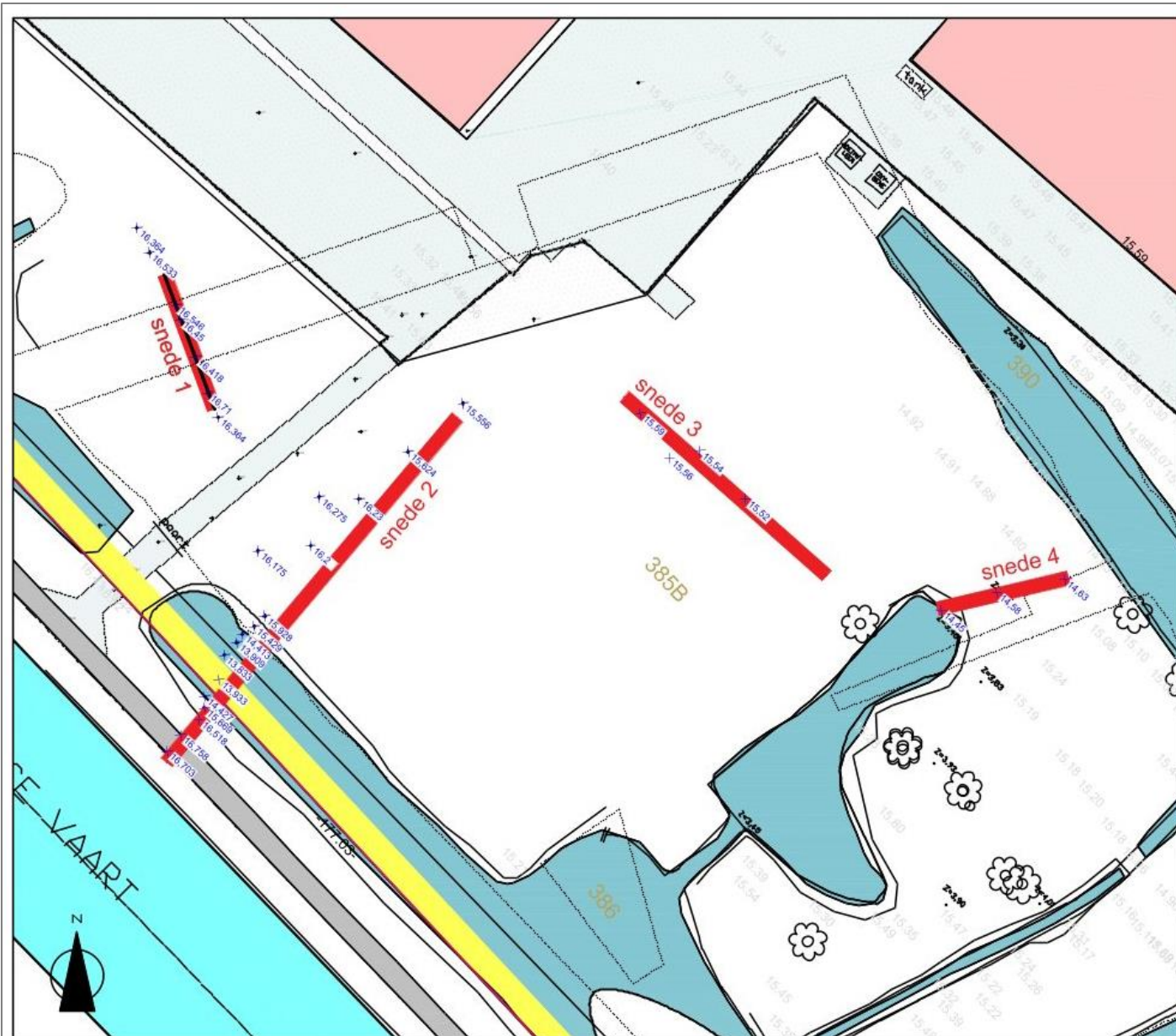
Ingrepen zuidoostelijke eiland:

Ter hoogte van het zuidoostelijke eiland kunnen archeologische sporen zich al nabij het maaiveld bevinden. In het zuidelijke deel wordt de nieuwbouw voor burelen (ca. 750 m²) gepland en een aantal verhardingen. Ten behoeve van de verhardingen zal vooral het gebied worden opgehoogd

⁶ Keijers & Devroe 2022b

(snede 4). Hoewel de geplande nieuwbouw voor diepere verstoringen kan zorgen worden in dit gebied geen belangwekkende sporen verwacht.

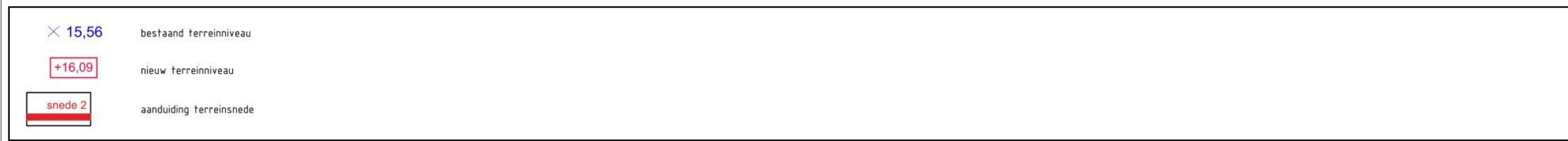

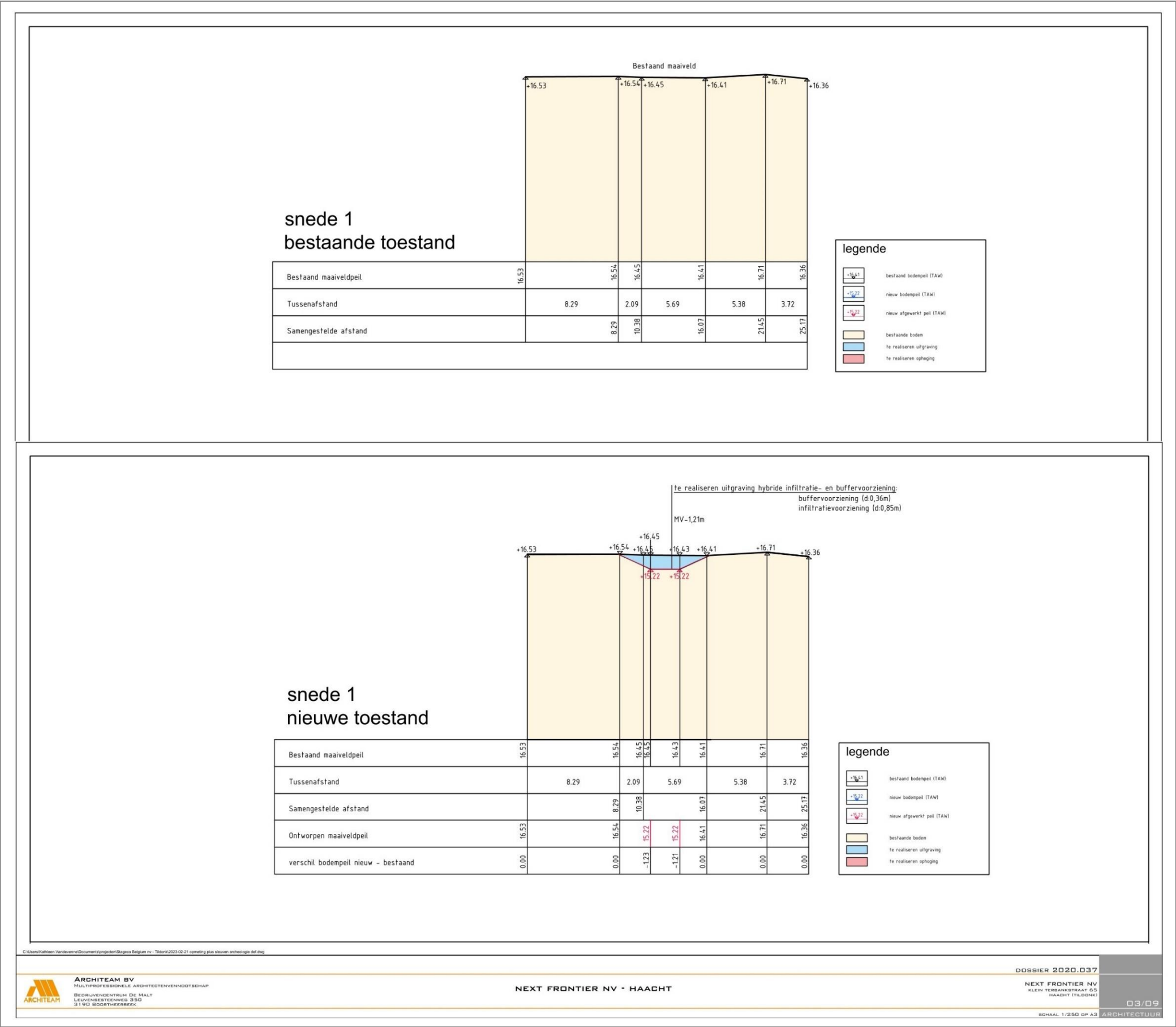
INPLANTING
BESTAANDE TOESTAND

INPLANTING
NIEUWE TOESTAND

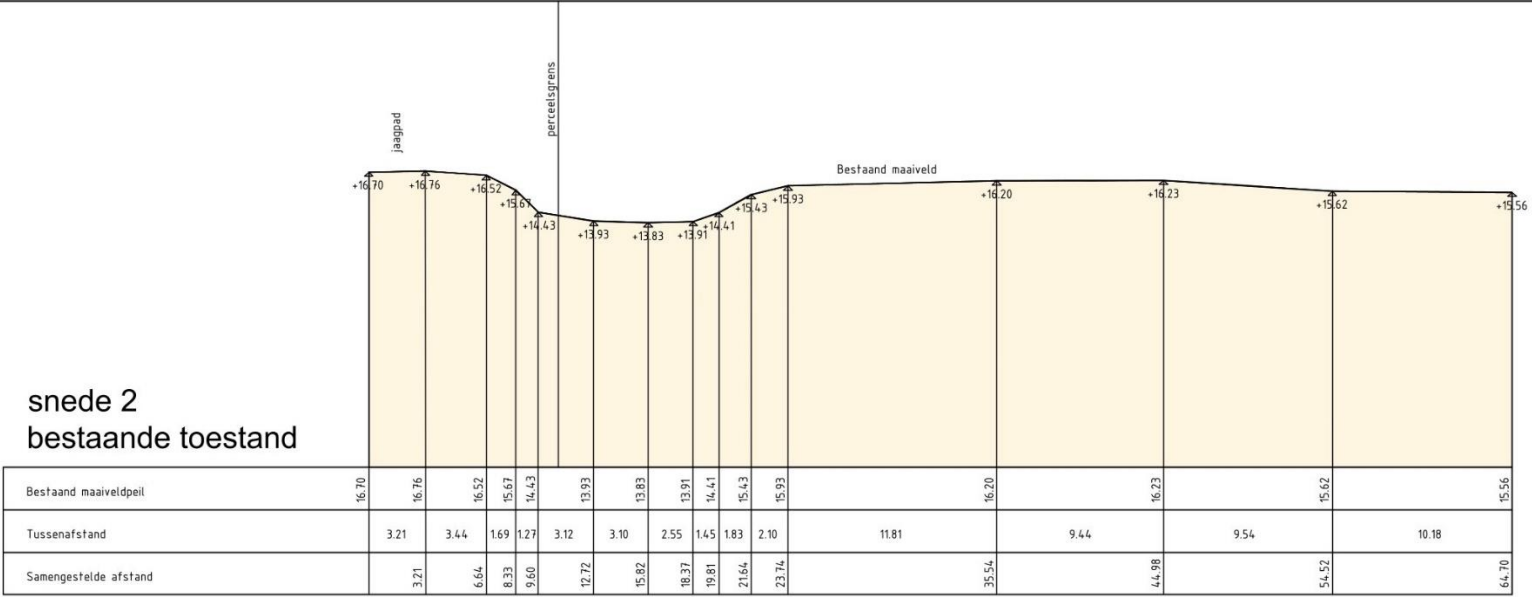

Figuur 43: Bestaande en nieuwe toestand (Architeam, 2023).

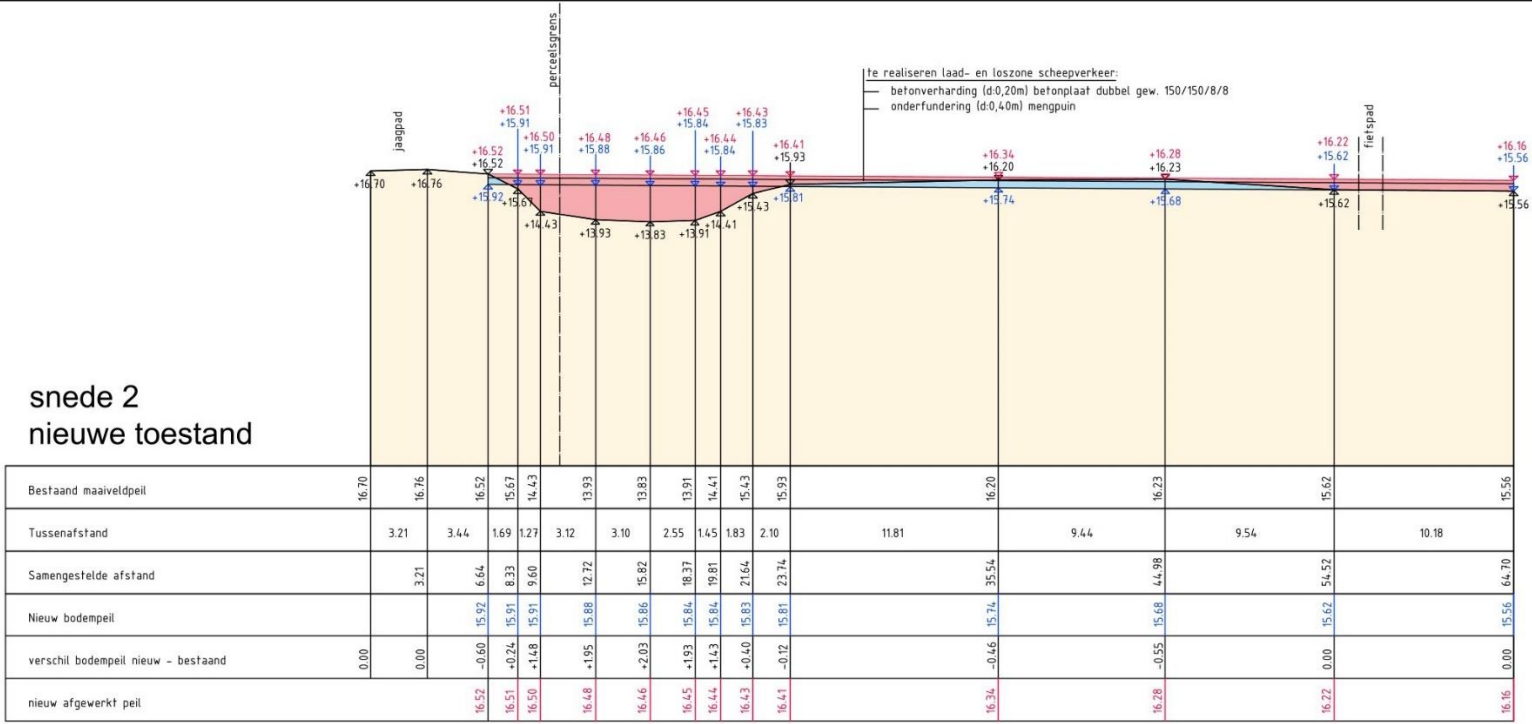

Figuur 44: Snede 1: bestaande en nieuwe toestand (Architeam, 2023).

snede 2
bestaande toestand

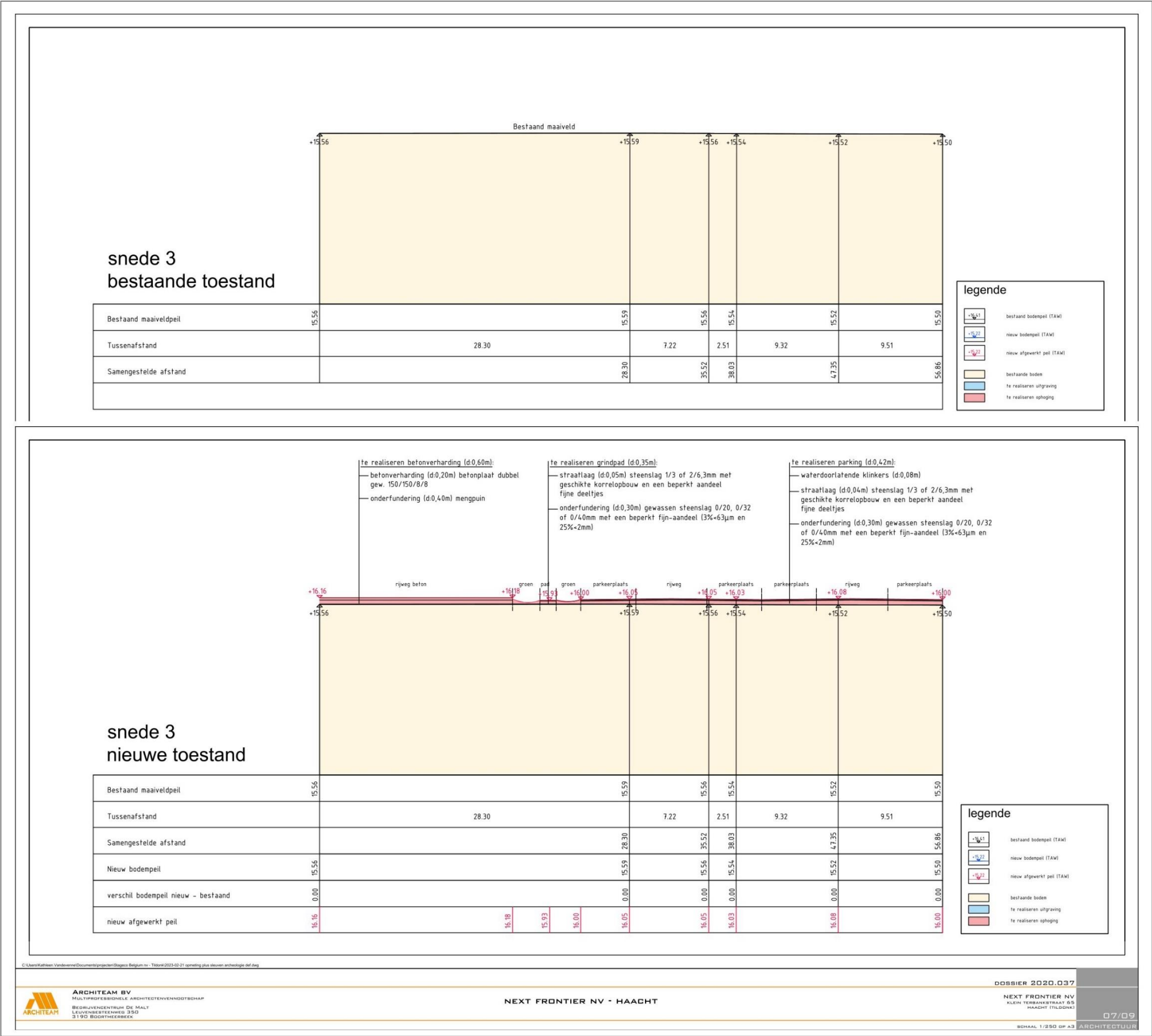
snede 2
nieuwe toestand

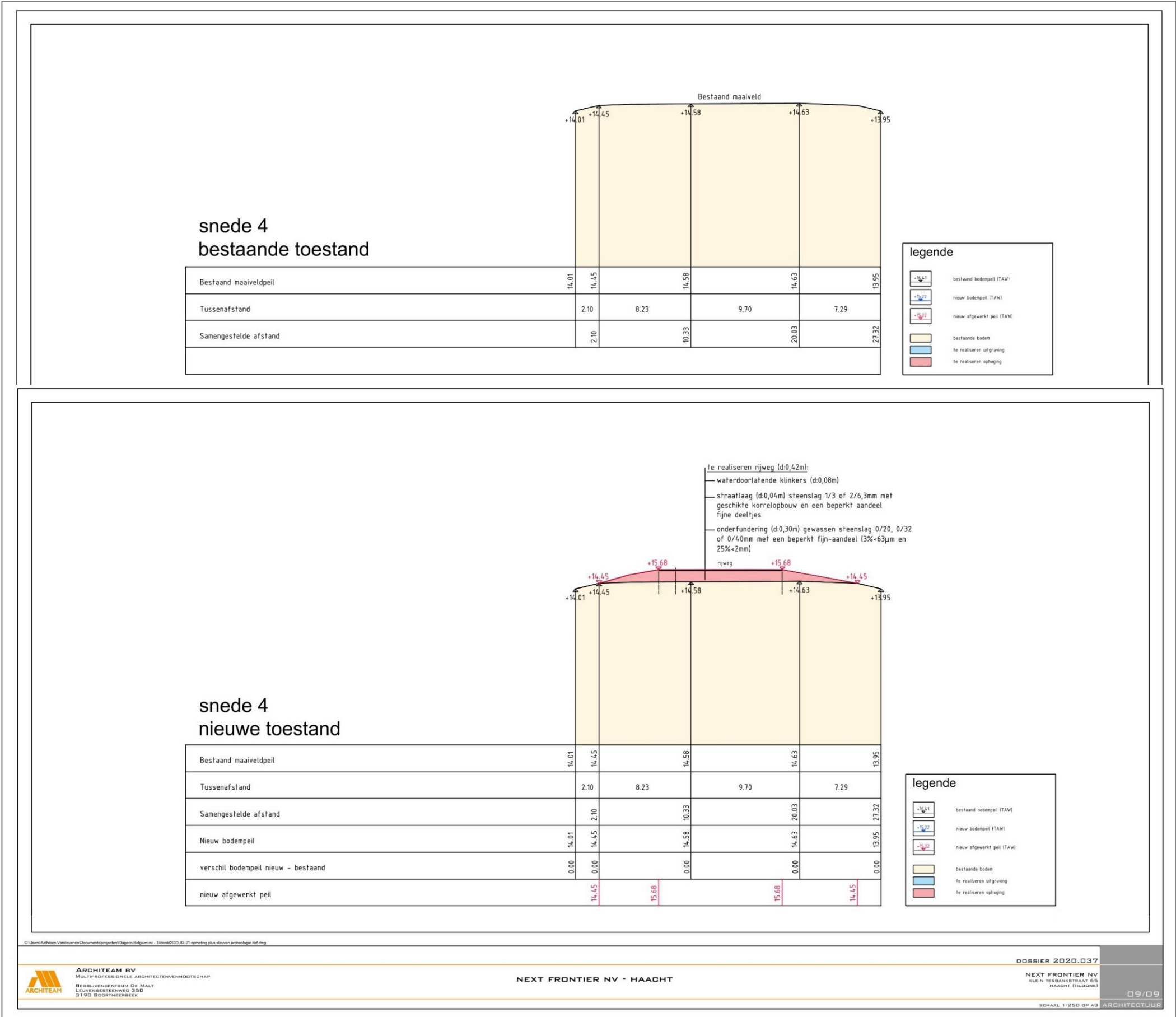

legende

- bestaand bodempeil (TAX)
- nieuw bodempeil (TAX)
- nieuw afgewerkt peil (TAX)
- bestaande bodem
- te realiseren uitgraving
- te realiseren ophoging

Figuur 45: Snede 2: bestaande en nieuwe toestand (Architeam, 2023).

ARCHITEAM BV

MULTIPROFESBIONELLE ARCHITECTENVENNOOTSCHAP

BEDRIJVENCENTRUM DE MALT

LEUVENSTENWEG 350

3190 BOORTMEERBEEK

09/09

ARCHITECTUUR

DOSSIER 2020.037

NEXT FRONTIER NV

KLEIN TERBANKSTRAAT 6/8

HAACHT (TILDOORN)

SCHAAL 1/250 DP A3

ARCHITECTUUR

09/09

ARCHITECTUUR

Figuur 47: Snede 4: bestaande en nieuwe toestand (Architeam, 2023).

5. BESLUIT: ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING EN NOODZAAK VERDER ONDERZOEK

De vooropgestelde onderzoeksvragen kunnen als volgt beantwoord worden:

- Hoe is de opbouw van de bodemprofielen? Hoe is de stratigrafie in archeologische (antropogene) zin?

De bodems in het projectgebied vertonen grote overeenkomsten met de waargenomen bodemprofielen van het landschappelijk bodemonderzoek. Grote delen van het projectgebied zijn in de 20ste eeuw opgehoogd. Het natuurlijk maaiveld golft lichtjes en varieert van ca. 15,30 m TAW tot 14,85 m TAW.

Ten noorden van de omgrachting is onder de ophoging een leembodem (14,85 m TAW) aanwezig die gekenmerkt wordt door (een beperkte) bodemontwikkeling. Een inspoelingshorizont is hier aanwezig. In het zuidoostelijke deel van het projectgebied komen van nature leembodems voor waar nauwelijks bodemvorming heeft plaats gevonden. Het is niet uitgesloten dat hier een oud ophogingspakket is aangebracht bij de inrichting tot hof Ter Elst.

Ter hoogte van de voormalige bebouwing zijn dikkere antropogene lagen aanwezig. In het westen (WP1) is hier onder het ophoogpakket nog een restant van een begraven A-horizont bewaard. Ten gevolge van de bebouwing komen in de natuurlijke leembodem (AC-profiel) nog veel baksteenfragmenten voor en is de bodem verstikt. Plaatselijk worden oudere geroerde pakketten niet uitgesloten.

In het oosten (WP5), ter hoogte van de huidige verharding, komt een zeer hard ophogingspakket voor dat varieert van 35 tot 50 cm dikte. Het pakket ligt in het westelijke en centrale deel van de werkput direct op het eerste archeologische niveau. In het oostelijke deel van de werkput komen onder de recente verhardingslagen ook nog oudere ophogingslagen of slooplagen voor.

- Zijn er bodemsporen aanwezig en zo ja, op welk(e) niveau(s) manifesteren de archeologische sporen zich?

Mede door de ophogingspakketten kunnen archeologische grondsporen nog relatief goed bewaard zijn. Er werden tijdens het proefsleuvenonderzoek in totaal 72 spoornummers uitgedeeld. Hiervan zijn 38 spoornummers omwille van vulling en/of vorm geïnterpreteerd als onderdeel van natuurlijke lagen (N=12), cultuurlagen (N=7) en relatief recente antropogene lagen (N=19).

De 34 overige spoornummers hebben hoofdzakelijk betrekking op antropogene sporen en lagen die te maken hebben met het Hof Ter Elst uit de late middeleeuwen t/m de nieuwste tijd. Het gaat hierbij om oudere lagen (ophoging, gracht-/greppelvullingen) en stenen constructies. Van een enkele vulling is onduidelijk of het natuurlijke of antropogene afzettingen betreft.

Het archeologisch niveau varieert doorheen het projectgebied.

- Ten noorden van de noordelijke omgrachting (WP1) situeert het niveau zich op ca. 14,85 m TAW. Ten zuiden van de gracht zijn mogelijk restanten van een wal al aan het huidige maaiveld bewaard gebleven.
- Ten zuiden van de oude bebouwing (WP2 en WP3) situeert het eerste archeologisch niveau zich al nabij het maaiveld. Door de mogelijke aanwezigheid van een oud ophoogpakket is een tweede dieper gelegen niveau plausibel.
- Ter hoogte van de voormalige bebouwing varieert het archeologisch niveau. In het westen (WP1) varieert de top van de begraven A-horizont van ca. 15,05 m TAW (P3: zuidwesten), 14,95 m TAW (P2: centraal) tot 14,75 m TAW (noordoosten: P1). Het archeologisch leesbaar niveau varieert van ca. 14,8 m TAW tot 14,3 m TAW.
In het oosten (WP5), ter hoogte van de huidige verharding bevindt het eerste archeologisch niveau zich plaatselijk al direct onder deze verharding. In het westelijke en centrale deel van

de werkput ligt het archeologisch niveau op ca. 15,2 tot 15 m TAW. In het oostelijke deel van de werkput situeert het archeologisch niveau zich iets dieper (ca. 14,9 tot 14,75 m TAW).

- *Maken de antropogene sporen deel uit van één of meerdere structuren? Behoren de aangetroffen sporen tot de site met walgracht of wijzen deze op andere bewoning/activiteit?*

Er zijn diverse structuren aangetroffen:

- Restanten van de noordelijke buitengracht en zelfs een mogelijke wal zijn in werkput 1 aangetroffen.
- Vullingen en dempingen van de binnengracht zijn aanwezig in werkput 3. Op basis van de ingemeten noordelijke grachtrand lijkt de gracht een iets andere oriëntatie te hebben dan op de historische kaarten aangegeven. Hoewel de zuidelijke begrenzing van deze gracht niet is vastgesteld, is de gracht hier minstens 4 m breed en ca. 1,45 m diep.
- Ter hoogte van het zuidelijke eiland, dat op basis van historische bronnen vooral in gebruik was als tuin en boomgaard, is op een dieper niveau mogelijk een restant van een oudere greppel aanwezig. Deze kan in relatie staan met een perceelscheiding of met een zogenaamde beemdenstructuur die bij de inrichting van het Hof ter Elst uit gebruik is geraakt. Mede gezien de aanwezigheid van een westwaarts gelegen poel moet ook een natuurlijke oorsprong (bodemprocessen) niet geheel uitgesloten worden.
- Direct ten noorden van de binnengracht zijn bakstenen muurresten van een rechthoekige constructie aanwezig. Ze houden waarschijnlijk verband met een gebouw dat op figuratieve kaarten uit de 18de eeuw ter hoogte van werkput 3 staat aangegeven. De precieze oorsprong en functie van de constructie blijft onbekend. Verbrande leem staat mogelijk in relatie met een bewaard gebleven vloer(fundament) maar kan ook via een andere wijze (brand?,...) tot stand zijn gekomen.
- In het westelijk deel van het noordelijke eiland is een muurrestant en een vermoedelijk poertje aangetroffen die in verband staan met de oude gesloten hoeve.
- In het oostelijk deel van het noordelijke eiland zijn dan weer diverse stenen constructies aangetroffen. Het gaat om 8 muurrestanten, een vloer en een goot. De meeste structuren lijken hier in relatie te staan met de omstreeks 1848 nieuw gebouwde villa en de latere aanpassingen. Restanten van de oude hoeve bevinden zich hier mogelijk op een dieper niveau.

Met uitzondering van de mogelijk oudere greppel in werkput 2 kunnen alle aangetroffen sporen in verband worden gebracht met het Hof ter Elst.

- *Wat is de conservering en gaafheid van de archeologische vondsten/sporen?*

De conservering van de archeologisch sporen en vondsten is over het algemeen goed tot zeer goed. In de grachten zijn nog oudere grachtvullingen bewaard gebleven. Mogelijk is nabij de noordelijke gracht zelfs een wal bewaard. Ook de restanten van een 17de-eeuwse constructie met mogelijk vloerrestanten bevinden zich nabij de binnengracht al nabij het maaiveld. Van de 19de-eeuwse villa zijn stenen constructies en vloerniveaus nog aanwezig.

In het westelijk deel van het noordelijk eiland blijken de muurrestanten van de noordwestvleugel van de oude gesloten hoeve echter grotendeels uitgebroken. In hoeverre die elders op het terrein nog bewaard zijn gebleven is vooralsnog onbekend.

- *Kan op basis van gerecupereerd materiaal uitspraak gedaan worden over de datering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes? Is er sprake van een fasering?*

Er zijn tijdens het proefsleuvenonderzoek 5 vondstnummers uitgedeeld die in totaal betrekking hebben op 10 vondsten. Het verzamelde materiaal bestaat uit gebruiks aardewerk en een fragment bouwkeramiek.

Het gebruiksaardewerk kan overwegend gedateerd worden in de periode vanaf de late middeleeuwen tot in de nieuwe tijd. De meeste fragmenten gebruiksaardewerk zijn verzameld in de grachtvullingen van de binnengracht. Uit de oudste grachtvullingen komt materiaal dat gedateerd kan worden in de periode van de 15de tot de 17de eeuw. Het geeft aan dat de grachten al zeker in de 17de eeuw aanwezig waren.

- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de occupatie?

De aangetroffen sporen kunnen allen in verband gebracht worden met het Hof Ter Elst en de villa uit de nieuwste tijd. Alleen in werkput 2 is een mogelijk een oudere greppel aanwezig. Deze kan in relatie staan met een perceelscheiding of met een zogenaamde beemdenstructuur die bij de inrichting van het Hof ter Elst uit gebruik is geraakt.

- Wat is de breedte en diepte van de buitengracht? Zijn restanten van een wal bewaard?

In werkput 4 is een doorsnede gemaakt ter hoogte van de noordelijke buitengracht. Hoewel de werkput de gracht niet loodrecht doorsnijdt, kan afgeleid worden dat deze gracht een breedte had van ca. 11,5 m en ten opzichte van de natuurlijke bodem (ca. 14,85 m TAW) grofweg 2 m diep was ingegraven. Onder de 20ste-eeuwse grachtdempingen zijn nog oudere grachtvullingen bewaard gebleven.

Langs de zuidzijde van de gracht zijn lemige, relatief schone ophoogpakketten, aanwezig die een schuine gelaagdheid vertonen richting de gracht. De ophogingslagen zijn duidelijk ouder dan de puin- en betonhoudende ophoogpakketten die over het terrein (waaronder de demping van de buitengracht) veelvuldig zijn vastgesteld. Hoewel de zuidelijke begrenzing van de ophogingslagen niet is vastgesteld, is een walvormig patroon plausibel. Op basis van het DHM en de landschappelijke boring 7 is deze walvormige ophoging nog verder westwaarts te vervolgen langs de zuidzijde van de buitengracht.

Hoewel een directe relatie met de gracht aannemelijk is (gracht-wal site), is over het overige deel van het terrein geen duidelijke wal meer herkenbaar nabij de voormalige grachten (vergraven?). Dat de buitengrachten van het hof Ter Elst (alleszins gedeeltelijk) vergezeld waren door een ca. 11 m brede gracht en (in laatste fase) ca. 2m hoge wal (gracht/wal site) is echter zeker niet uitgesloten. Dergelijke wal heeft mogelijk ook diverse (constructie)fasen gehad.

- Worden sporen/lagen bedreigd door de geplande werkzaamheden? Is behoud in situ op basis van de resultaten van het vooronderzoek mogelijk?

De oude grondplannen van de geplande inplanting blijft onveranderd. Op basis van de resultaten van huidig proefsleuvenonderzoek is wel de opbouw van deze werken zodanig aangepast om het archeologisch erfgoed zo veel mogelijk *in situ* te beschermen.

De nieuw uit te graven **noordelijke waterbuffer** bevindt zich ter hoogte van de noordelijke buitengracht. Deze gracht had oorspronkelijk een breedte van ca. 11,5 m en was ten opzichte van de natuurlijke bodem (ca. 14,85 m TAW) grofweg 2 m diep ingegraven (bodem ca. 12,9 m TAW). De nieuwe waterbuffer (ca. 7,8 m breed maaiveld, bodem 15,22 m TAW) wordt uitgegraven in de 20ste-eeuwse ophoogpakketten waardoor geen belangwekkende sporen/vullingen aangetast worden.

Op het voormalige **noordwestelijke eiland** bevonden zich de hoofdgebouwen van het Hof ter Elst. Ter hoogte van de geplande werkzaamheden ten behoeve van de nieuwe laad- en loszone wordt niet verwacht dat de geplande werkzaamheden zullen leiden tot de verstoring van archeologische bouwrelicten. Het archeologisch niveau zit hier merkkelijk dieper dan de geplande werkzaamheden. Alleen in het uiterste noordwestelijke deel van de laad- en loszone kan een stukje van een mogelijk walrestant geraakt worden. De wal is hier echter al grotendeels verdwenen waardoor de

informatiewaarde gering is. Meer zuidwestelijk, waar de vermoedelijke wal beter bewaard is gebleven, zijn geen graafwerkzaamheden gepland.

Bij de nieuw geplande parking voor personenwagens bevinden restanten van de 19de-eeuwse villa en mogelijk het oude Hof zich al relatief dicht nabij het maaiveld. De huidige verharding ligt plaatselijk direct boven het archeologisch niveau. Er wordt aangeraden deze verharding niet te verwijderen aangezien dit mogelijk kan leiden tot versterking van oude muurresten. Derhalve zullen de te realiseren nieuwe verhardingen boven het huidige maaiveld worden aangebracht waardoor het archeologisch niveau behouden blijft.

Direct ten noorden van de binnengracht zijn op het noordwestelijke eiland restanten van een oude structuur aanwezig aan de onderzijde van de teelaarde en dienen graafwerkzaamheden vermeden te worden. De hier geplande rijweg en parkeergelegenheden zullen nu door een ophoging van het gebied bewerkstelligd worden. De aanwezige structuur kan also *in situ* bewaard blijven

Ter plaatse van de **binnengracht** wordt verwacht dat de geplande verharding niet tot de versterking van belangwekkende vullingen zal leiden aangezien de geplande werkzaamheden vooral gepaard gaan door middel van een ophoging.

Ter hoogte van het **zuidoostelijke eiland** kunnen archeologische sporen zich al nabij het maaiveld bevinden. Desondanks worden hier geen belangwekkende sporen verwacht. Het gebied wordt gekenmerkt door van nature iets nattere bodemprofielen die minder geschikt waren voor bewoning. Uit historische bronnen kan worden afgeleid dat deze zone vooral in gebruik was als tuin- en boomgaard van het Hof. Er wordt dan ook verwacht dat de nieuw geplande bebouwing niet zal leiden tot de aantasting van belangwekkende archeologische sporen. De overige werkzaamheden (verhardingen) worden verder grotendeels via een ophoging bewerkstelligd.

- Geven de resultaten aanleiding tot vervolgonderzoek? Zo ja, wat is de ruimtelijke afbakening van de zone(s) voor vervolgonderzoek? Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

De onderzoeksvragen kunnen op basis van het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek voldoende beantwoord worden.

Ter hoogte van het zuidoostelijke eiland kunnen archeologische sporen zich al nabij het maaiveld bevinden. Desondanks worden hier geen belangwekkende sporen verwacht. Het gebied wordt gekenmerkt door van nature iets nattere bodemprofielen die minder geschikt waren voor bewoning. Uit historische bronnen kan bovendien worden afgeleid dat deze zone vooral in gebruik was als tuin- en boomgaard van het Hof. Naar verwachting zal de hier nieuw geplande bebouwing niet leiden tot de aantasting van belangwekkende archeologische sporen.

Op het noordwestelijke eiland en ter hoogte van de noordelijke buitengracht zijn wel interessante sporen en vullingen aanwezig. Gezien de aanwezigheid van deze sporen zijn de werkzaamheden zodanig aangepast opdat het archeologisch erfgoed *in situ* bewaard blijft. De gewijzigde plannen, uitvoeringswijze en voorwaarden voor behoud *in situ* worden beschreven in het 'programma van maatregelen'.

- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek? Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?

Niet van toepassing

- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Niet van toepassing

6. SAMENVATTING

Aan de Klein Terbankstraat te Haacht is nieuwbouw en herinrichting in en in de omgeving van het erfgoedobject “Hof ter Elst” gepland. De geplande werkzaamheden kunnen leiden tot de verstoring van eventuele archeologische resten.

Op basis van een archeologisch bureauonderzoek werd geconcludeerd dat het projectgebied een lage tot middelhoge potentie heeft op het voorkomen van steentijdsites. Voor het drogere uiterste noordelijke deel van het projectgebied geldt een middelhoge potentie voor bewoningsresten van landbouwende gemeenschappen uit de pre-/protohistorie tot en met de volle Middeleeuwen. Het overige deel van het projectgebied heeft een lage tot middelhoge potentie.

Vanaf de late middeleeuwen tot in de 20ste eeuw kende het gebied overwegend een agrarisch gebruik. In het nattere deel langs de zuidwestelijke grens van het projectgebied is echter een site met walgracht (Hof ter Elst) bekend die al zeker aanwezig was in de 15de eeuw. Hoe de site met walgracht er precies uitzag is moeilijk te achterhalen. In 1837 brandde Hof Ter Elst af, maar in 1848 werd een nieuw gebouw geregistreerd dat nog enkele uitbreidingen kende in de daaropvolgende jaren. In 1981 werd deze villa afgebroken. Deze zone heeft een zeer hoog archeologisch potentieel.

Waar verwacht werd dat de geplande ingrepen mogelijk een relevant en intact archeologisch niveau kunnen verstoren, werd een bijkomend landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek bleek dat het projectgebied van nature gekenmerkt is door relatief natte omstandigheden en niet zo geschikt was voor bewoning. Ook bleken grote delen opgehoogd waardoor de geplande bodemingrepen het natuurlijke niveau niet of nauwelijks zullen bereiken. Op basis van deze vaststellingen werden bepaalde zones vrijgegeven voor verder onderzoek.

Ter hoogte van het voormalige Hof ter Elst kunnen echter wel belangwekkende archeologische niveaus bedreigd worden. Voor deze omgrachte site werd een vervolgonderzoek aangeraden in de vorm van een gericht puttenplan ter hoogte van de toekomstige bodemingrepen.

Het proefsleuvenonderzoek werd op 3, 4 en 5 augustus 2022 uitgevoerd. In het onderzochte gebied werden in totaal 72 spoornummers uitgedeeld. Hiervan zijn 38 spoornummers omwille van vulling en/of vorm geïnterpreteerd als onderdeel van natuurlijke lagen (N=12), cultuurlagen (N=7) en relatief recente antropogene lagen (N=19).

De 34 overige spoornummers hebben hoofdzakelijk betrekking op antropogene sporen en lagen die te maken hebben met het Hof Ter Elst uit de late middeleeuwen t/m de nieuwste tijd. Er zijn diverse structuren aangetroffen:

- Restanten van de noordelijke buitengracht en zelfs een mogelijk wal zijn in werkput 1 aangetroffen.
- Vullingen en dempingen van de binnengracht zijn aanwezig in werkput 3. Hoewel de zuidelijke begrenzing van deze gracht niet is vastgesteld, is de gracht hier minstens 4 m breed en ca. 1,45 m diep. Vondsten tonen aan dat deze gracht al zeker in de 17de eeuw aanwezig was.
- Ter hoogte van het zuidoostelijke eiland, dat op basis van historische bronnen vooral in gebruik was als tuin en boomgaard, is op een dieper niveau mogelijk een restant van een oudere greppel aanwezig. Deze kan in relatie staan met een perceelscheiding of met een zogenaamde beemdenstructuur die bij de inrichting van het Hof ter Elst uit gebruik is geraakt. Een natuurlijke oorsprong (bodemprocessen) is echter niet geheel uitgesloten.
- Direct ten noorden van het de binnengracht zijn direct onder het maaiveld bakstenen muurresten van een rechthoekige constructie aanwezig. Ze houden waarschijnlijk verband met een gebouw dat op figuratieve kaarten uit de 18de eeuw ter hoogte van werkput 3 staat aangegeven. De precieze oorsprong en functie van de constructie blijft onbekend. Verbrande leem staat mogelijk in relatie met een bewaard gebleven vloer(fundament) maar kan ook via

een andere wijze (brand?,...) tot stand zijn gekomen.

- In het westelijk deel van het noordwestelijke eiland is onder de dikke ophoogpakketten een muurrestant en een vermoedelijk poertje aangetroffen dat in verband staan met de oude gesloten hoeve.
- In het oostelijk deel van het noordwestelijke eiland bevinden zich dan weer relatief dicht nabij het huidige maaiveld diverse stenen constructies. Het gaat om 8 muurrestanten, een vloer en een goot. De meeste structuren lijken hier in relatie te staan met de omstreeks 1848 nieuw gebouwde villa en de latere aanpassingen. Restanten van de oude hoeve bevinden zijn hier mogelijk op een dieper niveau.

Ter hoogte van het zuidoostelijke eiland kunnen archeologische sporen zich al nabij het maaiveld bevinden. Desondanks worden hier geen belangwekkende sporen verwacht. Het gebied wordt gekenmerkt door van nature iets nattere bodemprofielen die minder geschikt waren voor bewoning. Uit historische bronnen kan worden afgeleid dat deze zone vooral in gebruik was als tuin- en boomgaard van het Hof. Naar verwachting zal de hier nieuw geplande bebouwing niet leiden tot de aantasting van belangwekkende archeologische sporen.

Op het noordwestelijke eiland en ter hoogte van de noordelijke gracht zijn wel interessante sporen en vullingen aanwezig. Gezien de aanwezigheid van deze sporen is de opbouw van deze herinrichting zodanig aangepast opdat het archeologisch erfgoed *in situ* bewaard blijft. De opbouw, uitvoeringswijze en voorwaarden voor behoud *in situ* worden beschreven in het 'programma van maatregelen'.

7. BIBLIOGRAFIE

7.1. LITERATUUR

Baeyens, L. & G. Scheys (1960). *Bodemkaart van België. Deel 74E Rotselaar*. Militair Geografisch Instituut, Brussel.

Bogemans F. (2007). *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart; Kaartblad 24: Aarschot*. Vrije Universiteit Brussel.

Keijers D. & A. Devroe (2022a) Archeologienota – Verslag van resultaten, Haacht – Klein Terbankstraat 65 (fase 2), Heusden-Zolder.

Keijers, D. & A. Devroe (2022b) Archeologienota – Programma van maatregelen, Haacht – Klein Terbankstraat 65 (fase 2), Heusden-Zolder.

Gordts, J. (2002) *Over oude Tildonkse pachthoven*, in: Haachts Oudheid- en Geschiedkundig Tijdschrift, 17, p. 282-290, Haacht.

Gordts, J. (2003) *Over oude Tildonkse pachthoven*, in: Haachts Oudheid- en Geschiedkundig Tijdschrift, 18, p. 24-38, Haacht.

Vandesande, J. (1987). Motten en heerlijkheden te Tildonk. Deel I: De heerlijkheden Tildonk, Ter Borch (Nieuwenborg) en Oudenborg, vanaf hun ontstaan tot omstreeks 1650. Haachts oudheid- en geschiedkundig tijdschrift, 2.

Van Ranst, E. & C. Sys (2000). Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1: 20000). Laboratorium voor Bodemkunde, Universiteit Gent.

7.2. WEBSITES

CadGIS *Kadasterplan*, http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd in augustus 2022)

Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV), <https://www.dov.vlaanderen.be/> (geraadpleegd in augustus 2022)

Geopunt Vlaanderen (s.d.), <http://www.geopunt.be> (geraadpleegd in augustus 2022)

Wikipedia, [https://nl.wikipedia.org/wiki/Rabat_\(bosbouw\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Rabat_(bosbouw)) (geraadpleegd in augustus 2022)

8. FIGURENLIJST

Figuur 1: Kadasterkaart met aanduiding projectgebied. © AGIV	3
Figuur 2: Voorstel proefsleuvenplan Programma van Maatregelen.....	5
Figuur 3: Inplanting aangelegde werkputten in overlay op het GRB.	8
Figuur 4: Tabel met aangelegde oppervlaktes en de hoogte van de aangelegde niveaus.	8
Figuur 5: Maaiveldhoogtes en hoogtes vlak 1.....	9
Figuur 6: Hoogtes vlak 2 en locatie profielen.....	10
Figuur 7: Documenteren van profiel 6 in werkput 4.....	11
Figuur 8: Kolomprofiel (noordelijk deel P6) direct ten noorden van de omgrachting.	13
Figuur 9: Profiel P4.	14
Figuur 10: Profiel P3, P2 en P1 in werkput 1.	15
Figuur 11: Omgevallen boom in het zuidwestelijk deel van werkput 1.	15
Figuur 12: Profielen in het westelijke en centrale deel van werkput 5.....	16
Figuur 13: Profielen in het oostelijke deel van werkput 5.	17
Figuur 14: Overzicht sporen vlak 1.	18
Figuur 15: Interpretatiesporen werkput 1.	19
Figuur 16: Interpretatie sporen vlak 2 van werkput 2.....	20
Figuur 17: Interpretatie sporen werkput 3.	21
Figuur 18: Interpretatie sporen vlak 1 van werkput 4.....	22
Figuur 19: Interpretatie sporen vlak 2 van werkput 4.....	23
Figuur 20: Interpretatie sporen werkput 5.	24
Figuur 21: Overzicht van de aanzet van het zuidelijke deel van de buitengracht.....	26
Figuur 22: Overzicht van het noordelijke deel van de buitengracht.....	26
Figuur 23: Overzicht van de ophoogpakketten aan de zuidzijde van de buitengracht.	27
Figuur 24: Globale impressie van de binnengracht (blauw lijn) in werkput 3.	28
Figuur 25: Diepste deel van de binnengracht (P5).	29
Figuur 26: Overzicht van vlak 2 in werkput 2 met links de mogelijke restanten van een oudere greppel.....	30
Figuur 27: Kleine vierkante bakstenen constructie in het westelijke deel van werkput 1.	31
Figuur 28: Uitbraakspoor en muurrestanten in het oostelijk deel van werkput 1.	31
Figuur 29: Overzicht bakstenen constructie in werkput 3.	32
Figuur 30: De bakstenen muur met de 20 ^{ste} -eeuwse verstoring en restanten van verbrande leem....	32
Figuur 31: Muren 44 (links), 46 (rechts) en 47 (recht).	33
Figuur 32: Fundamenten en/of muuruitbraken (S54 (links) en S56 (rechts).	33
Figuur 33: Muur S51 en een gootje (S63).....	34
Figuur 34: Muur S61 en restant van een vloer (S62).....	35
Figuur 35: Profiel 6: gracht (blauw) en mogelijke wal (bruin).....	39
Figuur 36: Reconstructie gracht en mogelijke wal.	39
Figuur 37: De rechthoekige structuur (rode cirkel) op een figuratieve kaart uit ca. 1760. Bron: Gordts 2002.....	41
Figuur 38: Resultaten onderzoek geprojecteerd op het primitief kadaster (ca. 1830).....	42
Figuur 39: Resultaten onderzoek geprojecteerd op de Poppkaart (ca. 1842 -1879).....	42
Figuur 40: Resultaten onderzoek geprojecteerd op een kaart van ca. 1963.	43
Figuur 41: Resultaten onderzoek geprojecteerd op de luchtfoto van 1971.	44

Figuur 42: Resultaten veldwerk op de nieuwe herinrichtingsplannen.	47
Figuur 43: Bestaande en nieuwe toestand (Architeam, 2023).	48
Figuur 44: Snede 1: bestaande en nieuwe toestand (Architeam, 2023).....	49
Figuur 45: Snede 2: bestaande en nieuwe toestand (Architeam, 2023).....	50
Figuur 46: Snede 3: bestaande en nieuwe toestand (Architeam, 2023).....	51
Figuur 47: Snede 4: bestaande en nieuwe toestand (Architeam, 2023).....	52

9. BIJLAGEN

9.1. PROFIELBESCHRIJVINGEN

Kolomprofiel: P1AB

Locatie: Hof ter Elst, Haacht **Weer:** zon, ± 23°C; **Auteur:** Danny Keijers;

Coördinaten: X: 170760.4 Y: 181298.9

Hoogte: 15,56 m TAW

Landgebruik: braak

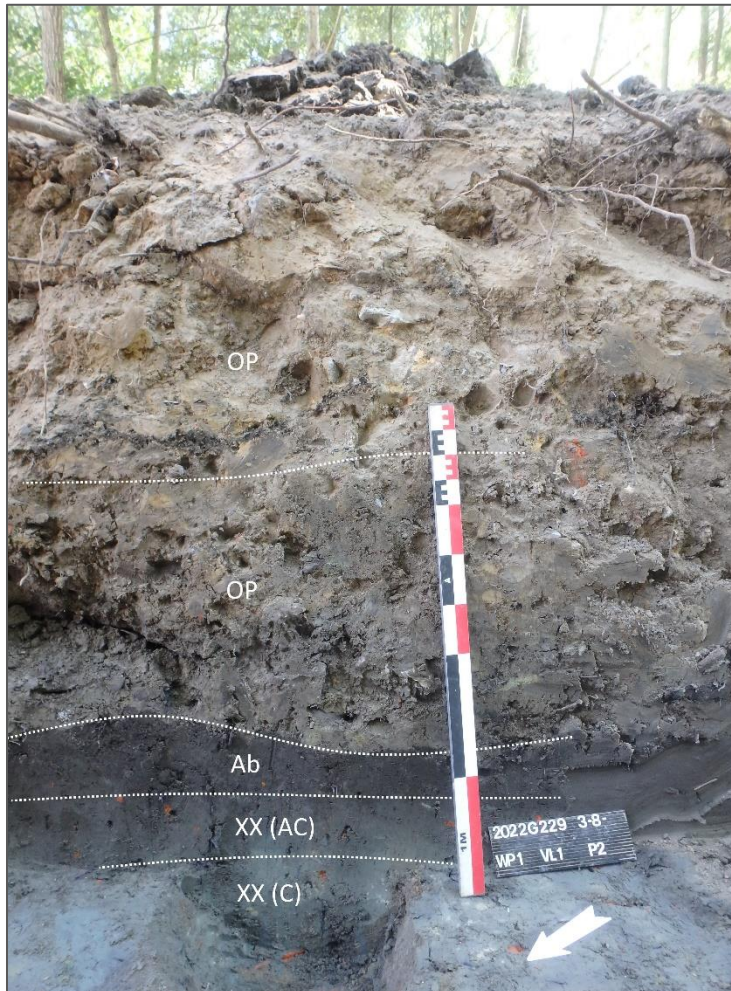

Profiel P1AB.

	Diepte (cm)	Beschrijving	interpretatie
OP	0-34	leem (L); lichtbruin; grind++, puinbrokjes;	ophoging
OP	34-54	leem (L); grijsbruin met lichtgrijze vlekken; puinbrokjes	ophoging
OP	54-82	leem (L); bruin met gele vlekken; stenen, betonbrokken	ophoging
Ab	82 – 110	leem (L); donkerblauwgrijs met grijsgele vlekken; matig humeus, puinpartikels; mortelbrokjes	Begraven A (verstikt)
ACXX	110-128	leem (L); blauwgrijs met donkergrijze en gele vlekken, puinpartikels	overgang begraven A naar moedermateriaal (verstikt); door eeuwenlange activiteit mogelijk verstoord
AC/C (XX)	128-148+	leem (L); blauwgrijs met donkergrijze vlekken, puinpartikels	moedermateriaal (verstikt); door eeuwenlange activiteit nog vele puindeeltjes

Kolomprofiel P2AB

Locatie: Hof ter Elst, Haacht **Weer:** zon, ± 23°C; **Auteur:** Danny Keijers;
Coördinaten: X: 170748.7 Y: 181281.2
Hoogte: 16,23 m TAW
Landgebruik: bos;

Profiel P2AB.

Hor.	Diepte (cm)	Beschrijving	interpretatie
OP	0-70	leem (L); lichtbruingeel; grind++, puinbrokjes; beton	ophoging
OP	70-130/140	leem (L); bruingrijs met ldonkergrijze en gele vlekken; puinbrokjes, betonbrokken	ophoging
Ab	130/140- 148	leem (L); donkerblauwgrijs met lichtgeelgrijze vlekken, matig humeus, puinpartikels	Begraven A-horizont (verstikt)
XX/AC	148 -162	leem (L); bruinblauwgrijs met grijze vlekken, zwak humeus, puinpartikels	overgang begraven A naar moedermateriaal (verstikt); waarschijnlijk verstoord door eeuwenlange activiteit waarschijnlijk verstoord
XX/C	162 -188+	leem (L); lichtblauwgrijs met gele vlekken, puinpartikels; leisteen	moedermateriaal; waarschijnlijk verstoord door eeuwenlange activiteit

Kolomprofiel: 3AB

Locatie: Hof ter Elst, Haacht **Weer:** zon, ± 23°C; **Auteur:** Danny Keijers;
Coördinaten: X: 170741.8 Y: 181277.0
Hoogte: 16,16 m TAW
Landgebruik: bos

Profiel P3AB.

	Diepte (cm)	Beschrijving	interpretatie
OP	0-48	leem (L); lichtbruingeel; grind++, puinbrokjes; beton	ophoging
OP	48-110	leem (L); bruingrijs met donkergrijze en gele vlekken; puinbrokjes, betonbrokken, plastic	ophoging
Ab	110-128/136	leem (L); donkergrijsbruin tot donkerblauwgrijs (verstikt), matig humeus, puinpartikels; ijzer-mangaan vlekjes	Begraven A-horizont (oosten verstikt)
[AB/AC]	[136-146]	leem (L); grijsbruin met lichtbruine vlekken; zwak humeus; puinpartikels	Overgang A-B horizont /B-C- horizont
[AC]	[128-155]	leem (L); lichtblauwbruin met grijze vlekken; puinpartikels	Overgang A-horizont naar moedermateriaal (verstikt)
C	146/155 - 1840+	leem (L); lichtbruingrijs tot lichtblauwgrijs (verstikt), plaatselijk donkergrijze vlekken en puinpartikels, hout, enkele Fe-vlekken	Moedermateriaal (oosten, verstikt)

Kolomprofiel P4AB

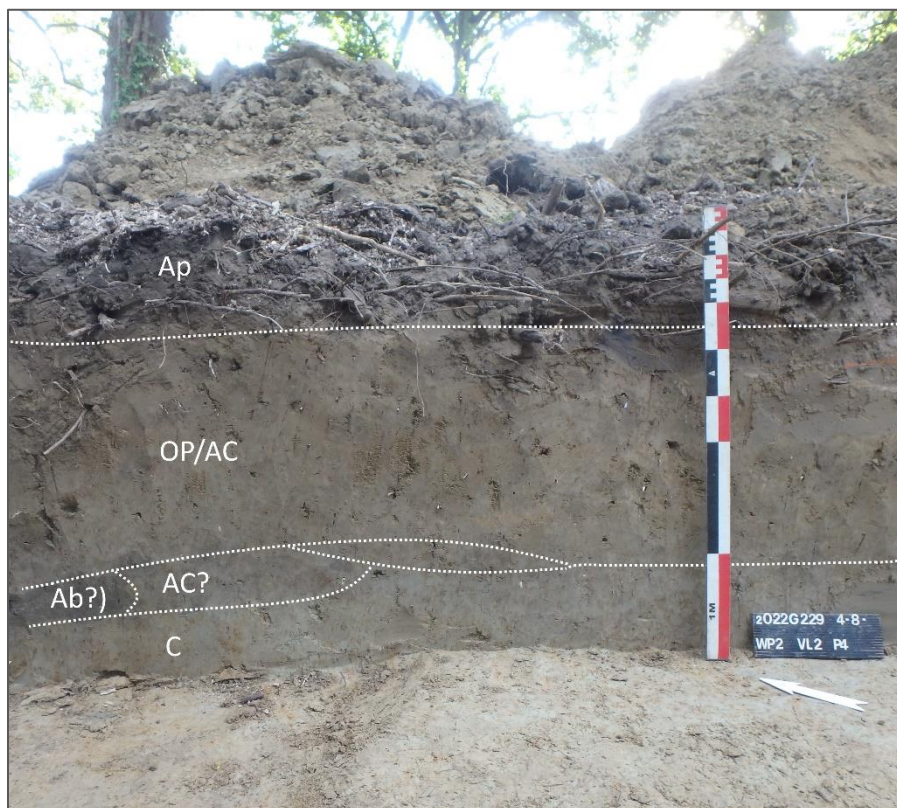
Locatie: Hof ter Elst, Haacht **Weer:** bewolkt, ± 22°C;

Auteur: Danny Keijers;

Coördinaten: X: 170848.6 Y: 181257.5

Hoogte: 15,19 m TAW

Landgebruik: bos;

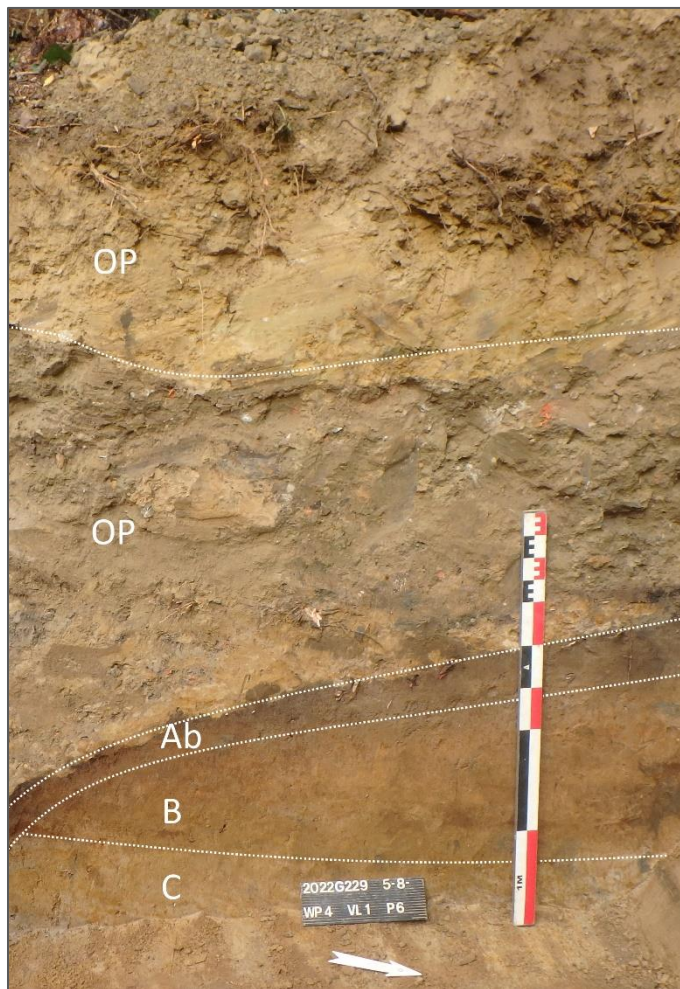
Profiel P4AB.

Hor.	Diepte (cm)	Beschrijving	interpretatie
Ap	0-30	leem (L); donkerbruingrijs, matig humeus, lichtgeel + bruin gevlekt, puinpartikels	Ap (mogelijk in oude ophoging)
OP/AC	30-75/85	leem (L); lichtgeelbruin, enkele Fe-vlekken, puinpartikels	AC, vermoedelijk oude ophoging
Ab/?AC	75/85 – 85/98	leem (L); grijs (zwak) humeus tot lichtbruingrijs, grijs gevlekt, puinpartikels	Begraven A-horizont?
C	75/98 -115+	leem (L); lichtgrijs, enkele Fe-vlekken; puinpartikels	moedermateriaal (ox/red)

Kolomprofiel: P5AB**Locatie:** Hof ter Elst, Haacht **Weer:** bewolkt, ± 22°C;**Auteur:** Danny Keijers;**Coördinaten:** X: 170836.8 Y: 181276.2**Hoogte:** 14,81 m TAW**Landgebruik:** bos

Profiel P5AB.

	Diepte (cm)	Beschrijving	interpretatie
OP	0-40/50	leem (L); donkerbruingrijs, matig humeus, bruin gevlekt, puinpartikels	Ap in ophoging
OP/GW	40/50-80	leem (L); lichtgeelbruin met donkergrijze vlekjes, Fe-vlekken, puinpartikels	Ophoging / greppelvulling
GW	80 – 98	leem (L); lichtgrijs met donkergrijze vlekken, Fe-vlekken, puinpartikels	Greppelvulling/ demping
GW	80/98 - 105/115	klei (K); blauwgrijs met donkergrijze vlekken, Fe-vlekken,	greppelvulling
GW	105/115- 120/132	klei (K); donkergrijs met lichtgrijze vlekken, matig humeus, puinpartikels	greppelvulling
C	120/132 - 140+	leem (L); lichtblauwgrijs met donkergrijze vlekken	moedermateriaal

Kolomprofiel: P6AB (noordzijde buitengracht)**Locatie:** Hof ter Elst, Haacht **Weer:** zon, ± 22°C; **Auteur:** Danny Keijers;**Coördinaten:** X: 170726.59 Y: 181320.141**Hoogte:** 16,061 m TAW**Landgebruik:** bos

Kolomprofiel P6AB (noordzijde gracht).

	Diepte (cm)	Beschrijving	interpretatie
OP	0-58	leem (L); geel, betonbrokken++	ophoging
OP	58-122	leem (L); bruingrijs, puinbrokken, betonbrokken	ophoging
Ab	122 – 135	leem (L); bruingrijs met bruine vlekken, zwak humeus, Fe-vlekken	Begraven A, gaat geleidelijk over in grachtvulling
B/Bt	135-165	leem (L); bruin met grijsbruine vlekken, Fe-vlekken++, puinpartikels,	B/Bt-horizont
C	165 - 1835+	leem (L); lichtbruingeel, Fe-vlekken	moedermateriaal

Kolomprofiel P7AB

Locatie: Hof ter Elst, Haacht **Weer:** zon, $\pm 26^{\circ}\text{C}$; **Auteur:** Danny Keijers;
Coördinaten: X: 170805.7 Y: 181302.0
Hoogte: 15,15 m TAW
Landgebruik: braak;

Profiel P7AB.

Hor.	Diepte (cm)	Beschrijving	interpretatie
OP	0-38/45	leem (L); grijsbruin; puinbrokjes, stenen+	ophoging
OP	38/45 – 70/75	leem (L); lichtbruingeel met grijze vlekken, puinbrokjes	ophoging
OP/XX	70/75-90	leem (L); zwart met zeer veel kolengruis, leembrokken, puinbrokjes	Ophoging/verstoord
Ab/AC	90 – 105+	leem (L); bruigrijs, lichtbruine vlekken, zwak humeus, puinpartikels	Begraven A-horizont/overgang A-hor naar moedermateriaal

9.2. PLANNENLIJST PROEFSLEUVENONDERZOEK

PROJECTCODE	2022G229
ONDERWERP	PLANNENLIJST
plannummer	PLAN 1
onderwerp plan	Projectgebied op het GRB
aanmaakschaal	1:800
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 2
onderwerp plan	Overzicht werkputten op het GRB
aanmaakschaal	1:750
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 3
onderwerp plan	Maaiveldhoogtes en hoogtes vlak 1
aanmaakschaal	1:750
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 4
onderwerp plan	Hoogtes vlak 2 en locatie profielen
aanmaakschaal	1:750
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 5
onderwerp plan	Interpretatie sporen vlak 1
aanmaakschaal	1:750
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 6
onderwerp plan	Interpretatie sporen WP1 vlak 1
aanmaakschaal	1:100
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 7
onderwerp plan	Interpretatie sporen WP2 vlak 2
aanmaakschaal	1:75
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen

plannummer	PLAN 8
onderwerp plan	Interpretatie sporen WP3 vlak 1
aanmaakschaal	1:75
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 9
onderwerp plan	Interpretatie sporen WP4 vlak 1
aanmaakschaal	1:100
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 10
onderwerp plan	Interpretatie sporen WP4 vlak 2
aanmaakschaal	1:100
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 11
onderwerp plan	Interpretatie sporen WP5 vlak 1
aanmaakschaal	1:100
aanmaakwijze	digitaal
datum	11/08/2022
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen

9.3. FOTOLIIST PROEFSLEUVENONDERZOEK

PROJECTCODE	2022G229								
ONDERWERP	FOTOLIIST								
fotonummer	type	datum	werkput	vlak	spoor	coupe	profiel	vondst	Opm.
2022G229_1	terrein	3/08/2022	oostelijke helft van het projectgebied (locatie WP3)						
2022G229_2	terrein	3/08/2022	oostelijke helft van het projectgebied (locatie WP3)						
2022G229_3	terrein	3/08/2022	oostelijke helft van het projectgebied (locatie WP3)						
2022G229_4	terrein	3/08/2022	oostelijke helft van het projectgebied (locatie WP2)						
2022G229_5	terrein	3/08/2022	oostelijke helft van het projectgebied (locatie WP2)						
2022G229_6	terrein	3/08/2022	centrale helft van het projectgebied (locatie WP5)						
2022G229_7	terrein	3/08/2022	centrale helft van het projectgebied (locatie WP5)						
2022G229_8	terrein	3/08/2022	centrale helft van het projectgebied (locatie WP5)						
2022G229_9	terrein	3/08/2022	oostelijke helft van het projectgebied (locatie WP1)						
2022G229_10	terrein	3/08/2022	oostelijke helft van het projectgebied (locatie WP4)						
2022G229_11	terrein	3/08/2022	oostelijke helft van het projectgebied (locatie WP4)						
2022G229_12	vlak	3/08/2022	WP1	1					
2022G229_13	vlak	3/08/2022	WP1	1					
2022G229_14	vlak	3/08/2022	WP1	1					
2022G229_15	vlak	3/08/2022	WP1	1					
2022G229_16	vlak	3/08/2022	WP1	1					
2022G229_17	vlak	3/08/2022	WP1	1					
2022G229_18	vlak	3/08/2022	WP1	1					
2022G229_19	vlak	3/08/2022	WP1	1					
2022G229_20	vlak	3/08/2022	WP1	1					
2022G229_21	vlak	3/08/2022	WP1	1					
2022G229_22	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S3, S6				
2022G229_23	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S3, S4, S6				
2022G229_24	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S7, S8				
2022G229_25	vlak	3/08/2022	WP1	1					oostelijk deel sleuf
2022G229_26	vlak	3/08/2022	WP1	1					oostelijk deel sleuf
2022G229_27	vlak	3/08/2022	WP1	1					oostelijk deel sleuf
2022G229_28	vlak	3/08/2022	WP1	1					oostelijk deel sleuf
2022G229_29	vlak	3/08/2022	WP1	1					oostelijk deel sleuf
2022G229_30	vlak	3/08/2022	WP1	1					oostelijk deel sleuf
2022G229_31	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5				
2022G229_32	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5, S10				
2022G229_33	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5, S10				
2022G229_34	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S11				
2022G229_35	profiel	3/08/2022	WP1	1			P1		
2022G229_36	profiel	3/08/2022	WP1	1			P1		
2022G229_37	profiel	3/08/2022	WP1	1			P2		
2022G229_38	profiel	3/08/2022	WP1	1			P2		
2022G229_39	profiel	3/08/2022	WP1	1			P3		
2022G229_40	profiel	3/08/2022	WP1	1			P3		
2022G229_41	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5, S10				

2022G229_42	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5, S10				
2022G229_43	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5, S10				
2022G229_44	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5, S10				
2022G229_45	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5				
2022G229_46	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5				
2022G229_47	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5				
2022G229_48	spoor vlak	3/08/2022	WP1	1	S5, S10				
2022G229_49	vlak	3/08/2022	WP2	1					
2022G229_50	vlak	3/08/2022	WP2	1					
2022G229_51	vlak	3/08/2022	WP2	1					
2022G229_52	vlak	3/08/2022	WP2	1					
2022G229_53	vlak	3/08/2022	WP2	1					
2022G229_54	vlak	3/08/2022	WP2	1					
2022G229_55	vlak	3/08/2022	WP2	1					
2022G229_56	vlak	3/08/2022	WP2	2					
2022G229_57	vlak	3/08/2022	WP2	2					
2022G229_58	vlak	3/08/2022	WP2	2					
2022G229_59	vlak	3/08/2022	WP2	2					
2022G229_60	spoor vlak	3/08/2022	WP2	2	S13				
2022G229_61	spoor vlak	3/08/2022	WP2	2	S13				
2022G229_62	spoor profiel	3/08/2022	WP2	2	S13		S13P		
2022G229_63	spoor profiel	3/08/2022	WP2	2	S13		S13P		
2022G229_64	vlak	3/08/2022	WP2	2					
2022G229_65	vlak	3/08/2022	WP2	2					
2022G229_66	profiel	4/08/2022	WP2	2			P4		
2022G229_67	profiel	4/08/2022	WP2	2			P4		
2022G229_68	spoor vlak	4/08/2022	WP3	1	S16				
2022G229_69	spoor vlak	4/08/2022	WP3	1	S16				
2022G229_70	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_71	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_72	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_73	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_74	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_75	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_76	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_77	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_78	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_79	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_80	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_81	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_82	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_83	vlak	4/08/2022	WP3	1					
2022G229_84	spoor vlak	4/08/2022	WP3	1	S20				
2022G229_85	spoor vlak	4/08/2022	WP3	1	S20				
2022G229_86	spoor vlak	4/08/2022	WP3	1	S20				
2022G229_87	spoor vlak	4/08/2022	WP3	1	S20				

2022G229_88	spoor vlak	4/08/2022	WP3	1	S21				
2022G229_89	spoor vlak	4/08/2022	WP3	1	S21				
2022G229_90	spoor vlak	4/08/2022	WP3	1	S23				
2022G229_91	spoor vlak	4/08/2022	WP3	1	S23				
2022G229_92	spoor profiel	4/08/2022	WP3	1	S17		S17P		
2022G229_93	spoor profiel	4/08/2022	WP3	1	S17		S17P		
2022G229_94	spoor profiel	4/08/2022	WP3	1	S17		S17P		
2022G229_95	spoor profiel	4/08/2022	WP3	1	S17		S17P		
2022G229_96	spoor profiel	4/08/2022	WP3	1	S17		S17P		
2022G229_97	spoor profiel	4/08/2022	WP3	1	S17		S17P		
2022G229_98	profiel	4/08/2022	WP3	1			P5		
2022G229_99	profiel	4/08/2022	WP3	1			P5		
2022G229_100	profiel	4/08/2022	WP3	1			P5		
2022G229_101	profiel	4/08/2022	WP3	1			P5		
2022G229_102	profiel	4/08/2022	WP3	1			P5		
2022G229_103	profiel	4/08/2022	WP3	1			P5		
2022G229_104	profiel	4/08/2022	WP3	1			P5		
2022G229_105	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		
2022G229_106	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		
2022G229_107	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		
2022G229_108	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		
2022G229_109	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		
2022G229_110	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_111	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_112	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_113	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_114	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_115	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_116	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_117	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_118	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_119	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_120	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_121	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_122	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_123	vlak	4/08/2022	WP4	1					
2022G229_124	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_125	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_126	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_127	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_128	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_129	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_130	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_131	vlak	4/08/2022	WP4	1					verdiepen gracht

2022G229_132	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_133	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_134	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_135	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_136	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_137	profiel	4/08/2022	WP4	1			P6		dieper niveau
2022G229_138	vlak	5/08/2022	WP4	1					noordelijk deel sleuf
2022G229_139	vlak	5/08/2022	WP4	1					noordelijk deel sleuf
2022G229_140	vlak	5/08/2022	WP4	1					noordelijk deel sleuf
2022G229_141	vlak	5/08/2022	WP4	1					noordelijk deel sleuf
2022G229_142	profiel	5/08/2022	WP4	1			P6		noordelijk deel
2022G229_143	vlak	5/08/2022	WP4	2					noordelijk deel sleuf
2022G229_144	profiel	5/08/2022	WP4	1			P6		noordelijk deel
2022G229_145	profiel	5/08/2022	WP4	1			P6		noordelijk deel
2022G229_146	profiel	5/08/2022	WP4	1			P6		noordelijk deel
2022G229_147	profiel	5/08/2022	WP4	1			P6		noordelijk deel
2022G229_148	profiel	5/08/2022	WP4	1	overzicht oostelijk deel WP4				
2022G229_149	vlak	5/08/2022	WP4	2	S34				detail oester
2022G229_150	vlak	5/08/2022	WP4	2	S34				
2022G229_151	profiel	5/08/2022	WP4	2			P6		noordelijk deel
2022G229_152	profiel	5/08/2022	WP4	2			P6		noordelijk deel
2022G229_153	profiel	5/08/2022	WP4	2			P6		noordelijk deel
2022G229_154	vlak	5/08/2022	WP5	1					westelijk deel
2022G229_155	vlak	5/08/2022	WP5	1					westelijk deel
2022G229_156	vlak	5/08/2022	WP5	1					westelijk deel
2022G229_157	vlak	5/08/2022	WP5	1					westelijk deel
2022G229_158	vlak	5/08/2022	WP5	1					westelijk deel
2022G229_159	vlak	5/08/2022	WP5	1					westelijk deel
2022G229_160	vlak	5/08/2022	WP5	1					westelijk deel
2022G229_161	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S44				
2022G229_162	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S44				detail
2022G229_163	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S46				
2022G229_164	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S46				
2022G229_165	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S47				
2022G229_166	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S47				
2022G229_167	spoor profiel	5/08/2022	WP5	1	S44		S44P		
2022G229_168	spoor profiel	5/08/2022	WP5	1	S44		S44P		
2022G229_169	spoor profiel	5/08/2022	WP5	1	S44		S47P		
2022G229_170	vlak	5/08/2022	WP5	1					westelijk deel
2022G229_171	vlak	5/08/2022	WP5	1					westelijk deel
2022G229_172	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S61- S62				westelijk deel
2022G229_173	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S61- S62				westelijk deel
2022G229_174	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S61- S62				westelijk deel
2022G229_175	spoor profiel	5/08/2022	WP5	1	S61		S61P		westelijk deel
2022G229_176	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel

2022G229_177	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_178	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_179	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_180	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_181	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_182	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_183	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_184	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_185	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_186	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_187	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_188	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_189	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_190	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_191	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_192	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_193	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_194	vlak	5/08/2022	WP5	1					oostelijk deel
2022G229_195	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S51				
2022G229_196	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S51				
2022G229_197	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S51				
2022G229_198	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S54				
2022G229_199	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S56				
2022G229_200	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S60				
2022G229_201	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S59				
2022G229_202	spoor profiel	5/08/2022	WP5	1	S51		S51P		
2022G229_203	spoor profiel	5/08/2022	WP5	1	S54		S54P		
2022G229_204	spoor profiel	5/08/2022	WP5	1	S56		S56P		
2022G229_205	spoor vlak	5/08/2022	WP5	1	S59				
2022G229_206	spoor profiel	5/08/2022	WP5	1	S59, S60		S59P		
2022G229_207	profiel	5/08/2022	WP5	1			P7		
2022G229_208	terrein	5/08/2022	dichten WP 5						
2022G229_209	terrein	5/08/2022	locatie WP5						
2022G229_210	terrein	5/08/2022	locatie WP3						
2022G229_211	terrein	5/08/2022	locatie WP2						
2022G229_212	terrein	5/08/2022	oostelijke helft van het projectgebied (locatie WP2)						
2022G229_213	terrein	5/08/2022	centrale helft van het projectgebied (locatie WP5)						
2022G229_214	terrein	5/08/2022	centrale helft van het projectgebied (locatie WP5)						
2022G229_215	terrein	5/08/2022	centrale helft van het projectgebied (locatie WP5)						
2022G229_216	terrein	5/08/2022	oostelijke helft van het projectgebied (locatie WP1)						

9.4. SPORENLIJST PROEFSLEUVENONDERZOEK

PROJECTCODE	2022G229																				
ONDERWERP	SPORENLIJST																				
spoornr.	werkput	vlak	fotonr(s)	tekening	vondstnr	coupe		beschrijving								aflijning	interpretatie	datering	spoorassociaties	spoorrelaties	Opmerking
						nr.	diepte (-v1; cm)	aard	kleur	vlekken	humus	textuur	inclusies	biot.							
1	1	1	14			-	0	het	lichtgeelbruin	grijs		leem	BK1, FE2, wortelrest 1	x	duid	natuurlijke laag				lijkt bc	
1,2	1	1	39,4	P3		P3		hom	lichtgrijsblauw	donkergrijs		leem	BK1, wortelrest 1		duid	natuurlijke laag				C-hor: verstikt	
2.1	1	1	12 t/m19, 37,38	P2			0	hom	blauwgrijs	donkergrijs	zwak humeus	klei	BK2; wortelrest 2		duid	menglaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			verstikt, lijkt c of Ac ;in oph net boven 20ste eeuw beton, in noorden daktegels nt	
2.2	1	1	37,38	P2			0	hom	lichtgrijs	geel		klei	BK2; leisteen		duid	menglaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			ophoging, vermenging; sloop, bioturbatie of mogelijk kelder	
3	1	1	22,23			-	0	het	blauwgrijs	donkergrijs	zwak humeus	klei	BK6		duid	puinlaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			Sloop maar mogelijk in kelder gebouw	
4	1	1	23			-	0	het	rood			muur			scherp	muur	Nieuwe tijd			mogelijk poertje, 2 halve en een hele baksteen, formaat bs: 24 x 11,5 x 6 cm	
5	1	1	31,32,33, 41 t/m 48			-	0	het	rood			muur			scherp	muur	Nieuwe tijd			afm bs: 12x26x6; muur 1 baksteen breed = noord 1 1/2	
5.2	1	1	14-44; 47			-	0	het	rood			muur			scherp	muur	Nieuwe tijd			ook muur alleen halve steen deel overgebleven	
6	1	1	22,23			-	0	het	blauwgrijs	lichtgrijs	zwak humeus	klei	BK4		duid	menglaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			ophoging met puinresten	
7	1	1	24			-	0	het	lichtgrijsbruin	geelgrijs	zwak humeus	leem	BK5		duid	menglaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			zelfde als 6 niet verstikt	
8	1	1	24			-	0	het	blauwgrijs	geelgrijs	zwak humeus	leem	BK4		duid	verstoring	Nieuwste tijd			onderkant, betonnen brok, poer	
9	1	1	35,36	P1		-	0	het	blauwgrijs	donkergrijs		leem	BK1	x	duid	natuurlijke laag				AC-horizont; ac horizont, nog brokjes puin, verstikt	
9.2	1	1	39,4	P3		-	0	het	lichtblauwbruin			leem	FE1, wortelrest 1	x	duid	natuurlijke laag				AC-horizont; ac horizont, nog brokjes puin, verstikt	
10	1	1	32,33, 41 -44, 48			-	0	het	donkerblauwgrijs	grijsgeel		leem	BK5		duid	muuruitbraak	Nieuwste tijd			verstikt	
10.2	1	1	32,33, 41 -44, 48			-	0	het	bruingrijs	grijsgeel		leem	BK3		duid	muuruitbraak	Nieuwste tijd			niet verstikt	
11	1	1	34			-	0	het	bruingrijs	wit		leem			duid	steenconcentratie				concentratie natuursteen, kaksteen = ijzerzandsteen	
12	12	1	66,67	P4		-	0	het	lichtgeelbruin	grijs		leem	BK1, FE1, wortelrest 1		duid	natuurlijke laag/ ophogingslaag				lijkt soort b maar met puntjes, oph niet voll uitgesloten	
13	2	2	60 -64			-	0	het	blauwgrijs	bruin		leem	BK1, FE1		duid	greppelvulling	Nieuwe tijd			bot, aw	
14	2	2	56			-	0	het	lichtgeelL	bruingrijs		leem	FE2, wortelrest 3	x	duid	natuurlijke laag				nattere c of vulling laagte	
15	2	2	66,67	P4		-	0	het	lichtgeelgrijs	bruin		leem	FE1, wortelrest 1		duid	natuurlijke laag				c horizont	
16	3	1	68,69			-	0	het	lichtblauwgrijs	bruin		leem	BK1, wortelrest 1		duid	grachtvulling	Nieuwe tijd				
17	3	1	92 -97; 98	P5		-	0	het	donkerblauwgrijs	lichtgrijsbruin		leem	BK1, Hout 1		duid	grachtvulling	Late middeleeuwen - Nieuwe tijd				
18	3	1	98-104	P5		-	0	hom	grijs	lichtgrijs		klei	BK1		duid	grachtvulling	Nieuwe tijd				
18.2	3	1	98-104					hom	lichtgrijs	donkergrijs		leem	BK1		duid	grachtvulling	Nieuwe tijd				
19	3	1	79			-	0	het	bruingrijs	bruin	zwak humeus	leem	BK3		duid	ophogingslaag	Nieuwe tijd			onderkant bv	
20	3	1	84-87			-	0	het	bruingrijs	geel		muur			scherp	muur	Nieuwe tijd			bakstenen muur; afm bs: 26 x 12 x6	
20.2	3	1	84-87			-	0	het	donkergrijs	geelbruin	matig humeus	leem			scherp	muurinsteek	Nieuwe tijd			insteek muur	
21	3	1	88, 89			-	0	het	oranjerood	-		leem			scherp	vloer	Nieuwe tijd			verbrande leem	
21.2	3	1	88, 89			-	0	het	donkergrijs	bruin		leem			duid	vloer	Nieuwe tijd			zwart verbande leem	
22	3	1	81			-	0	het	donkerbruingrijs	grijsbruin	matig humeus	leem	BK3, wortelrest 1		duid	cultuurlaag				bouwvoor	
23	3	1	90, 91			-	0	het	zwartgrijs	bruin	matig humeus	leem			duid	recente verstoring	Nieuwste tijd			zeer veel glas 20 ste eeuw	

24	1, 3	1	39,40, 98-100	P3, P5		P3, P5	0	hom	lichtgeelgrijs	bruin		leem	BK1, FE2, wortelrest 1		duid	natuurlijke laag			lijkt natuurlijke c onder ophoging
25	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	bruin	lichtgeelgrijs		leem	FE2, wortelrest 1		duid	ophogingslaag - wal	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		kalkbrokken
25.2	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	donkerbruin	lichtgrijs		leem	FE1, wortelrest 1		duid	ophogingslaag - wal	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		kalkbrokjes
25.3	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	wit	donkgeelroodbruin		leem			duid	ophogingslaag - wal	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		veel kalk
26	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtbruingeel	grijs		leem	BK1, FE1, wortelrest 1		duid	ophogingslaag - wal	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		-
27	4	2	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	grijsbruin	bruin		leem	BK1, FE2		duid	natuurlijke laag			AC-horizont
27	4	2	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtbruingrijs	bruin		leem			duid	natuurlijke laag			AC-horizont; overgang gracht-C
28	4	2	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtblauwgrijs	bruin		leem	FE1		duid	natuurlijke laag			C-horizont
29	4	2	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	bruingrijs	bruin	zwak humeus	leem	BK2, FE1		duid	grachtvulling	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		-
29.2	4	2	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	zwartgrijs	lichtgrijs	matig humeus	leem	PR1		duid	grachtvulling	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		20ste eeuw
30	4	2	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	bruingeel	grijsbruin		leem	FE2		duid	ophogingslaag - wal	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		-
31	4	2	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtgrijs	bruin		leem	FE1		duid	natuurlijke laag			-
32	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtgrijsgeel	grijs		leem	BK2, FE1		duid	ophogingslaag	Nieuwste tijd		demping
33	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	bruin	grijs		leem	BK1, FE2		duid	natuurlijke laag			B/Bt-horizont
34	4	2	149, 150	P6		P6	0	het	grijs	lichtgrijsbruin	humuslagen	leem	BK1, HK1, schelp		duid	grachtvulling	Middeleeuwen laat - Nieuwste Tijd		-oudere grqchtvulling; tegelfragment, kastanje
34.2	4	2	149, 150	P6		P6	0	het	zwartgrijs	grijs	stgeelroodk humeus	klei			duid	grachtvulling	Middeleeuwen laat - Nieuwste Tijd		oude grachtvulling
35	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtgeel	-		Zs3	BK1, FE1		duid	ophogingslaag	Nieuwste tijd		beton
36	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	bruingrijs	lichtbruin	zwak humeus	leem	BK1, wortelrest 1		duid	cultuurlaag	Nieuwe tijd		Behorend tot ophoging
37	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	grijsbruin	lichtbruin	zwak humeus	leem	FE2, wortelrest 3		duid	kuil	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		boomval
37.2	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	grijs	lichtbruin	zwak humeus	leem	wortelrest 1		duid	kuil	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		boomval
38	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtbruingrijs	bruin		leem			duid	ophogingslaag - wal	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		op/wal
38.2	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	bruin	geel		leem	BK1		duid	ophogingslaag - wal	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		kalkbr: op/wal
39	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	bruingrijs	bruin		leem	BK5		duid	ophogingslaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		ste eeuw
40	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	groengrijs	donkergrijs		leem	BK2		duid	grachtdemping	Nieuwste tijd		st eeuw
41	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtbruingeel	-		leem	FE1		duid	natuurlijke laag			C
41.2	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtbruingrijs	-		klei	FE1		duid	natuurlijke laag			C-reductie
41.3	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtgeelgrijs	-		klei	FE1		duid	natuurlijke laag			C-reductie
41.4	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtgrijs	-		leem	FE1		duid	natuurlijke laag			C: kalkbrokken
42	4	1	105-109; 124-137	P6		P6	0	het	lichtgrijsbruin	-		leem			duid	grachtvulling	Nieuwe tijd		-
43	5	1	154, 155			-	0	het	bruinrood	lichtgeelbruin		leem	BK6		duid	puinlaag	Nieuwste tijd		-
44	5	1	161, 162, 167, -169			-	0	het	rood	-		muur			scherp	muur	Nieuwste tijd		afm bs: 12cm x 6cm; beide zijde: 3 cm dik gecementeerd
45	5	1	155			-	0	het	bruinrood	donkergrijs		leem			duid	puinlaag	Nieuwste tijd		hout in,
46	5	1	163, 164			-	0	het	rood	-		muur			scherp	muur	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		1 baksteen breed; afm bs: 18cm x 8cm
47	5	1	165, 166			-	0	het	rood	-		muur			scherp	muur	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd		rijen

48	5	1	159, 160			-	0	het	lichtgrijs	-		G			duid	ophogingslaag	Nieuwste tijd			verhqrding; keien met cement
49	5	1	159, 160			-	0	het	donkerroodgrijs	lichtgeelbruin		leem	BK6		duid	puinlaag	Nieuwste tijd			-
50	5	1	170, 171			-	0	het	lichtbruinrood	-		leem	BK5		duid	puinlaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			ste eeuw
51	5	1	195-197, 202			-	0	het	rood	-		muur			scherp	muur	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			kalkmortel; 21 x 14 cm
51.2	5	1	195-197			-	0	het	rood	-		muur			scherp	muur	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			uitsteek; 2 cm dik afgecementeer w zijde; afm bs; 7cm breed
52	5	1				-	0	het	grijsgeel	-		leem	BK5		duid	ophogingslaag	Nieuwe tijd			mortel; mogelijk oudere vloer onder puinlaag
53	5	1				-	0	het	bruin	-		X			duid	verstoring				gresbuis 20ste eeuw
54	5	1	198, 203			-	0	het	roodgrijs	-		X	BK6		duid	fundering	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			fundament baksteenbrokken
55	5	1				-	0	het	donkergrijs	witrood	zwak humeus	leem	BK2		duid	menglaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			ligt onder s52 (19de eeuw)
56	5	1	199, 204			-	0	het	geelrood	-		X			duid	Fundering/uitbraak	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			baksteenbrokken; ijzerzandsteen; afm baksteen: 9-12 cm breed; 5-6 cm dik
57	5	1	207	P7		-	0	het	grijsbruin	geel	zwak humeus	leem	BK2		duid	menglaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			-
58	5	1				-	0	het	donkerbruingrijs	grijs	zwak humeus	leem	BK6		duid	puinlaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			hout
59	5	1	201, 205, 206			-	0	het	rood	-		muur			scherp	muur	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			afm bs; 8 cm ; breed x 16 cm lang; vloer of muur
60	5	1	200, 206			-	0	het	rood	-		muur			scherp	muur	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			kalkmortel; 22 cm x 10 cm breed
61	5	1	172-175			-	0	het	rood	-		muur			scherp	muur	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			1 baksteen breed; afm bs: 22 x 12 cm breed; aan w-wijde afgecementerd 1,5cm dik
62	5	1	172-174			-	0	het	grijs	-		X			scherp	vloer				intacte tegelvloer (afm tegel: 16 cm x 16 cm;); bloemmotief
63	5	1	197			-	0	het	rood	-		X			scherp	goot	Nieuwste tijd			gootje baksteen met tegel erop
64	2, 3	1	66,67, 98-103	P4, P5		P4, P5		het	donkerbruingrijs	bruin	matig humeus	leem	BK1		duid	cultuurlaag	Middeleeuwen laat - Nieuwe tijd			Ab-horizont
65	2, 3	1	66,67	P4,		P4,		hom	grijs	bruin	zwak humeus	leem	BK1		duid	cultuurlaag	Middeleeuwen laat - Nieuwe tijd			Ab-horizont of C-horizont
65.2	2, 3	1	66,67	P4,		P4,		hom	lichtgrijs	grijs		leem			vaag	natuurlijke laag				Ab-horizont of C-horizont
65.3	2, 3	1	66,67	P4,		P4,		hom	lichtbruin			leem	HK1		vaag	natuurlijke laag				Ab-horizont of C-horizont
66	3	1	98-103	P5		P5		hom	lichtgeelgrijs	donkergrijs		leem	BK2; Fe2		vaag	ophogingslaag / grachtdemping	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			
67.1	1	1	35-40	P1, P2, P3		P1, P2, P3		het	lichtbruingeel	grijs		leem	BK2,		duid	ophogingslaag	Nieuwste tijd			betonbrokjes
67.2	1	1	35-40	P1, P2, P3		P1, P2, P3		het	bruingrijs	lichtbruin		leem	BK2,		duid	ophogingslaag	Nieuwste tijd			betonbrokjes
67.3	1	1	37,38	P1		P1		het	bruin	grijs		leem	BK2, stenen		duid	ophogingslaag	Nieuwste tijd			betonbrokjes
68.1	1	1	39,4	P3		P3		het	donkergrijsbruin		zwak humeus	leem	BK1, cokes		duid	cultuurlaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			
68.2	1	1	35-40	P1, P2, P3		P1, P2, P3		het	donkerblauwgrijs	geel	zwak humeus	leem	BK2, mortel		duid	menglaag	Nieuwe tijd- Nieuwste Tijd			verstikt
69	1	1	39,4	P3		P3		hom	grijsbruin			leem	BK1		duid	natuurlijke laag				AB-horizont
70	5	1	207	P7		P7		het	grijsbruin	grijsbruin		leem	BK2; veel grind		duid	ophogingslaag	Nieuwste tijd			
71	5	1	207	P7		P7		het	lichtbruingeel	grijs		leem	BK2-BK3		duid	ophogingslaag	Nieuwste tijd			
72.1	5	1	207	P7		P7		het	donkerbruin	grijs		leem			duid	ophogingslaag	Nieuwste tijd			slooplaag
72.2	5	1	207	P7		P7		het	zwartgrijs	bruin		leem	veel kolengruis en leembrokken		duid	ophogingslaag	Nieuwste tijd			slooplaag

9.5. VONDSTENLIJST PROEFSLEUVENONDERZOEK

PROJECTCODE	2022G229																
ONDERWERP	VONDSTENLIJST																
vondstnr	Datum	Werkput	Vlak	Spoor	Context	Categorie	Wand	Bodem	Rand	Rand + Handvat	Glazuur	Versiering	Gebruikssporen	Datering	Type pot	Type rand	Beschrijving
1	3/8/22	1	1	2	menglaag	bouwkeramiek			1					NST	dakpan		randfragment van zgn. Boomse pan
1	3/8/22	1	1	2	menglaag	steengoed	1				buitenzijde donkerbruin licht gevlekt zoutglazuur op vermoedelijke ijzerhoudende engobe, binnenzijde gevlekt donkerbruin tot lichtbruin zoutglazuur	mogelijk engobe op buitenzijde	glazuur aan binnenzijde sterk beschadigd	15de-17de eeuw	allicht van kan		fragment Rijnlands steengoed, lichtgrijze breuk die aan de binnenzijde wat donkerder grijs kleurt
2	3/8/22	2	1--2	12 (13?)	Ophoging/greppel?	Maaslands wit?				1	binnenzijde volledig met lichtgroen/geel loodglazuur, buitenzijde gedeeltelijk met lichtgroen/geel tot bruin loodglazuur			LME-NT	allicht grape-vorm		sterk uitstaande smalle bandrand met dekselgeul, wat afgeplatte top en geprononceerde wat spitse onderlip, aanzet oor bewaard
3	4/8/22	3	1	16	gracht	roodb, aardewerk	2				binnenzijde volledig oranjebruin tot bruin loodglazuur	resten van slijbijnversiering op 1 fragment		LME- 17de eeuw			
3	4/8/22	3	1	16	gracht	steengoed	1				binnenzijde volledig kleurloos zoutglazuur, buitenzijde volledig kleurloos zoutglazuur ook vermoedelijke engobe met egale grijsbruine kleur			NT			lichtgrijze tot beige breuk
3	4/8/22	3	1	16	gracht	roodb, aardewerk			1		binnen- en buitenzijde volledig met koperhoudend olijfgroen loodglazuur	boogvormige (nagel)indrukken aan buitenzijde onder de rand	beschadigd glazuur	NT(-NST)	gesloten vorm, allicht van grote pot met dekselgeul		zeer fors randfragment met naar buiten staande rand met afgeplatte top en afgeronde geprononceerde binnenlip, met dekselgeul, de versiering situeert zich ter hoogte van de ontbrekende hals, de rand gaat direct over in het lichaam van de pot
4	4/8/22	3	1	17	gracht	roodb, aardewerk			1		koperhoudend groen loodglazuur, binnenzijde en top rand volledig, buitenzijde glazuurspatten	witte slijb onder glazuur aan binnenzijde		15de-16de tot 17de eeuw	papkom	L117A	ongeribbelde smalle bandvormige rand met vrij forse doorn
4	4/8/22	3	1	17	gracht	roodb, aardewerk			1		koperhoudend olijfgroen loodglazuur, binnenzijde volledig, buitenzijde sporadisch door productieproces		glazuur op top van rand is afgesleten	15de-16de tot 17de eeuw	teil	gelijkt op L57D	brede wat manchetvormige rand met geprononceerde afgeronde verdikte boven- en onderlip
5	5/8/22	5	1	57	menglaag	roodb, aardewerk		1			binnenzijde gedeeltelijk oranjebruin loodglazuur, buitenzijde volledig bruin loodglazuur, onderzijde en standring zonder glazuur			LME-NT			fragment van pot met standring

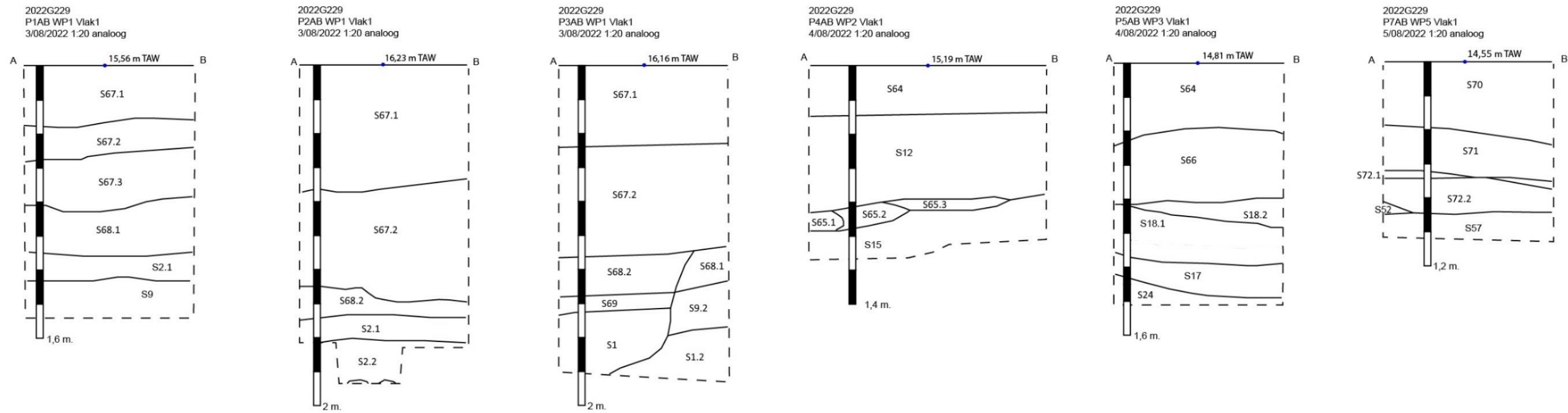
9.6. MONSTERLIJST PROEFSLEUVENONDERZOEK

nvt

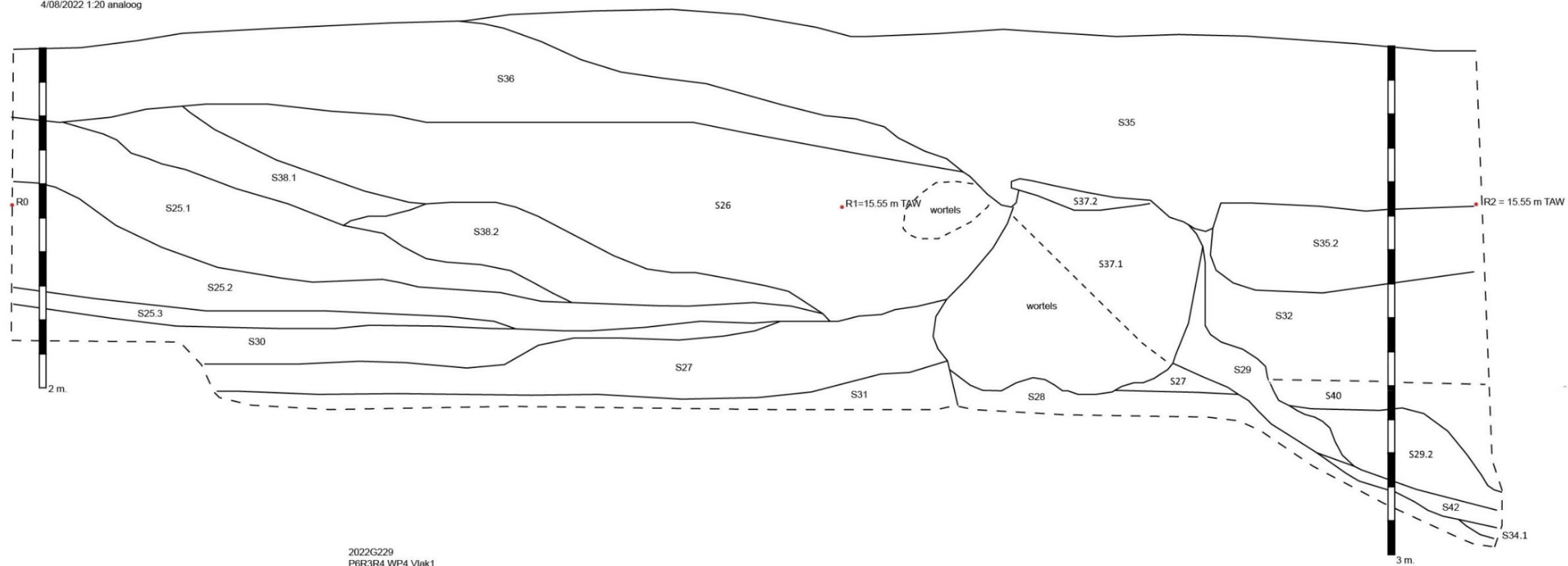
9.7. TEKENINGENLIJST PROEFSLEUVENONDERZOEK

PROJECTCODE	2022G229						
ONDERWERP	TEKENINGENLIJST						
Tekeningnr.	type	analoge schaal	digitale schaal	oorspronkelijke vervaardigingswijze	datum	WP	profielnr.
P1AB	profiel	1/20	1/20	analoog	03/08/2022	1	P1AB
P2AB	profiel	1/20	1/20	analoog	03/08/2022	1	P2AB
P3AB	profiel	1/20	1/20	analoog	03/08/2022	1	P3AB
P4AB	profiel	1/20	1/20	analoog	04/08/2022	2	P4AB
P5AB	coupe	1/20	1/20	analoog	04/08/2022	3	P5AB
P6AB	profiel	1/20	1/20	analoog	04/08/2022	4	P6AB
P7AB	coupe	1/20	1/20	analoog	05/07/2022	5	P7AB

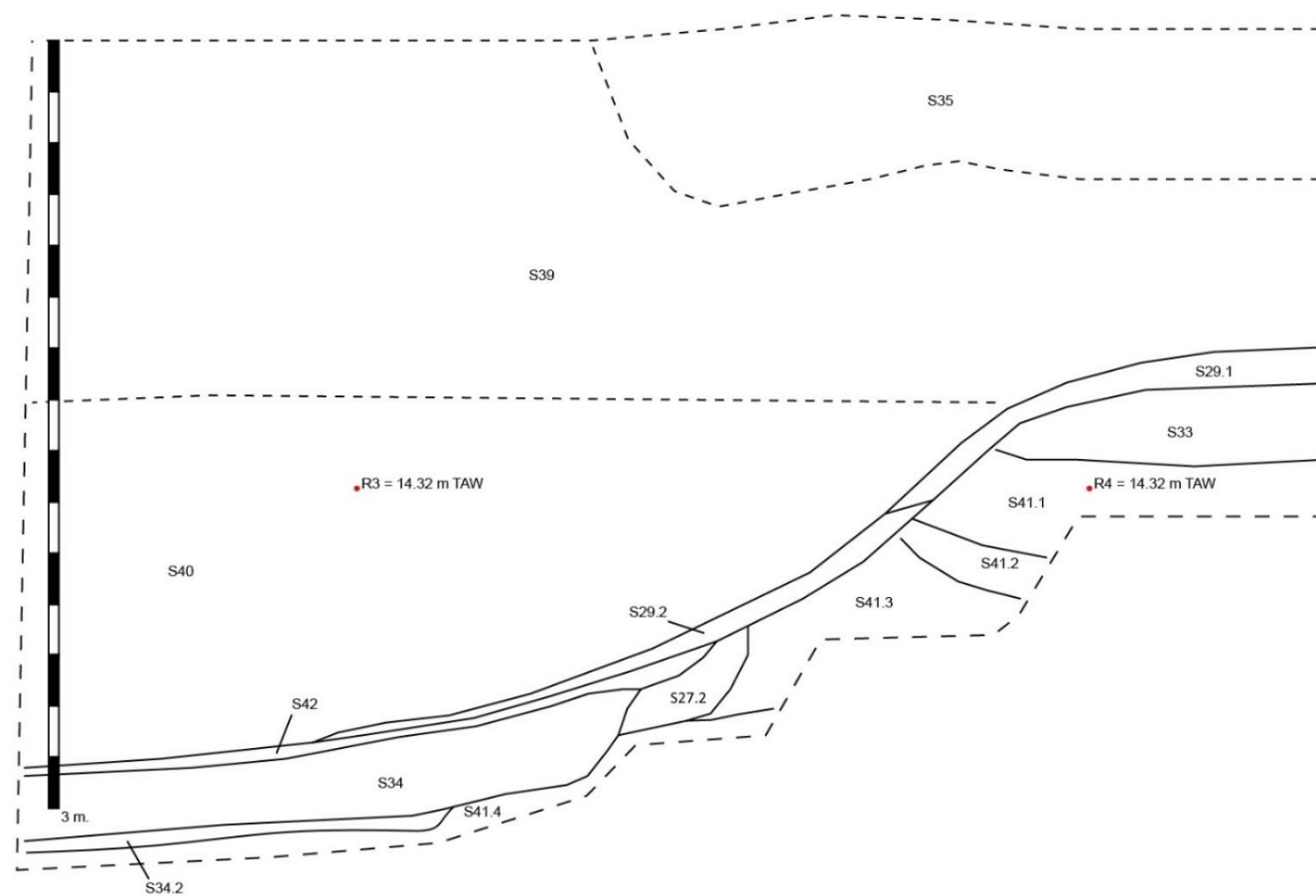
9.8. TEKENINGEN PROEFSLEUVENONDERZOEK

2022G229
P6R0R2 WP4 Vlak1
4/08/2022 1:20 analoog

2022G229
P6R3R4 WP4 Vlak1
4/08/2022 1:20 analoog

9.9. DAGRAPPORTEN

2022G229

03-08-2022:

Rapporteur: Danny Keijers

Weersomstandigheden: droog, warm (ca. 24°C).

Werkzaamheden: Na het uitzetten van de putten bleek dat deze niet allemaal volgens PVM konden worden aangelegd. Een aantal putten dienden verschoven te worden. Ook werd met de opdrachtgever een afspraak gemaakt dat een aantal bomen gekapt dienden te worden.

Na het verwijderen van kleinere begroeiing werd gestart met de lichtjes verplaatste WP1. Hier bleken dikke ophoogpakketten aanwezig. Ook bleek de bodem verstikt. De put diende vanwege een groot betonblok lichtjes onderbroken te worden. Er werd een muur van de oude hoeve teruggevonden. Deze bleek bijna volledig uitgebroken.

WP 2 lag volledig in het oosten. Deze put kon vrijwel op de voorziene locatie worden aangelegd. Vanwege de mogelijke aanwezigheid van een oud ophoogpakket zijn in de put 2 vlakken aangelegd. Duidelijke sporen werden evenwel niet aangetroffen hoewel de rand van een oudere greppel niet volledig uitgesloten kan worden.

Alles sporen zijn ingemeten, beschreven en gefotografeerd. Er zijn 3 kolomprofielen gedocumenteerd.

Personeel: Danny Keijers, Gerben Bervoets, Annika Devroe.

Bezoek: eigenaar

2022G229

04-08-2022:

Rapporteur: Danny Keijers

Weersomstandigheden: droog, warm (ca. 26 °C).

Werkzaamheden: Aanleggen van de werkputten 3 en 4 (zuidelijk deel).

In werkput 2 is een komprofiel gedocumenteerd.

Er werd gestart met de nabijgelegen sleuf 3. Hoewel de bodemopbouw in het begin niet duidelijk was bleek uiteindelijk dat hier gestart werd te midden van de tussengracht. In het westelijk deel van de sleuf werd al in de onderzijde van de bouwvoor een bakstenen structuur aangetroffen. Een kolomprofiel ter hoogte van het midden van de tussengracht werd gedocumenteerd.

Na het aanleggen van werkput 3 vond overleg met dhr. Vanderbeken (WinAr) plaats. Hierbij werd overeengekomen dat veiligheid (WP4) primeert. Ook werd overlegd waar WP 5 aangelegd diende te worden aangezien ter hoogte van de geplande sleuf grote storthopen met puin aanwezig waren.

Na het overleg is in het westen gestart met het graven van put 4. Deze put ter hoogte van de noordelijke buitengracht diende vanwege de aanwezigheid van grote bomen verplaatst te worden. Vanwege veiligheidsredenen diende ook in delen gewerkt te worden. Het zuidelijke deel van de put werd aangelegd. Na afschaven van de profielwand bleek de aanwezigheid van een wal allesbehalve

uitgesloten. Ook de insteek van de gracht werd aangetroffen. Het profiel werd gedocumenteerd tot en met de zuidelijke aanzet van de gracht. Vanwege instortingsgevaar werd het diepere deel van de gracht niet getekend.

Alle sporen werden ingemeten, beschreven en gefotografeerd. Het zuidprofiel in WP4 gedocumenteerd. Het westelijke deel van werkput 1 en werkput 2 werden al gedicht.

Personeel: Danny Keijers, Gerben Bervoets.

Bezoek: Tim Vanderbeken (WinAr)

2022G229
05-08-2022:

Rapporteur: Danny Keijers

Weersomstandigheden: droog, warm (ca. 28 °C).

Werkzaamheden: Aanleggen van de werkputten 4 (noordelijk deel) en 5.

Er werd aangevangen met het aanleggen van het noordelijke deel van werkput 4. De noordelijke grachtrand werd aangetroffen. Het noordelijke deel van de grachtaanzet werd gedocumenteerd zowel in het vlak als het profiel. In het diepere deel van de gracht was er instortingsgevaar.

Iets voor de middag werd aangevangen met WP5. Omwille van de diverse storthopen heeft deze put uiteindelijk een andere plaats en richting gekregen. De put lag echter nog steeds boven de oude vierkanthoeve en de villa uit de nieuwste tijd. In deze sleuf bleek een zeer harde verharding aanwezig boven puinpakketten. Tussen de puinpakketten waren al direct onder de verharding muurrestanten herkenbaar. Plaatselijk was zelfs nog een vloer bewaard gebleven.

Het vlak, puinpakketten en muren zijn in de namiddag opgeschoond en gedocumenteerd. Een kolomprofiel is gedocumenteerd en de profielen ter hoogte van de muren zijn opgeschoond en gefotografeerd om een idee te geven van het niveau van het eerste archeologische vlak.

Alle sporen werden ingemeten, beschreven en gefotografeerd. Alle putten zijn nog gedicht.

Personeel: Danny Keijers, Gerben Bervoets.

Bezoek: /

9.10. OVERZICHT ARCHEOLOGISCHE PERIODES

Archeologische Periode		Datering
Nieuwste Tijd		Vanaf 1800
Nieuwe Tijd		1500 – 1800
Middeleeuwen	Laat	1200 – 1500
	Vol	900 - 1200
	Vroeg	450 - 900
Romeinse Tijd	Laat	270 - 450
	Midden	70 – 270
	Vroeg	50 v.C. – 70 n.C.
IJzertijd	Laat	250 – 50
	Midden	500 – 250
	Vroeg	800 – 500
Bronstijd	Laat	1100 – 800
	Midden	1800 – 1100
	Vroeg	2000 – 1800
Neolithicum	Finaal	3000 – 2000
	Laat	3500 – 3000
	Midden	4500 – 3500
	Vroeg	5000 – 4500
Mesolithicum	Laat	6500 – 5000
	Midden	7700 – 6500
	Vroeg	9500 – 7700
Paleolithicum	Finaal	12000 – 9500
	Laat	35000 – 12000
	Midden	300000 – 35000
	Vroeg	Tot 300000 v.C.